המודיע

בטאון אגודת ישראל העולמית — ירושלים

בס"ד יום ועש"ק פ' וישלח · דף היומי: בבלי — עבודה זרה · ירושלמי — מו"ק כד

ט"ו בכסלו תשנ"ו (8 בדצמבר 95)

שנה מ"ז גל' 13373 · 6.00 ש"ח כולל מע"מ

בפגישה עם נשיא מצרים בקהיר:

פרס ומובארק הסירו מסדר היום את נושאי הנשק הגרעיני ורצח השבויים

"זותה פגישה טובה", הודגש מפל הפרק את שני הנושאים הקונטרוברסליים ביותר שעמדו בין מצרים לבינינו", במלים אלה סיכם ראש הממשלה ושר הבטחון שמעון פרס אתמול את תוצאות ביקורו הקצר בקהיר עם שובו לארץ. פרס נועד במהלך הביקור עם נשיא מצרים חוסני מובארק, עם שר החוץ עמרו מוסא, עם יועצו של מובארק לענייני תיכנון מדיני אוסמא אל־באז ועם עורכי עתונים מצריים.

שני הנושאים, אליהם התכוון פרס, היו הלחץ המצרי על ישראל לחתום על האמנה לאי הפצת נשק גרעיני ופרשת רציחתם של שבויים מצרים על ידי שוביהם הישראליים בשנים 1956 ו־1967 בסיני. שתי הכוונות הורדו לפי שעה מסדר היום הבילטרלי. הדיון בסוגיה הגרעינית נידחה עד חלוף שנה מחתימת הסכם שלום בין סוריה לישראל. בכך, למעשה, קיבלה מצרים את העיקרון, שקבעה ישראל, לפיו יש לקבוע תקופת מבחן למידת אמינותם של חוזי השלום בינה לבין שכנותיה, טרם תעמיד את מתקניה הגרעיניים תחת עיניים בינלאומיות בוחנות.

במקביל, הודיע פרס למובארק, כי החליט למנות קצין במילואים בדרגת אלוף כחוקר חקירה בת איש אחד, אשר תבדוק את כל היבטי הטענות לגבי רצח שבויים במלחמות שבין מצרים וישראל. פרס הדגיש כי הכוונה היא ל"כל השבויים", דהיינו שהחוקר יבדוק לא רק את ההאשמות לפיהן רצחו ישראלים את שבוייהם המצרים, אלא גם אירועים דומים שהתרחשו בצד המצרי ושהסתיימו ברציחתם של חיילים ישראלים שנפלו בשבי. לתפקיד ימונה האלוף במילואים שלמה להט, מי שכיהן 19 שנה כראש עיריית ת"א. אולם, עדיין לא ברור מה מידת שיתוף הפעולה לה יזכה להט מקציני צבא מצרים, למשל.

כמו כן סיכמו פרס ומובארק על מימוש שורת סיכומים, אליהם הגיעו בעבר, בעיקר בנושאים כלכליים. הכוונה היא ששתי המדינות יתכננו ויישמו פרוייקטים משותפים, אשר יסייעו להדק את מיכלול הקשרים הכלכליים ביניהם. כך, למשל, יחלו בקרוב צוותים ממצרים ומישראל באיתור ובגיבוש ראשוני של פרוייקטים משותפים בתחומי הסחר והתיירות. פרוייקטים אלה יוצגו על ידי שני הצדדים בוועידה הכלכלית שתתקיים בסוף השנה הבאה בקהיר. באותה הועידה יוכרז כנראה על פתיחת הבנק לפיתוח אזורי, שגם מקום מושבו יהיה בבירה המצרית. (עתי"ם)

דניס רוס מרוצה מביקורו במזרח התיכון

קאהיר — השליח האמריקני המיוחד לתהליך השלום במזרח התיכון דניס רוס אמר אתמול בקאהיר, בתום סיבוב דילוגים שהתמקד בעיקר במסלול הישראלי־סורי, כי שיחותיו היו "מועילות מאוד".

"אני חושב כי השיחות שקיימתי באזור היו מועילות מאוד, ואנו מנסים לסלול את הדרך היעילה ביותר", אמר רוס לכתבים בתום שיחה שניהל במשך שעה וחצי עם הנשיא חוסני מובאראק.

רוס, שנפגש קודם לכן בעזה עם ערפאת, הוסיף כי שיחתו עם מובאראק היתה "טובה".

כשנשאל על התאריך המדויק בו יבקר באזור שר החוץ וורן כריסטופר, ענה רוס בפשטות: "אני מצפה כי הוא יגיע לאזור בעתיד הקרוב".

תחקיר פיקוד צפון לארועים בלבנון

דרום לבנון — בפיקוד צפון התקיימו אתמול תחקירים לארועים הקשים שהיו ביום ד' בדרום לבנון.

"הפעילות הקשה נמשכת. המחיר כואב, אבל לנגד עינינו שמירה על בטחון יישובי הצפון. החוליה שחוסלה ביום ד' על־ידי כח צנחנים היתה במרחק 5 ק"מ מגדר הגבול ואין לדעת מה היו הכוונות שלה", אומרים בפיקוד צפון.

מתחקיר ראשוני עולה, כי כח הצנחנים פעל בהתאם להנחיות הראויות לכל הערכה. "מתבקש צריך לדעת שבהתקלות עם כח צה"ל הוא לא יוצא חי. המרדף אחרי צריך להיות מהיר ויעיל והכח הוכיח זאת", אמר קצין בפיקוד צפון בתום הארוע.

בצה"ל בודקים היום האם ארגון אמל החליט להגביר את הפעילות נגד צה"ל ומה היקף שיתוף הפעולה בין אמל לבין חזבאללה.

ההערכה בצה"ל היא, כי בלבנון יש מלחמת כוחות בין הארגונים השונים, שכל אחד מבקש לצבור נקודות זכות לקראת הסכם שלום עם סוריה. (עתי"ם)

תחזית מזג האויר — מעונן חלקית. משקע אויר לח ייעשה מעונן ויתכן גשם. גשם ירד מדי פעם. חשש לשטפונות בערבה ובמדבר יהודה. הטמפרטורות ירדו.

הטמפרטורות — ירושלים 8 עד 15, חיפה 9 עד 19, תל אביב 11 עד 20, באר שבע 10 עד 21. (עתי"ם)

לא נורו יריות על אוטובוס ברמאללה

דובר צה"ל מסר בתגובה לידיעה של סוכנות זרה על אודות יריות שנורו אמש לעבר אוטובוס ברמאללה כי לא נורו כל יריות, אלא נזרקו אבנים לעבר האוטובוס שבהן לא נפגע איש ולא נגרם נזק. (עתי"ם)

● בגדאד — נשיא עירק סדאם חוסיין הודיע על מינוי שר אוצר חדש וכן על החלפת ראש לישכתו, במסגרת חילופי גברי בממשלתו, נאמר בדיווח רדיו בגדאד. (עתי"ם רויטר).

פרס: ישראל לא ויתרה על תחנות התראה בגולן

קהיר — ראש הממשלה שבנו ביקור פרס הבהיר אתמול את הדרישות, לפיהן ויתרה ישראל על דרישתה להקים תחנות התראה קרקעיות ברמת הגולן במסגרת הסכם שלום עם סוריה.

פרס דיבר עם כתבים בעת ביקורו לקהיר, שם נועד עם הנשיא מובאראק.

פרס שב וחזר על עמדתו, לפיה אין כל משמעות ללוח הזמנים הפוליטי בישראל בכל שהדבר נוגע למו"מ עם הסורים. "לא יצחק ולא אני נבהלנו מלוח המועדים הפוליטיים", אמר. "חשבנו שצריך להמשיך את המו"מ ואין לדחותו מפני שרוב המצביעים אפילו מבחינה פוליטית, יותר משהם מצביעים עבור מפלגה מצביעים עבור מדיניות". הוא הגדיר את המגעים המתקיימים כעת עם דמשק, בתוך האמריקנים, כ"גישושים ראשוניים". פרס גם אישר את כוונתו להגיש לנשיא קלינטון מסמך עקרונות, שיפרט את המחיר אותו מוכנה ישראל לשלם בעד הסדר שלום עם סוריה. "יש לי את קווי המתאר שלי", אמר ולא פירט.

ראש הממשלה שב והזכיר גם את השינויים המהותיים, לדעתו, באופי המו"מ. "ישראל חושבת שמשא ומתן בין שתי מדינות יש לנהל במקומות שונים ובכל הנושאים", הבהיר. הוא הוסיף: "זה לא עניין של אינטרס ישראלי".

השאלה שעומדת באמת היא מה השיטה הטובה ביותר לנהל מו"מ. מאד קשה לנהל מו"מ סביב נושא אחד כאשר כל יתר הנושאים לוטים בערפל". (עתי"ם)

פרס ינאם לפני אסיפת בתי הנבחרים האמריקניים

וושינגטון — ראש הממשלה שמעון פרס ינאם ביום שלישי הבא בפני אסיפה משותפת של בתי הנבחרים האמריקניים, מסרו נציגי הקונגרס ביום חמישי.

זה יהיה הביקור הראשון של פרס בארה"ב מאז החל לכהן כראש ממשלה.

פרס יגיע לניו יורק ביום ראשון, וינאם בעצרת שתיערך במדיסון סקוור גארדן לזכר רבין, בעצרת זו ינאם סגן הנשיא האמריקני אל גור.

ביום שני יפגוש פרס את הנשיא ביל קלינטון ואת שר ההגנה ויליאם פרי. הוא ישוב לישראל לאחר שינאם בקונגרס ובמועדון העיתונות הלאומי ביום שלישי בהתאם לדברי מקורות בשגרירות ישראל. (עתי"ם־רויטר)

צווים מגבילים נגד פעילי "כך" ו"חי וקיים"

אלוף פיקוד המרכז שאול מופז הוציא אתמול צו המגביל את פעיל "כך" איתמר בן גביר, האוסר עליו לצאת מאיזור ביתו במשך חצי שנה.

לפי הצו, אסור לו לצאת משכונת מגוריו במבשרת ציון, בכניסה לירושלים. ועליו להתייצב שלוש פעמים ביום בתחנת המשטרה.

כן הוצאו צווים האוסרים על 7 פעילי "חי וקיים" לעלות להר הבית.

● ירושלים — רימון הלם הושלך אתמול לעבר עמדת הש.ג. של פלוגת המשטרה בשכם. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק. חייל, ששמר אותה שעה בעמדה הגיב בירי באויר. כוחות צה"ל פתחו בסריקות באיזור. (עתי"ם)

מפלגת השלטון במצרים זכתה ברוב בפרלמנט

קאהיר — המפלגה הלאומית־דמוקרטית השלטת במצרים, זכתה ב־317 מ־444 המושבים בפרלמנט, אמר שר הפנים חסן אל אלפי.

המועמדים העצמאיים זכו ב־114 מושבים, מפלגת הוואפד הליברלית בשישה מושבים, מפלגת השמאל טאגאמו בחמישה מושבים, המפלגה הנאצרית במושב אחד ומפלגת אחרר במושב אחד, אמר השר המצרי. (עתי"ם־רויטר)

דופה מינה מתווך לפתרון שביתת עובדי הרכבות

פריס — ראש ממשלת צרפת אלן ז'ופה מינה אתמול כלכלן בכיר כמתווך בשביתת עובדי הרכבות, לאחר 14 ימים של הפסקת עבודה, מסר דובר הממשלה אלן למאסור.

שביתת אזהרה במועצות הדתיות

מתוך אזהרות לשירותי הדת במדינת ישראל, החליטה הנהלת חבר המועצות הדתיות, על קיום שביתת אזהרה בכל המועצות הדתיות.

השביתה הוכרזה כתוצאה מהמצב הכספי החמור הפוקד את המועצות הדתיות.

הגרעון הכספי השוטף של המועצות הדתיות מסתכם בכ־85 מליון ש"ח.

המועצות הדתיות נותנות שירותי דת לכל מגזרי האוכלוסיה ובהם: שירותי שחיטה וכשרות, רישום נישואין ועריכת חופות, שירותי קבורה, טהרת המשפחה וכו'.

שביתת האזהרה תתקיים בימים שני ושלישי הבא.

100 אלף עובדי הרשויות המקומיות יפתחו ביום ראשון בשביתה כללית

האוצר מבקש לבטל את כל תוספות השכר שהושגו ע"י ועדי העובדים

כ־100 אלף עובדי הרשויות המקומיות ברחבי הארץ יפתחו ביום ראשון בשביתה ללא הגבלת זמן. צפויים שיבושים באיסוף אשפה, הפעלת גני ילדים, ניקוי בתי ספר, הפעלת רמזורים, הסעות תלמידים ועוד.

בכנס חירום של 400 ראשי ועדי עובדי הרשויות המקומיות שהתקיים אתמול הוחלט פה אחד על שביתה של עובדי כלל הרשויות המקומיות ברחבי הארץ החל מיום א' וללא הגבלת זמן.

עובדי הרשויות דורשים כי האוצר יחזור בו מהחלטתו לבטל את כל תוספות השכר המקומיות שהושגו בין ועד העובדים, מזכיר סניף הסתדרות הפקידים וראש הרשות המקומית, ואושרו על ידי הממונה על השכר.

מדובר בתוספות כגון: שעות נוספות גלובליות, אחזקת רכב, תוספת ספיגה, תוספת גבייה ועוד.

לדברי לאון מרוזובסקי, מזכיר הסתדרות הפקידים, מדובר בפגיעה בשכר בעשרות אחוזים.

ישראל ומקדוניה החליטו לכונן יחסים דיפלומטיים

בודאפשט — ישראל ומקדוניה החליטו לכונן יחסים דיפלומטיים, נמסר בהודעה שהתפרסמה אתמול בבודאפשט בתום כינוס מיניסטריאלי של הארגון לביטחון ולשיתוף פעולה באירופה.

ההחלטה התפרסמה לאחר פגישה בין שר החוץ של מקדוניה סטבו ציונקובסקי ושר החוץ אהוד ברק.

ישראל אינה חברה בארגון, אך מקדוניה התקבלה לשורותיו כחברה ה־54 באוקטובר. (עתי"ם־איי.אף.פי.)

נציגות המינהל האזרחי בחווארה נסגרה

שכם — נציגות המינהל האזרחי בחווארה נסגרה אתמול בבוקר, במסגרת ההכנות לפריסה מחדש.

כתב עתי"ם מוסר, כי המבנה הועבר לידי נציגים של הרשות הפלשתינית. העיר שכם תועבר לידי הפלשתינים ביום ה' הבא. (עתי"ם)

צה"ל התחיל לאסוף את לחצני המצוקה של המשת"פים בשטחים

צה"ל התחיל לאסוף את לחצני המצוקה, שחולקו למאות משתפי פעולה ביהודה ושומרון במהלך האינתיפאדה.

מדובר בכמה מאות מכשירים, שבהם נהגו משתפי הפעולה להזעיק בלחיצת כפתור את כוחות צה"ל, כשהותקפו ע"י פעילי האינתיפאדה.

מקורות צבאיים אמרו, כי מדובר במאות משתפי פעולה, שהחליטו להמשיך ולהתגורר בתחומי האוטונומיה אחרי הפריסה מחדש.

המקורות אמרו, כי לא נשקפת סכנה לרוב משתפי הפעולה האלה והם הפכו במשך החודשים האחרונים לסוכנים כפולים או למשתפי פעולה עם הרשות הפלשתינית.

לפני כמה ימים התחיל המינהל האזרחי בפעולה נרחבת של איסוף כלי הנשק, שחולקו למשתפי הפעולה. (עתי"ם)

השר עמיטל ממליץ לסגור את רחוב בר־אילן בשבת

השר הרב יהודה עמיטל המליץ אתמול בפני ראש הממשלה שמעון פרס ליישם את המלצות ועדת שמרון, ולסגור את רחוב בר־אילן בירושלים בזמני תפילות בשבתות וחגים. השר הרב עמיטל אמר כי לדעתו אפשר לראות בפרשת רחוב בר־אילן "הזדמנות לכך שניתן להגיע לפשרות, תוך כדי סובלנות, כבוד הדדי והתחשבות זה בצרכיו של זה."

כזכור, המליצה הועדה שמונתה על ידי ראש עיריית ירושלים אהוד אולמרט, להגיע להסדר של פשרה במאבק סביב נסיעת כלי רכב בבר־אילן בשבתות. חברי הועדה — החילונים והחרדים — המליצו להתחשב ברגשות הציבור החרדי המתגורר במקום ולסגור את הרחוב בשעות התפילה. לדעתם, אין בביצוע המלצה זו כדי לפגוע בחילונים, היכולים לנסוע בכבישים חילופיים בזמן סגירת הכביש.

כץ את שטינמץ

ליצור ויצור כלי כסף איכותיים

K.S.

חנוכיות

למהדרין מן המהדרין

במגוון הגדול ביותר. להשיג בחנויות המובחרות

כץ את שטינמץ-הרבה יותר מכסף

יצירת החודש

מבית הצורפים

25% הנחה על כל הדגמים

שבת שלום

מוצש"ק	כניסה		מוצש"ק	כניסה	
5.11	4.03	[illegible]	5.15	4.00	[illegible]
5.18	4.18	[illegible]	5.16	4.14	[illegible]
5.17	4.15	[illegible]	5.14	4.03	[illegible]

מוצש"ק ר"ת 5.53

הצורפים זה כסף!

תל-אביב - קיבוץ גלויות 75 טל: 03-6818123. מגדל האופרה, אלנבי 1 טל: 03-5101666. ירושלים - כנפי נשרים 5, מרכז שטנר, גבעת שאול טל: 02-6514026. סילבר סנטר - רח' יעקב מאיר 5 - גאולה טל: 02-383853. בני-ברק - רבי עקיבא 86 טל: 03-5703498. פ"ת - שפיגל 4 טל: 03-9346752. נתניה - רמז 15 טל: 09-616152. ובחנויות המובחרות ברחבי הארץ.

Hazurfim Belgium - Schupstraat 20, 2018 Antwerpen, Tel: 2271666

על פי בקשת המנוח

הרה"ח ר' יצחק מאיר רוסט ז"ל

הרינו להודיע "כי הוא מוחל לכולם ומבקש מחילה מכולם וכל מי שיש לו תביעה כספית יפנה למשפחה"

בס"ד

הזדמנות מיוחדת לבנות רציניות

בוגרות סמינר, תלמידות בכיתות הגבוהות (ה-ו) המבקשות להתעלות בימי חופשת חנוכה

סמינר א.י.ה.ת. חוזר כבשנים קודמות

שלושה ימי עיון

מעניינים וחינוכיים משולבים עם הופעות תורה

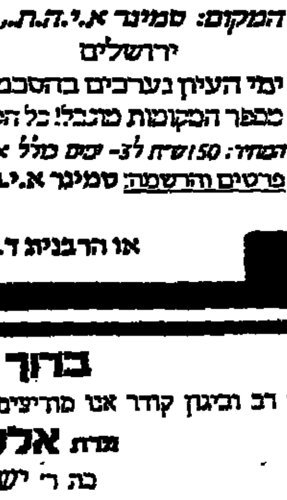

הנושאים: השקפה, מוסר, תיקון המידות, "דע מה שתשיב" (דבר שפתים לבנות רציניות)

המרצים: רבנים ורבניות, אנשי חינוך מעולים ידועים

התאריך: כ"ו כסלו–כ"ח כסלו (בין השעות 8:00–15:00)

הרשמה ופתיחה כ"ה כסלו בערב

המקום: סמינר א.י.ה.ת. רח' אמרי בינה 20, קרית בעלז ירושלים

ימי העיון נערכים בהסכמתם ובברכתם של הרבנים מספר המקומות מוגבל! כל הקודם זוכה!

המחיר: 150 ש"ח ל-3 ימים כולל ארוחה קלה

פרטים והרשמה: סמינר א.י.ה.ת. טל' 02-387403

02-382522

או הרבנית ד. וינברג 02-383495

ברוך דיין האמת

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתה של אשתי אמנו וסבתנו היקרה

מרת אלקה קפקה ע"ה

בת ר' ישראל מידלר ז"ל

אשת הרה"ח ר' יצחק קפקה הי"ו

מאוסטרולנקה - פולין - בני ברק - תל אביב

הלויה תתקיים היום יום שישי ערש"ק וישלח בשעה 11.00 לפני הצהרים בבית העלמין "הירקון" — כביש חוצה שומרון נפגשים ברחבת בית העלמין

יושבים שבעה בבית הבן ר' אליעזר קפקה, סמטת אלברט 1 פינת רח' אריה בן אליעזר רמת-גן

אבלים:

בעלה, בניה, כלותיה, נכדיה ונינה.

היי סילבר

High Silver

"האחים חדד"

רח' רלב"ח 3, פינת מלכי ישראל 47, טל. 02-383762

מול ביהמ"ד גור

המקור הראשון לכלי כסף בירושלים

חנוכיות !!!

כדאי להכנס !

היום האחרון

למבצע המנויים המיוחד של

המודיע

עד 50% הנחה *

פרטים במשרדנו בירושלים ובבני ברק

* למנויים חדשים בלבד

חדש במשוש

רח' קוטלר 18 בני ברק

טל. 03-5799010

יהלומים במחירי הבורסה

בתכשיטי זהב הגיעו דגמים חדשים

פתוח קבוע בין השעות 10.30-13.30, 17.00-22.00

מחירים מיוחדים

גם בתשלומים

משפ' שכטר

חנוכיה חינם ב-כיסופין

עד 35% הנחה!

בין כל הרוכשים חנוכיות

תיערך הגרלה על החזר כספי עבור החנוכיה!

עשרות חנוכיות יפהפיות ממיטב היצרנים בעולם

הכי כדאי ב- כיסופין ר"ע 105 ב"ב

ניתן להשיג אצלנו את כל כלי הכסף של האחים חדד

משה קליין — בהר"ר גבריאל צבי הי"ו

בלומא כץ — בהר"ר צבי (הערשל) הי"ו

מאורשים

בס"ד, אור ליום ו' ט"ו כסלו תשנ"ו

ברוך הויזמן — ב"ר יעקב רפאל הי"ו, ישיבת בית ישראל - אשדוד - ציריך - שוויץ

ברכה גולדברג — ב"ר אלעזר אלימלך הי"ו, ברוקלין - נ.י.

מאורשים

בס"ד י"ד בכסלו תשנ"ו

ישראל זאב סלאנים — ב"ר משה צבי הי"ו

יטל רבקה פריד — ב"ר אריה הי"ו

מאורשים

בס"ד, כסלו תשנ"ו

עוררו רחמי שמים על היולדת

חיה חנה שילת בת אסתר לרפו"ש

והזכירו שמה בתפילותיכם

ובעת הוצאת ספר התורה

בתפילת "מי שברך" בביהכנ"ס

יריד החורף באולמי בנות ירושלים

ביגוד לכל המשפחה ועוד...

ביום ראשון, י"ז כסלו, מ־2.00 בצהריים עד 11.00 בלילה

אור שמחה ליהודים

מכון ת"ם — מפעל שערי תוספות 02-823125 02-371332

יצא לאור כרך נוסף מסדרת

שערי תוספות

בשורה טובה

מסכת מכות

פרק ראשון כיצד העדים

מאת הרב דוד אלקסנדר

איצקוביץ — תכשיטי זהב ופנינים, רח' בן יעקב 20 ב"ב 6770096

הגיעו דגמי 96

שעונים ותכשיטים

פנינים ויהלומים ב־30% הנחה

מבחר תכשיטי יוקרה במחירים עממיים

פתוח: 10.00-13.00 ו 17.00-22.00 במוצש"ק 8-11

תכשיטים קונים אצל איצקוביץ!!!

יצא לאור הספר

"מבית אברהם"

חידושים ע"ד האגדה והחסידות על מסכת שבת

מכתבי קדשו של רשכבה"ג הגה"ק בעל "אבני נזר" זצוקללה"ה זי"ע

בראש הספר מופיע קונטרס "צלותא דשבתא" ביאורים ופירושים לתפילות השבת

דבר בעתו מה טוב

בספר יש יותר מתשעים עמ' על הסוגיות של חנוכה

להשיג בחנויות הספרים

הפצה ראשית: רח' רלב"ח פינת ... ירושלים

משה יהודא ליב לנדא

בן הרב הגה"ת מוהר"ר יעקב זללה"ה

רב אב"ד דבני ברק

ב"ה, ט"ו כסלו תשנ"ו

מודעה

היות וחברת "שטראוס" מיבאת באופן זמני גלידות מחוץ לארץ המכילות אבקת חלב גוי וחלב גוי טרי.

הקהל מוזהר לבדוק במשנה זהירות, אם מופיע ההכשר על האריזה.

חב' שטראוס התחייבה לתקן הדבר לעתיד.

ידע הקהל להזהר !

משה יהודא לייב לאנדא

רב אב"ד דבני ברק

הד היום

עלובה עיסה שנחתומה מעיד עליה

מ/ה. באוירה הקשה שפקדה את המדינה בעקבות הרצח של יצחק רבין, צריך היה אמוץ רב מצד המתדרות הכורים, לפרסם ברבים את התוצאות שמצאה ועדה ציבורית שמנו-תה על ידיהם, ממנה מתברר, שבשנה הקודמת חלה עליה משמעותית, בפתיחת תיקים פליליים נגד בני נוער, תמונה שהותה צריכה לזעזע את אמות הסיפין של מערכת החינוך. העובדה שמשרד החינוך לא נאבה לשלוח נציג לוועדה איננה מפחיתה מחומרת התוצאות, יש בעובדה להדגיש אצבע מאשימה כלפי המשרד שמתחת ידו יוצאה קלקלה חמורה כמו זו, המעידה שיש צמיחה של עבריינות נוער.

בולט ביותר שהגידול הבולט הוא במספר התיקים שנפת-חו נגד בני נוער, עובדה שהביאה את הועדה שאינה חשודה במשוא פנים, להוציא בהמלצותיה, לדרוש ממשרד החינוך, "להעניק קדימות לטיפול במניעת אלימות" המלצה המעידה על התייחסות חמורה למימצאים שנתגלו לפניה. תופעה זו אינה חדשה, עליה כבר התריעו מזה שנים. ספק אם בסמכותה של ועדה זו ניתנה הזדמנות, לעמוד על המקורות שגרמו לתופעה זו, ואין זה מספיק להמליץ למשרד החינוך "להעניק קדימות לחיסול במניעת אלימות והשקעת המשאבים הנדר-שים".

עבריינות נוער צומחת וגדלה על רקע מציאות מסוימת שמדבקת את בני הנוער, קרי תלמידים בבתי הספר. האו-וירה השוררת בקרב תלמידים, כאילו אלימות היא "מעשה גבורה", וכאילו הדיווח עליה הוא "בבחינת הלשנה או בגידה". אמנה בית ספרית, אינה מכשיר שבכוחו להתמודד עם מכת מדינה זו. לא נלך לפרט את סוגי האלימות. מן המפורסמות שמתפרסם בכרוניקה הפלילית, אפשר ללמוד שה-תופעה חמורה כל מאד ואין זו שאלה שאפשר לפתור אותה בתוכנית הלימודים, כפי שממליצה הועדה באלגנטיות מוחמצת.

במערכת החינוך שנבדקה, גדלה שכבת האוכלוסין שי-מלאו בעתיד את עתודת החברה, עתודה שתגיע במאוחר לצומת הגידין של החברה הישראלית, ולא צריך להרבות לתאר את צורתה של חברה שהאלימות היא דגלה. גם אם לא נעסוק בהכללות כלפי בני נוער. אוירה זו יונקת את השראתה מכוחה של מערכת תיקשורת, שעליה שולטים אנשים שאין להם עסק בחינוך הנוער, תיקשורת זו יש לה שלוחות שונות שמשדרות אלימות, תיקשורת שהולכת וכובשת לעצמה מעמד של "מחנך" ומגבירה את הנטייה לאלימות.

אין אנו מאמינים שיש לה למערכת החינוך הממלכתית הכלים להתמודד עם האוירה השלילית ולשנות דברים מיסודם. אין לפנינו הדו"ח כולו, אם הועדה הציבורית העיזה לנגוע בנקודות הכאובות, המקריניות השפעה שלי-לית על כל החברה ובראש וראשונה על בני נוער הקולטים את המסרים בקלות. התיקשורת לסוגיה, הכתובה, האל-קטרונית וכל היותר בגויה על פריקת על ומחנכת לעבריינות הנותנת לה גושפנקא כביכול תרבותית, ומה יעשה הבן ולא יחטא.

מן האירועים שבגללם לא נפתח תיק פלילי יכולים אנו ללמוד, עד היכן הדברים מגיעים ועד כמה צריכה החברה תיקון שורשי בהיקף גדול, אם אכן מוכנים להתמודד ברצינות עם העבריינות שפשטה כנגע ממאיר.

ועל כך אפשר לומר עלובה עיסה שנחתומה מעיד עליה.

ארגון מתיישבים חדש בגולן קורא לנסיגה תמורת שלום

ועד ישובי רמת הגולן כבר לא יפול לבד בשמח — כך הבטיחו אתמול מתיישבים מה-גולן, שהודיעו על הקמתו של ארגון חדש שיפעל להשגת שלום עם סוריה תוך ויתור על רמת הגולן.

בראש הקבוצה עומד יגאל קיפניס מהישוב מעלה גמלא. במהלך מסיבת עתונאים שקיי-מו, הסביר קיפניס: "המטרה שלנו לתת גיבוי לתהליך הש-לום. בכינוס יסוד שקיימנו ביום ד' הגיעו 60 מתיישבים, שזה מעל ומעבר לציפיות. ההחלטה לפעול בגלוי נפלה אצלנו לאחר רצח ראש הממשלה. יתכן והיינו פועלים כאשר הדברים היו בדי-רים עם הסורים אבל לאור הרצח החלטנו לפעול בגלוי ולהיות בשטח".

חברי הארגון החדש בגולן ציינו, כי הם אינם מתכוונים להגיע לעימותים עם ועד ישובי הגולן. "אנחנו לא נפעל בשיטה של הפגנות וצעדות. אנחנו נביא לגולן מרצים, שישפיעו וישכנעו, כי הדרך לשלום כדאית", אמר יגאל קיפניס.

ביום ד' האחרון הופיע בגולן ביהמה הארגון החדש האלוף אורי שגיא, שהסביר מדוע אפ-שר לוותר על הגולן תמורת שלום אמת עם סוריה.

קיפניס אמר: "אנחנו מבק-שים לתת לממשלה יד חופשית לפעול ומקווים שיביא לתוצאות טובות. אנחנו מאמינים שהרוב הדומם בגולן מוכן לשלום גם במחיר הכבד של עזיבת הבית". הוא סיפר, כי נפגש עם חברי ועד ישובי רמת הגולן וביקש מהם לקבוע כללי משחק של כבוד הדדי גם לדעות המנוגדות לעמ-דת הוועד ולעמדת ראשי ישובי רמת הגולן. (עתי"ם)

הגרעון במאזן התשלומים עלה השנה ב־6.5%

מאת סופרנו הכלכלי

הגרעון במאזן התשלומים של ישראל עלה ב־9 החודשים הראשונים של שנת '95 ב־6.5% לעומת התקופה המקבילה אשתקד והסתכם בכ־3.3 מי-ליארד דולר. בחודשים יולי־ספ-טמבר '95 עלה הגרעון ב־6% והסתכם ב־922 מיליון דולר. כך עולה מנתונים שפורסמו אתמול על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

הגידול בגרעון השוטף לעו-מת התחזית שלפיה הגרעון עלול לגדול עוד יותר מוסבר בגידול של 5% בהעברות חד צדדיות שהגיעו ב־9 החודשים הראשו-נים של השנה ל־4.4 מיליארד דולר לעומת 4.2 מיליארד דולר בתקופה המקבילה אשתקד. ההע-רכה היא שהגרעון במאזן התשלומים יגיע בשנת '95 ל־3.5 מיליארד דולר.

מנתוני הלשכה לסטטיסטיקה עולה עוד כי יצוא הסחורות גדל בחודשים ינואר־ספטמבר '95 ב־19.3% והגיע לכ־21 מיליארד דולר. יבוא הסחורות גדל באר-תה תקופה ב־15.5% והגיע ל־28 מיליארד דולר. עקב כך הגרעון בחשבון הסחורות והשירותים גדל בתקופה זו ב־900 מיליון דולר.

יצויין כי מתחילת שנת '95 הגדילה הממשלה את חובותיה לחו"ל ב־600 מיליון דולר. הבנ-קים הגדילו את חובותיהם לחו"ל בכמיליארד דולר לעומת הגדלת חובות של 800 מיליון דולר באותה תקופה אשתקד.

שדה התעופה אורלי נפתח לאחר השביתה

פאריס — נמל התעופה אור-לי בפאריס נפתח מחדש אתמול לאחר שנסגר לזמן קצר עקב שביתות הנבאים, אולם בשעות אחר הצהריים היה רק אחד משני המסלולים פעיל, מסרו מקורות במינהל התעופה האזר-חית.

עיכובים רבים צפויים בשני נמלי התעופה, אולם רוב הנוס-עים שמטוסיהם קורקעו עקב סגירת שני השדות, הועברו לטי-סות חלופיות. (עתי"ם־רויטר)

ערפאת הסכים לשחרר מנהיג חמאס כלוא

יו"ר אש"ף יאסר ערפאת הב-טיח למנהיגי החמאס, בפגישה שנערכה ביום רביעי, כי בקרוב ישחרר את אחד ממנהיגיהם הכלואים, אמר בכיר בחמאס.

"דרשנו כי הנשיא (ערפאת) ישחרר את סעיד אבו מוסאמה, שהוא חבר בוועדת הפיוס עם הרשות הפלשתינית, והוא השיב בחיוב", אמר מחמוד שמ-עא, מראשי החמאס.

בכיר ברשות הפלשתינית, שביקש להישאר בעילום שם, אישר כי מוסאמה עשוי להשתח-רר. הוא נשפט בבית דין צבאי של אש"ף ונדון לשנתיים מאסר באשמת הסתה. (עתי"ם־רויטר)

סמל ארן צבאג הי"ד הובא למנוחות

סמל ארן צבאג הי"ד, שנהרג בפעילות מבצעית בדרום לבנון הובא ביום ד' בלילה למנוחות בבית הקברות הצבאי בהר הר-צל בירושלים.

מאות קרובים, חברים ומכ-רים, ליוו אותו בדרכו האחרו-נה. חזן צבאי קרא פרק תהילים והאב אמר קדיש. סמל ארן צבאג היה הורים ו־7 אחים ואחיות. (עתי"ם)

הנהלת שערי ציון דורשת החלת מחירי הקרקע במזור — אלעד

● ייפגשו בימים הקרובים עם ראשי משרד השיכון ● איכלוס שכונת שערי ציון ברמת שלמה בירושלים

הנהלת שערי ציון מיסודה של הנוטת אגו"י פנתה אתמול לשר השיכון ולכל החכים החר-דיים להחיל את מחירי הקרקע באתר מזור־אלעד, כך שדירות לזוגות צעירים בפרויקט יהיו במחירים סבירים ובהישג יד.

השבוע שלל השופט אורי גורן את תביעת בית ומנוחה נגד משרד השיכון שנמשכה במ-שך שנה, ובכך ביטל את צו המניעה שעמד עד כה לשיווק הקרקע שנועדה לציבור החרדי, ומשרד השיכון עומד לשווק בשבועות הקרובים 1700 יחי"ד מתוך 12.000 המתוכנן במקום.

הרב מאיר פרוש והרב מאיר שמולר חברי הנהלת שערי ציון שנפגשו בעבר עם שר השיכון וצמרת משרדו ע"מ להחיל את מחירי הקרקע בפרויקט, ציינו אמש בפנייתם שלא יתכן לגבות 800 שקל למטרה עבור קרקע באיזור לא מיושב וחדש לאיכ-לוס, בו בזמן שבאשדוד ובבית שמש המיושבות ומאוכלסות דורש משרד השיכון סכומים המגיעים לפחות ממחצית מס-כום זה.

גביית מחירי קרקע ופיתוח בלמעלה מ־$30.000 לדירה, באתר המיועד לזוגות צעירים ומעוטי יכולת אינו עולה בקנה אחד עם פתרון למצוקת הדיור החריפה, והחלת מחירי הקרקע ופיתוח מחויבת המציאות לאלפי זוגות הצעירים המתחתנים מדי שנה הזכאים לקורת גג במחי-רים סבירים.

חברי הנהלת שערי ציון הרב-נים ה"ה חיים משה קנופף, מאיר פרוש, מאיר שמולר, יוסף היי-כברג, חנוך הדינר ויעקב קיל, ייפגשו בימים הקרובים עם חכי-סיעת יהדות התורה ועם ראשי משרד השיכון ע"מ להביא פתי-צת דוחק בשיתוף כל הגורמים ביהדות להתייחסות כנה של הממשלה למצוקה חריפה זו, תוך הקצאת אלפי יחידות קרקע במחירים סבירים והענקת הלוו-אות ומענקי מקום נרחבים למש-תכנים.

כמו"כ החליטה הנהלת שערי ציון להעביר לדיירים מגוון די-רות האשמות המוכנות לאיכלוס בשכונת "שערי ציון" ברמת של-מה בירושלים, לאחר שכימים אלו התקבלו אישורי טופס 4 מעיריית ירושלים.

כן קיבלה ההנהלה בסיפוק רב את הודעת עמותת "משכנות יעקב" על הצבת מבנה רחב ידים בשטח שערי ציון שיהיה בית כנסת מפואר בשכונת רמת שלמה ההולכת ומתאכלסת בצ-פונה של ירושלים.

● דמשק — החזית העמ-מית לשיחרור פלשתין בהנהגת ג'ורג' חבש, המתנגדת להסכמי האוטונומיה שנחתמו בין ישר-אל לאש"ף, הודיעה על החלט-תה להחרים את הבחירות הפלשתיניות האמורות להת-קיים ב־20 בינואר

כרמיאל: נקנסו שני בתי"ס לנהיגה שלימדו בשבתות

שני בתי ספר לנהיגה נקנסו לאחרונה ע"י משרד העבודה, לאחר שבכיור שערך פקח בש-בת הוא גילה כי הם לימדו תל-מידים בשבת בניגוד לתקנות משרד העבודה.

הפקח סייר גם באותרי הבנייה בעיר, וציין כי במידה ויתברר שמתבצעות עבודות קבלניות בשבתות, ייקנסו האחראים לכך.

סיורי משרד העבודה נערכו, בעקבות פניית ראש העיר עדי אלדר, לאחר שתושבים בכרמי-אל התלוננו על עבודות קבלנים ובתי ספר לנהיגה בכרמיאל בשבתות. (עתי"ם)

זיוף נורא !

לאחרונה מופצים מוצרי מזון, לדר של חברת "ניחוח הטבע" יצור מוצרי מזון מן הטבע - קבוץ כנרת בצירוף חותמת כשרות שלנו שהדפיסו בזיוף חמור חותמתנו החברה תתבע על כך.

יראה הקהל ויזהר !

ועד הכשרות בד"ץ

תנ"ג חתם סופר - פתח תקוה

חיים אשר ברגמן

סוף שבוע

ירה משטרתית, על התבט-רב מירושלים הזמן לחקירה בר יצחק רבין. אותו נגד ראש הממשלה לשעבר בעת תפילת שחרית אורח חילוני שביקר בביכ"נ הבמה וקורא: "ויהי בשבת, שמע את הרב, הניצב על ... כי זקן יצחק ותכהינה עיניו מראות".

*

אשייפ: "לא יהיה שלום ללא החזרת ירושלים המזר-חית, האמורה להיות זתות ריבונות פלשתינית". ממשלתו הם יכולים לומר זאת בגלוי, ללא חשש, פרס ו... אינם קולטים קולות מעין אלו...

*

אבו מאזן: "אין כל הצדקה לאיומיו של פרס, להשעות את תהליך השלום, אם לא יערכו השינוים המתאימים באמנה הפלשתינית. אש"ף ישנה את האמנה בעיתוי המתאים וכאשר הנסיבות יאפשרו זאת".

ופרס יודע טוב יותר מהציבור כולו, מתי "הנסיבות יאפשרו זאת", אם בכלל. על כל פנים, כאשר יחליט פרס לעצור את התהליך, יהא זה לאחר שלא יהיה כבר מה לעצור...

*

עוזר ראש אמיין בועדת חו"ב: "אחד מחוטפי חיילי מגיב בבינין שוחרר וצורף למשטרה הפלשתינית".

זו שיטה עתיקת יומין: כאשר מבקשים לשמור על החלב והחתול נכסף מאד ללגום ממנו — הפתרון הפ-שוט ביותר הוא, למנות את החתול לשמור על החלב...

*

בג"צ: "בכירים בחברות הנסחרות בבורסה, יחוייבו במסירת מידע על מצב בריאותם". והסיבה היא שמנהל חולה, עשוי לשגות בהחלטותיו ולגרום לנזקים פינ-נסיים.

לא כן המצב במישור הפוליטי. בכירים בפוליטיקה רשאים להמשיך בתפקידם גם לאחר שקיבלו החלטות מזיקות וחמורות, מבלי שיצטרכו לתקן את המעוות או לפחות להתנצל כראוי...

*

בדיון שנערך השבוע בכנסת בהצעת אי אמון בממשלה, עקב הגידול בהיקף העוני, טען חה"כ ר' אברהם ורדיגר, כי על הממשלה לזכור כי "מבני עניים תצא תורה".

זו הטענה הטובה ביותר שניתן לטעון נגד מדיניות הממשלה בענין העוני, שהרי אין בממשלה הזו איש שירצה להרחיב ולהגדיל את המסגרת שממנה תצא תורה, ואם כן איך זה שדוקא בקדנציה הזו מתרבים בני העניים...

אופטיקה הלפרין

בבעלות הרב רפאל הלפרין

עובדה !

הזולים במדינה

כספך יוחזר אם מצאת זול יותר

528,000 לקוחות מרוצים קנו באופטיקה הלפרין

משקפי קריאה כולל עדשות מ־39 ש"ח במקום 110 ש"ח

תמיסה לעדשות כחול ואדום 17 ש"ח במקום 26 ש"ח

משקפי ביפוקל (קרוב-רחוק) 99 ש"ח במקום 210 ש"ח

עדשות מגע רכות, אמריקאיות מ־149 ש"ח במקום 310 ש"ח

עדשות חינם עד 6± ללא צילינדר - משקפיים תוך שעה

תל־אביב	ירושלים	בני־ברק	כפר־סבא	רחובות	פתח־תקוה	
אבן גבירול 93	סנטר 1	רבי עקיבא 92	קניון הצומת	קניון רחובות	חיים עוזר 33	יום ג' פתוח רצוף בכל הסניפים למעט בני־ברק
(פינת ארלוזורוב)	(ליד תחנה מרכזית)	(ליד גן ורשה)	(מול המשטרה)	הרצל 157	פינת רח' הרצל	

לומדים אוהרים עובדים

קורס בוקר וערב

אורט המכללה להדרכה

נותנת מספר מקומות בקורסים:

◆ עיצוב ואדריכלות פנים גם לגברים בנפרד
◆ עיצוב גרפי (כולל גרפיקה ממוחשבת)
◆ גרפיקה ממוחשבת בלבד
◆ מוכירות בכירות ורפואיות
◆ פאנות ◆ הנהלת חשבונות ממוחשבת
◆ תמוסיקה ◆ עיצוב אופנה / ודוגמנות
◆ שזירת פרחים (מנתולות ומנקדמות)

חדש! להושבות בית שמש
◆ עיצוב גרפי ◆ שזירת פרחים

פרטים והרשמה: דורות ראשונים 8, ירושלים
טל' בשעות 9-18, 02-251979, מ-21 02-386434 (מזכירות)

בס"ד

אל תבזבז זמן בנסיעות סרק

מקם עסקך בבני ברק

יובל סנטר

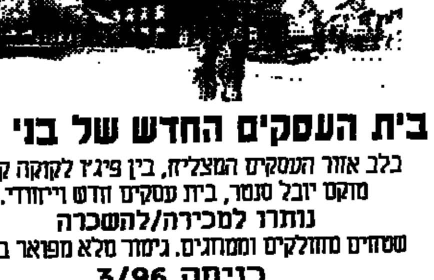

בית העסקים החדש של בני ברק

בלב אזור העסקים המצליח, בין פיג'ז לקוקה קולה, מוקם יובל סנטר, בית עסקים חדש וייחודי.

נותרו למכירה/להשכרה

שטחים מחולקים ומטוחים. גימור מלא מפואר ביותר.

כניסה 3/96

טל. 03-6742801 • 03-5628875

הדר עבה

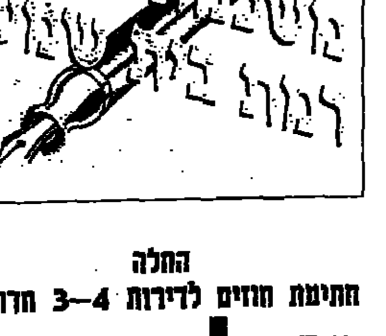

החלה

חתימת חוזים לדירות 3–4 חדרים

שלב א'

נא לתאם מראש

רכישה לדירות מדורגות

שלב ב' וג'

במשרדי משכנות ירושלים.

משכנות ירושלים

בחלק מהדירות ניתן לקבל הלוואות פרטיות ללא ריבית עד סך $32.000

ירושלים: רחוב מלכי ישראל 37 טלפון: 389090, 02-382031

ב"ב: רחוב רבי עקיבא 144 טלפון: 5782315 - 03-5782327

משה עקיבא דרוק

בין דמוקרטיה לדיקטטורה

ההבדל בין דימוקרטיה לבין דיקטטורה הוא כהבדל בין יום ללילה, להבין הבדל זה לא צריך לפתוח בחיים תחת משטר דיקטטורי. יהודים ולא יהודים חוו על בשרם את הפיוס שעבר עליהם תחת משטר דיקטטורי, הדוגמא הבולטת היתה שלטון הבולשביקים, ששיעבד עמים ומדינות תחת המגף הכוסי זה שרמס לא רק זכויות אדם, אלא ריטש מליוני בני אדם. השליט האכזרי ביותר במאה האחרונה אלוף הדיכוי זכה משום מה במאור המכובד ביותר, כ"שמש העמים" אחרי מותו, במדינות אבל שפירסמה מפלגה חצי קומוניסטית־ציונית למהדרין. המעט שנודע לאחר מותו יצא לדראון עולם, אחרי שנפלו האומות שהקימו את המעצמה ברית המועצות ונקרא דרור למליוני עבדים משועבדים. לא באנו לספר על רשעותו של משטר דיקטטורי זה, שיש בו להזכיר ונקודות אפלות של משטרים כאלה שהמכו לנחלת העבר בעולם ועדיין שרדו ממנו פה ושם בארצות בהם כלואים מליוני בני אדם. ולא באנו לדבר בשבחו של משטר דימוקרטי.

לאחרונה נעשה הרינון בנושא זה. פתפלוי, משרד החינוך של ממשלת ישראל הקים מחלקה לחינוך דימוקרטי, שעיקר מטרתו לשפר את מערכת היחסים למיעוט הזה אתנו ותחת שלטונה של מדינה יהודית. מחלקה שהציבה לעצמה מטרה, לקרב בין יהודים ללא יהודים. דבר שנאסר על ידי חז"ל "שאסרו את פיתם משום יינם ויינם משום חיתונן". כל זה במסגרת המאמץ ולשמור על בני ישראל שלא יתערבו עם הגוים, איסור ששמר על קיומו של העם היהודי בכל תקופת היותו בגלות בין הנכרים. על מדת הצדק להזהר של משרד החינוך בנושא זה די לנו בהוראת בעל דין, שנק 35 אחוז מבין בתי הספר הממלכתיים נקקו לחולקה זו, לא צריך לומר שאנו רואים בזה את כבוד לעם ישראל, שאינם רוצים להתקרב ולהתערב בין הגויים.

***

הסכנה המאיימת על קיומם של כמה וכמה קהילות יהודיות בעולם, היא ההתערבות בין הגויים. שהביאה לנשואי תערובת שיש בהם לסכן את הקיום היהודי תוך כמה שנים, גם אם החלק הלא יהודי מוכן לעבור את הטכס המזויף של גיור רפורמי. מה שעשה לעם היהודי משטרו של היטלר שהשמיד ששה מליון יהודים בכבשני האש, ביניהם רבים משלומי אמוני ישראל ומנהיגיו הרוחניים, מתבצע למעשה בשיטות אחרות ע"י המשטר הדימוקרטי, שפתח לפני יהודים את שערי המכללות, בהם מתערבים יהודים עם הגויים ולומדים ממעשיהם. אלה הדוגלים בגישה "ליברלית" אינם רואים כל רע בתופעה זו.

השיטה הדימוקרטית הולידה שורה של תופעות שלא ידע עליהם עם ישראל מאז היותו לגוי, מאז הוכתר על ידי בורא עולם כבחיר העמים, בתפילה "אתה בחרתנו מכל העמים" השגורה על פיהם של שלומי אמוני ישראל בתפילותיהם ובהכרתם מבטאים הם את הכרת הערך המיוחד של העם היהודי, עם שהכיר וידע את ערכי החופש של כל הנברא בצלם אלוקים וידע לכבד את הצווי האלוקי "ואהבת את הגר" שהיו בתוכנו. מי שאינו יודע לכבד את הגר בתוכנו, עלול להיגרר אחרי כל התופעות השליליות שהם מנת חלקם של העמים, שהם התרחקנו ובכך שמרנו על הייחוד ואת הערכים שהבדיל עמנו לכלל האנושות.

***

[illegible] אחר, כלומר מעל ערכי הדימוקרטיה. שאלה זו לא עלתה מעולם על סדר יומם של שומרי משמרת הקודש, החיים לפי ההלכה. אלה שבעיניהם אין שום ספר חוקים מחייב אחר פרט לשולחן ערוך של מרן בעל המחבר ששמו נערץ בכל מקום, לפיו נשמרת ההלכה לכל פרטיה ודקדוקיה, על כל הפרשנות והתוספות שצירפו לו פוסקים שהתקבלו על ידי המוני בית ישראל ושמרו עליהם, גם כאשר לא היה עליהם שוטר ומושל. במקום שיש התנגשות בין ערכי התורה לבין הערך הדימוקרטי, לא צריך למערכת משפטית ומשטרה. שומר תורה ומצוות לא זקוק להגבלות מכל צורה שהיא.

מי שמעיז לערער על כך, הרי הוא מוציא את עצמו מן הכלל. כל ויכוח על כך אינו שווה לערער את אמונתו של שומר התורה והמצוות. שומרי תורה ומצוות מוכנים לנצל את המשטרים הדימוקרטיים, כל עוד הם משרתים את זכותם לקיים תורה ומצוות בלי שיפריעו להם. מאותה סיבה דוחים בשתי ידים כל רצון לשרבב את הערכים הדימוקרטיים, שהפיצו את הדעה, לקרוא דרור לשונות ולהתנהגות האישית המופקרת בכל אורחות החיים. מאותה גישה הם מקבלים עליהן מרצון את כל הגבלות שקבלו על עצמם להיות ארונים לכל מאוויהם בכל פרט ופרט מחייהם. בעיניהם ובהשקפתם אין כל שאלה, "מי נדחה מפני מי". החינוך שאותו מקבל יהודי מרגע שיודע לדבר מעצב את תדמיתו כיהודי שאינו צריך להזדקק לקודקס אחר בעולם, לא מפיהם אנו חיים. לצערנו לא זכינו למדינת הלכה, מייסד המדינה הישראלית דוד בן גוריון קבע את הכלל הידוע, שמדינת ישראל היא מדינת חוק ואינה מדינת הלכה. כלל זה הביא למדינת ישראל תופעות תמוהות מאוד, עד שיש האומרים, כי זו לא רק לא מדינת הלכה, גם לא מדינת חוק.

אותם חוגים שממשיכים לדבר על מדינת החוק מתאמצים לעקור כמה וכמה דיני תורה. רבים התרגזו עד עומק נפשם לשמוע השבוע, שאחד מחברי הממשלה מצא לעצמו היתר להשתתף בטכס של נשואי כהן וגרושה מישראל, טכס שהוא אסור גם לפי חוקי המדינה, שמסרה את כל דיני האישות לסמכותם הבלעדית של מוסדות הרבנות האורתודוקסית. טכס הפגנתי זה נערך בעת ועידה של הרפורמים בארצות הברית, אקט זה מטרתו היתה לחדור בנסות לתוך התחום שנותר לפליטה כסימן היכר למדינה שנוסדה כמדינה יהודית. מדינה זו הולכת ודועכת בכוונה את כל הסימנים של מדינה יהודית, בהתאם לאותה סיסמא שהותוו הדוגלים בהשקפה של "ככל הגויים בית ישראל".

***

במשטר דימוקרטי כמו שהותווה במדינת ישראל, נמסרה לבית המשפט העליון הסמכות המרותקת את משמעותה של דימוקרטיה, בזו שמסרה לשופטים לקבוע הליכות עולם כראות רוחם ובכך לעקוף את סמכותה של הסמכות המדינית. יכול כל אזרח לפנות אל המוסד הקרוא לעצמו בג"צ, שבו נחתכים ענינים העומדים ברומו של עולם לא לפי רוב דימוקרטי, כי אם לפי השקפת עולמם של השופטים, וזה הופך לחלק מן המשטר הדימוקרטי ללא עוררין, אפילו אם חוק זה או אחר, לאו דוקא חוק דתי נתקבל ברוב דעות בפרלמנט, השולט בכוח הרוב שהוא היסוד למשטר דימוקרטי שמכוחו שולטת הממשלה.

אחת הדוגמאות שאי אפשר לשכוח אותה היתה המעלת הטלוויזיה בשבת, שנעשתה על רגל אחת בביתו של שופט בבעלי בית, על אף שידע על דעותיה של הממשלה הדימוקרטית, מכשיר זה ממשיך להרעיל את האויר ברחוב ומכניס אדרנות חיים נלחות המביאות לביתו של כל אזרח נהגים פסולים. ומבוערים ללא שיהיה מי שיכול לעצור בעדם, חוטאים ומחטיאים את הרבים הם מסיתים ומדיחים אנשים לעבוד על כל העבירות שבעולם, ואין מי שיאמר למלאך המשחית "הרף".

***

לעתים אנו מעלים הרהור, שאלמלא המשטר הדימוקרטי היה מצב הדברים חמור פי כמה וכמה. היה מפקיד בידי המחזיקים את השלטון, לפגוע בערכי היסוד של הקיום הדתי. תחת המטריה של הדימוקרטיה התפתח בארץ ישראל מרכז תורני ההולך ומשגשג, למרות הכל ולמעמים בעזרתה של הממשלה הדימוקרטית. ענין גדול זה לא היה יכול להתקיים אפילו שעה אחת תחת משטר אחר. וכדי להבין חשיבות עובדה זו צריך להצביע על שבעים שנות משטר הדיקטטורה הקומוניסטית בברית המועצות, שהשאיר אחד בעיר ושנים במשפחה יהודית שמסרו את נפשם לשמור על המצוות, מסירות נפש שלא היתה חלקם של רבים, עד שנמנע מהם לקיים את ברית המילה שבת ותפילין יהודים כיהודים. כשמזכירים את חטאיה של הדימוקרטיה שהמיטה על העם כמה וכמה אסונות לאומיים, מותר להעלות גם את הזכות הזאת שנפלה בחלקנו בסיעתא דשמיא באמצעותו של משטר דימוקרטי, ולא לנו לבוא ולקפח שכר שיחה נאה זו שנפלה בחלקו של המשטר הדימוקרטי.

זה המבדיל בין משטר דימוקרטי לבין משטר דיקטטורי. המרכז הגדול של תורה ויהדות שקם והתפשט במדינת ישראל, למרות רצונם של עוקרי דת מגמתיים, היא אחת מזכויות הדור שלא אחת זכה גם לתמיכתה של הממשלה. וכשם שאנו חייבים להתריע על הקלקלות, כך יש להזכיר את הזכויות אשר לא תמיד היו במגמה של כוונות טובות. כעומדים על משמר משמרת הקודש מותר לנו להזכיר לטובה את התופעות החיוביות יחסית של משטר דימוקרטי, שנותן במידה מסוימת חופש לשומרי תורה ומצווה להמשיך במורשת הדורות ולעשות זאת ללא שינוי, ולא פגעו בה בתקופה שלא היינו שותפים לא לממשלה ולא לקואליציה.

אנו עומדים מן הצד לכל הנעשה ומתרחש במערכות הפוליטיות, ואין אנו מזדהים עם אף אחד מן הצדדים, גם לא עם פעולות וצעדי הימין בכל מהלך האירועים, ועל אחת כמה וכמה היינו בין המגנים והחריפים של הרצח של ראש הממשלה, ולא מצאנו כף זכות אחת לטובתו של האיש שעשה דין לעצמו והכניס את כל המדינה למערבולת שקשה להחלץ ממנה והדליק את אש האיבה של שונאי החיים, שנאה שהיא משתוללת בכל עוזה בכל מקום שפנים, גם נגד בעלי חזות חרדית שאין להם שום שייכות לא לאיש ולא לחוג שממנו יצא.

אנו חורקים שיניים ונושכים שפתיים למראה כל מיני פגיעות בערכי היהדות, בכל זאת שומרים על גבולות. לכל היותר מביעים מחאה ומחת רוח, עושים כל מאמץ לעכב כל פגיעה בקברים קדמונים שמתגלים בכל מקום.

בהקשר זה יש מקום לספר את הסיפור המהולך בין יהודים חרדיים בשמו של גאב"ד בריסק זצ"ל, האיש שעמד בראש המאבק נגד חפירות קברים בבית שערים, שבכל זאת הסתייג מכל הפגנה או פעולה אלימה, עד שאמר בהזדמנות אחת לרבי עמרם בלויא ז"ל הקנאי, שלדעתו גם הוא נדבק בהשקפה ציונית, וכל זה מפני שהוא לא ממעשי רצח של חילוני בתגובה על הפגנותיו. שהוא שותף למחשבה שלא הגיעו עד כדי כך, במשטר שפרץ כל גדר שגדרו ראשונים כמלאכים.

יצחק מתתיהו טננבוים

חובת האחדות

משתמו ימי השלושים להירצחו של ראש הממשלה המנוח יצחק רבין. מהראוי לשוב לאיחוי החברות, לחזור לשפיות המוסרית ולבריאות הקהילתית. אך לא על אלה בלבד יש לשקוד, אלא גם לפעול למען החלמת החברה וייצובה.

אם הרצח המתועב יוסיף להעמיק את פילוג החברותי של העם — הרווח כולו הוא של הרוצח. אם הרצח יוסיף להרחיב את הפער הפנים־ציבורי — הרווח כולו הוא של אויבי ישראל.

משהסתיימו ימי החודש לאבל על רבין, חייבים לסתום את הפרצות החברתיות, הדוכן עבר מר רבין המנוח, הדוכן חלף שופך דמו של רבין. הפרצות הללו לא היו אלא מתחים חברתיים ומחלוקות ציבוריות, עויינות והתרחקויות אשר קרעו את העם לשני גורים: לשמאל ולימין, ל"בעד" ול"נגד", למחזירי שטחים ולמחזיקי שטחים.

ראוי ללמוד היטב את הפרק האחרון בהיסטוריה של מדינת ישראל, לחשוף מצפוניו ולגלות מסתוריו, כדי ללמוד הימנו על להבא, ולא להפסיק לשאול: מה קרה כאן? מה הביא לסעיף האחרון שלו — רציחת ראש ממשלה בידי יהודי?

ראוי להקדיש מלוא תשומת הלב למעקב אחר ההתנהגות הרב־ציבורית בישראל שלפני רצח רבין. הן ההתנהגות של ראשי הציבור ומנהיגיו והן זו של המוני העם ושוליותיו. כי משאינו לומד משגיאותיו — לעולם לא יתקן. המתעלם משגיותיו — עלול להחמיץ לזהותו. זה שאינו מסיק מן העבר — עתידו צופן בחובו סכנות קשות יותר.

אל יכה ציבור אחד על לב רעהו, ואל ישא ציבור אחד עוון עמיתו. יהא כל ציבור חוזר עמוק כליבו, שמא אין הזדון והרשע אלא בו, או סמוך וקרוב אליו. יהא כל קהל מחטט בכיסיו שמא בהם טמון הפשע.

* *

ישראל השמאל־מרכז את השאלה: מדוע עד יצחק רבין לא נרצח ראש ממשלה בישראל? ישראל הימין־מרכז את השאלה שמנגד: מדוע עד היום לא קם רוצח לאומני בישראל? [רוצח פוליטי קם, הרוצח לאומני לא].

יש שתי תשובות שהן אחת, שאין עליה פירכה: מר רבין שונה היה מכל ראשי הממשלות שלפניו, ומר רבין נטל על עצמו משימות לאומיות שקודמיו לא הטעינו כהנה על עצמם. מר רבין התיר הרצועות לשונו על חלקו האדיר של העם יותר מכל ראשי הממשלות שכיהנו לפניו, ומר רבין ביצע מדיניות נגד רצונו של חלק גדול מן העם — למעלה מחציו הזבר היהודי — מעשה אשר גדולי ראשי הממשלות שלפניו לא העמיסו על מצפונם.

לא יועילו תשפוכות הכתבים והדיבורים על מר רבין, אשר נכתבו ונאמרו עליו מאז מותו הטראגי, לטשטש את אופיו של האיש, אשר בלשון המעטה: לא השכיל לרכוש אהדת העם ולא ידע לנסוך סימפטיה לליבם. יתמו ימי אבל רבין וכל ארצות הכתב המלל גם הם יתמו, אבל את רבין כמות שהיה בחייו — לא במותו!!! — לעולם לא יוכלו לצוות. [ההיסטוריונים והביוגרפים יגבהו בעיתונות שלפני אותו מוצ"ש ולא יעמלו למצוא ביקורות נוקבות על סיגנונו האישי של האיש...]. מר רבין לא היה כקודמיו בתפקיד האחראי הזה!

האיש רבין היה פן אחד בפרק ההיסטורי האומלל שעבר על מדינת ישראל בעת האחרונה.

גם כהרוצח לא היה עד היום בישראל! הוא בגר והתחבר על ברכי אידיה דויית מותחים פנימיים במחנה הציוני־לאומי־דתי. בעוד רבים הסכימו כי מדינת ישראל היא לא יותר ממדינת היהודים — וגם זו בערבון מוגבל — סבורה

> **נותרה פחות משנה עד לבחירות לכנסת הבאה. שנה זו, באופן טבעי, מוגדרה לפורענות חברתית. מצביה הפוליטיים של החברה האלקטוראלית נמתחים עד אימה. אילו השכילו קברניטיה הפוליטיים של המדינה ללמוד משגיאות העבר הקרוב, היה עליהם להתעלות לאחדות העם, לשלומו ולשלימותו**

היתה התנועה הדתית לאומית כי מדינת ישראל היא 'מדינת היהודות'. ולא היא! המדינה הזאת היא מדינה חילונית לכל דבר. היא יכולה לקבל על עצמה, או לשמר לעצמה, מוטיבים יהודיים, כדי שלא תוחלף במדינה רב־לאומית. אבל היא לא מדינה שבאה לפתור ל'יהדות' שום פתרון.

שורש רישעותו הפנאטית של היורה בראש ממשלה, היתה אמונתו העיוורת במדינת ישראל כפותרת בעיות יהודיות לעם ישראל. הפתרון, שלדעתו המעוותת, היה חייב גם לכלול את בעיית ארץ ישראל השלמה. הרוצח התחמם לאורה של השקפת עולם הגורסת, כי מדינת ישראל מעניקה חסות יהודית לאורחות החיים המדיניים, הלאומיים, החברתיים והמוסריים. הוא שגה שגיאה פטאלית בהכרת המדינה כערך יהודי. ולא היא! המדינה לא באה למלא מצוה אחת מתרי"ג מצוות התורה. על ברכי שגיאה זו, שהקיפה את רוב מניינה ורוב בניינה של הציונות הדתית — ומכאן שורש עוותותיו — גדל וגבר רוצחו של רבין.

מר רבין והרוצח התנקשו בין שתי הזיות, מול שתי רגישויות, נגד שתי גישות אישיות ואנושיות מנוגדות לחלוטין. כאשר שתי שגיאות שכאלה נפגשות פנים־אל־פנים — נוצר הקשר האכזר בין היורה לנורה, בין הרצח לרוצחו.

הקליע והלב נפגשו.

מי שאינו רוצה לחזור לפרק המר והנמהר של מדינת ישראל בשנת ה־48 לקיומה, יסיק מסקנות ברורות וחד משמעיות. על מנהיגי העם לרדת אל העם ולדבר בלבביות אל לב־ליבו של העם, אוזרת הם חושפים את ליבם לפני פגועים ועלבים, לפני פנאטים ומעוותי דעת.

גם על בני העם לקבל את המדינה כמות שהיא מבחינה אזרחית וציבורית. זו היא המדינה וזו פרצופה, בין לטב בין למוטב. לא לצפות ממנה יותר משיש בה, הן מבחינה חברתית והן מבחינה יהודית, הן מבחינה דתית והן מבחינה ציבורית. כל אזרח יכול לחוש למדינה קירבה או ריחוק, סימפטיה או חסרונה, אהדה או דחיה. כל עוד אינו מצפה ממנה יותר משיש בה — אין הוא עלול אף פעם לטרוף את קלפיה. אזרח כזה לעולם לא יתגרה בחוק, ותמיד ינצל את השפעתו בדרך הנראית לו כמעשית והגיונית.

על מנהיגי העם לדעת כי העם אינו עדר־עדרים ולא אחדות־גמלים. הרועים המדיניים והפוליטיים, לפחות בתחומים הללו המסורים בידיהם, הם רועי כל אזרחי המדינה ללא יוצא מן הכלל, כי כשם שחוקי המכס והבלו חלים על הכל, גם הסכמים מדיניים חלים על כולם. אין הסכם מדיני של מחצית העם, כשם שלא יחול כל חוק כלל־אזרחי על חלק מן העם. ולפיכך על קברניטי המדינה לא לדחוק את מדיניותם בחוד של המחט הדמוקרטית. גם מחט זו דוקרת!...

חייבים ללמוד מן העבר. יש ללכד ולאחד את המאוחד ולא לפלג את המפולג בלאו־הכי.

מלבד הקיצוניות משמאל והקיצוניות מימין, יש עדיין מרחב־ציבורי בר־הסכמה בין רובו הסכריע של העם בישראל. בתחומים בטחוניים, כבנושאים חברתיים; בהבנות מדיניות כבמוסכמות דתיות, קרובים רובדים ציבוריים רבים זה לזה, והם האמורים להוות בסיס לאחדות לאומית.

* *

כל השוגים בהזיות העבר עליהם להתעורר ולהתעורר. עליהם להרחיב את הקונצנזוס הלאומי. כל שוליים אשר יפסול חלק נכבד בהסכמה הכללית, שיתקצץ וישאר כחוץ.

על ממשלות ישראל כולן, מבלי יוצאות מן הכלל, לדעת כי הרכבת האחדות הלאומית מונעת קיטוב בעם. השוליים הקיצוניים מתגמדים ונרפים כאשר הרוב הגדול מתושל באחדות מלוכדת. על הלאומנים בישראל להנמיך ציפיות ולהקטין תוחלות. יישיבו כל חלקי העם עם בני האומה היושבת בארצה, לכשיבינו כי החיים האזרחיים חייבים להימשך על מי מנוחות, אחרת — בני האומה הקוראת תגר עלינו, ירקדו, חלילה, על הגגות...

ראש ממשלה החפץ בשלומו ובשלום המדינה, עליו לדבר אל לב העם, לדעת מצוקותיו — אף כי לא כולן נראות בעיניו — ולגשר על פני כל הרובדים החברתיים במעגל הרחב ביותר בקרב האזרחים.

מר שמעון פרס שונה בתחומים רבים מעמיתו אשר נפל שדוד. הוא שונה גם בסגנון דיבורו. אבל אם סיגנון זה יפה והגון לכל עת ולכל שעה, הוא חייב להיות יפה והגון שבעתיים, בשעה שאומה זו קרועה ושסועה. אם מר רבין שגה כאשר דחס ודחק את מדיניותו דרך סדק הדמוקרטיה הנוקשה עד אימה, ומתח אגב־כך את הקשת דרכה נורה החץ אל ליבו, על מר פרס להפיג את המתח הזה ולהשיב את החיצים המודרלים אל אשפתם. הוא ראש ממשלה במדינת ישראל ועליו מוטלת המשימה.

נותרה פחות משנה עד לבחירות לכנסת הבאה. שנה זו, באופן טבעי, מוגדרה לפורענות חברתית. מצביה הפוליטיים של החברה האלקטוראלית נמתחים עד אימה. אילו השכילו קברניטיה הפוליטיים של המדינה ללמוד משגיאות העבר הקרוב, היה עליהם להתעלות לאחדות העם, לשלומו ולשלימותו. זו השעה! על מר פרס לא רק לדבר שלום עם היהודים אלא גם לעשות שלום. כדי לעשות שלום בין היהודים, או לפחות עם רובם המכריע והמקיף, על כל הצדדים להניח את המריבות ואת המחלוקות עד מלאות שנת האבל להירצחו של מר רבין, היינו, עד הבחירות לכנסת בסתיו הבעל"ט.

לא יקרה אסון למדינה אם מר ערפאת יתמיץ עם הסכם אוסלו ב' עד השנה הבאה. המדינה לא תאומלל אם הסכם שלום עם סוריה יתמיץ להסכמה כללית של משאל־עם, אלא אם כן יציע הנשיא אסאד הצעת־שלום שלא יהא טעם לדחותה. לא יקרה לעם בישראל שום מקרה־רע אם לא ימתחו את עצביו של המחנה החרדי־דתי על כל צעד ושעל. השלום הפנימי שווה זאת!

סבורני בכל לב, כי אילו נשאל מר רבין בעצמו, מה היה עושה כדי שלא תישנה לעולם "פרשת רבין"? — היה משיב: אל תפלגו את העם — אחדו אותו!

א. מרגלית

עד חצי הדיסקית

קשה להשתחרר מן התחושה, שאם אחד [illegible] עדין הולכים במקום, "הנצחון" היהודי [illegible]

[illegible]

בעקבות פתחו סדקי מהם. אין זאת, שבעניין הכאוב עד דכאי של שבויי ישראל, לא מיצינו את כל יכולתנו, לא ניצלנו את כל העמדות ולא פעלנו במלוא התנופה.

וחצי הסקית היא, בכל מקרה, מעט מזה בשביל אומה, שמבחינה הדיפלומטיה הגלויה והסודית פתוחים לפניה, שיש לה למכביר בכיסיה מאותם עוגני "קהי" [illegible], אשר הם מטבע עובר לסוחר בשווקים הבינלאומיים.

הלב, גם השכל, ממשיכים להתעקש, כי, כנראה, יש צורך להגדיל רצון, להוסיף נחישות, לשלם מחיר גבוה יותר, לנצל ביתר שאת יחסים בינלאומיים, לדבר בכל מיני שפות שלא דובר בהן עד הנה, באותנו — להשקיע יותר מאמץ בפדיון השבויים, בפריצת מחסום השתיקה והדיס־אינפורמציה המקיף אותם, ובהמלת כן, בהמלת [illegible]

אותה תחושה של אי־מיצוי היכולת מלווה אותנו גם ביחס לגודלו ביודע הודקא של 'שבוי' אחד, הנמק אף הוא בכלא, אך במשך זמן מוגזם, לפי כל קנה מידה בינלאומי: גורלו של יונתן פולארד, שדאגנו לישראל עלותה לו במחיר חרותו ושהוא גל איכות חיים, המשיקה אל האזוקה.

* *

מנבכי הזכרון הלאומי עולה וצפה גם לפתע דמיונות הפלא, אשר לא שקטו ולא נחו, כאשר התנאים היו שונים, אך סאת האכזריות של השובים היתה דומה. מה לא נתן עם ישראל, כדי לפדות את שבוייו? — כל מה שהיה לו בחומר, ונתן כל מה שלא היה לו, וניתן לו בעבוט.

הנה הוא רבי משה לייב מסאסוב זי"ע, המוכן להשתלשל אל מעמקי הבור ולהתהלך עם השבוי הנמק שם ברעב, במחשך ובאין אוויר. הנה הוא רבי זושא מהאניפולי ורבי לייב שרה'ס זי"ע, שאינם נותנים מנוחה לעצמם עד שלא ישוחררו השבויים מן הבור. הנה הם, המה הם המתות המונות של בני ישראל, המוכרים כל שווה כסף, כדי להציל אסיר מיד שובהו ולכוד מיד עריץ. הנה הם המטהישים, לפי קנה המידה של הימים שעברו, מה צריך להיות גודל המאמץ יחסית לאפשרויות, בנושא זה של שחרור שבויי ישראל.

נכון, הנסיבות השתנו, אמצעי הפדיון התחלפו, וגם תאכזבנו של השובים גדל, אבל קשה להשתחרר מן התחושה, שאילו היינו מפגינים אותה מידה של מסירות נפש ושל רצון טוב, כפי שהמחשבה וההלכה היהודית מחייבות, לצורך פדיון שבויים, היינו מגיעים, כפי שהגענו תמיד, ליותר מאשר ל"עד חצי הדיסקית".

מרדכי גרליץ

"רבנות מטעם" או "הסנהדרין הנפוליאונית"

כאשר קראו רבותינו שבארץ־ישראל, לצום, לבכי ולמספד, ביום בו הוקם מוסד "הרבנות הראשית" — צמו שרי־הצבור שלהם, למרחק עצום, שהיה כבר ברור להלוכין, גם למי שעוד סבור היה לפקפק בכך, כי צום זה לא המצא, ועם ושלום, כהוא זה המוסד הרבני שהוקם ה"ודע" הלאומי, מלא, אבן, אחר כל הציפיות שתלו בו מיסדיו, והיווה חיקוי מושלם ל"רבנות מטעם" אשר ידעה היהדות הרוסית, בימי האופל של שלטון הצאר.

אלא שההתפתחות עדיין לפניה. מסתבר, כי מוסד הרבנות "מטעם" הישראלית, טרם מיצה את עצמו, וטרם הפיק את מלוא הפרי שמצפים ממנו. מי שסבור היה, כי שיאה של הרבנות הזו היה, ב"התורת המטורמי" הוכרה לשימצה — היתבדה. מי שחושב, כי רשמיותו של המוסד הרבני הלז, תתבטא אך ורק בהוראות חשאיות שיקבלו רבניו מאחורי הפרגוד השלטוני — נוכח לדעת כי לקה בקצרות רואי.

היום הזה ידוע כבר, כי משמעותו של "המטעם", הפליגה הרבה מעבר לכך. היום, אין עוד הרבנים אמורים לקבל את הדרכי הרשות "מתחת לשולחן" או "מאחורי הפרגוד". "המטעם" כך מסתבר הוא רשמי ומוצהר: חוות הדעת ההלכתית ופסקי הדין ההוגנים של אותם רבנים, המקבלים את משכורתם מטעם השלטון, צריכים להיות כפופים למרותה של הממשלה, למרותו של המשטרה, למרותם של היועצים המשפטיים, למרותו של שר הדתות. וחוי דעתם המוצהרת של אנשי השלטון היום, היא משמעות כבר כמעט כ"פיטמה" מלשון המתוק — —

רבני ישראל שבכל הדורות, בזמן הגמנה האמיתיים, מנהיגיה הרוחניים שמאז ועד היום, שמרו מכל משמר על עצמאות שלהם של המוסד הרבני, ונלחמו בראש גלי, עד כדי מסירת נפש, בכל מגמה להכפיף את הרבנות ואת הפסיקה שלה, תחת מרות שלטונית. הפולקלור היהודי מלא מן אל קן, באפיזודות הקשורות בנסיונות נפל של שליטים עריצים, לכפות דעה על הרב היהודי. הקלאסית שבהן היא העובדה, באותו הוכס שכפה על הרב לסדר קידושין בחופתו של פסול־חיתון יהודיים, ממלחכי פינכתו. בפלית ברירה, הופיע הרב לחופה, אך ציוה על החותך לומר: "הרי את מקודשת לי כסבתא זו, כדת הרנכס יהק" — — —

ולא רק בשלטונים עריצים הדברים אמורים. עד יותר על כן התנגדו הרבנים לכפיפותה של דעת־תורה למרותם של שליטים אוהדים. ההוכחה הקלאסית לכך היא, הכשלון הנחרץ שנחלה יוזמתו של נפוליאון הצרפתי, לכונן מחדש את מוסד ה"סנהדרין" היהודי, מכל עשרות הרבנים שנימנו על אותה "סנהדרין", לא נימצא אפילו אחד מגדולי הדור הנודעים, אשר שמם נותר לשגב ולהערצה עד היום הזה.

אמנם, את מה שלא עשו השליטים העריצים בארצות פזורינו מקדם, ואת מה שלא הצליח לחולל הכובש האגדי נפוליאון, עשתה ההנהגה ה"ציונית" במדינת־ישראל. תחת הסותה היהודית, קמה ונהיתה אותה "רבנות" רשמית, אשר כפיפותה להוראות השלטון הולכת וגוברת מעת לעת ומתקופה לתקופה. עד כדי הצגתם של כלל הרבנים, כלהקת פקידות, החוסה בצילה של "מנוסה" — בימינו של שר־הדתות — הנערצת, נוזפת, מאיימת ומענישה, כל אימת שמי מ"מאנשיה" חורג מן המסגרת שהותוותה לו — — —

* *

שאיפתו של הימין הלאומי, להקים את הרבנות הראשית, לא נבעה, ככל הידוע, מן הצורך הנפשי של ראשי המנהיגות, ליצירת מעין "הלבתי" נמוה, על כל צעד ושעל... כשם שמינויו של "הרב מטעם" ברוסיה, לא נבע מרדיפתו של הצאר, לצרכיה הרוחניים של הדת היהודית.

מעמדו הרם והנישא של הרב, בחיי הקהילה היהודית ובחיי העם היהודי, היה מוקד תמידי לחיסכולם של השלטונות. הם חשו בצליל, כי בכל שיהיה השלטון אהוד ונערץ על העם, הרי שהאהדה וההערצה כלפי דמותו הרוחנית של הרב, יעפילו מעל אהדת השלטון והערצתו ויאפילו עליהן עד לאין ערוך. מעמדו של המנהיג הרוחני היהודי, ניקר, אפוא, ללא־הרף במוחו של השליט, אשר חש, כי אין שלטונו שלם ואין כסאו שלם כל עוד קיים המעמד הרבני לצידו.

שנאתם הכבושה של רשעי אומות־העולם אל העם היהודי, מופנית היתה בראש־וראשונה אל אישי התורה שניצבו בראש העם, גם כאשר אלו רוחקים היו מכל מגע ומשא בנושאים המדיניים שהעסיקו את השלטונות. רוסיה הצארית האדירה, רדפה אחר כל צללית של רב או של צדיק יהודי, והזדה צנומה ובהתרשה ככל שהזיה. קול עלה גידך של דמות רבנית, התרידה את הממלכה האדירה מפתחתה, וסימלה בעיניה את הסיכוים האיומים ביותר של השלטון: הפיכה, התקוממות ומרד... כל זאת, בגין ההערצה חסרת התימין, שנרחשה לה מאת האוכלוסיה היהודית.

ההיסטוריה האפילה של רדיפות־היהודים, הנתיקה יותר, העתיקה פחות ואף הקרובה מאוד לדורנו, מלאה, כידוע, בדוגמאות כאלו, של הצבת הרבנים כאובייקט ראשון לרדיפה. ורוסיה הצארית לא היתה יוצאת בכך.

ולא היתה זו בעייתם של שליטים גויים גרידא. גם שליטים בעם־ישראל עצמו, אשר לא שימשו כ"בבר ביותר" כמטיות תורנית רוחניות, חשו כמפני המעמד הרבני, ולא אחת אף נלחמו בו. היה זה, כסבור, הורדוס המלך, אשר הוציא להורג את כל חברי הסנהדרין, בימיו של שמעון בן שטח, כאשר חשד כי אינם מקבלים את מרותו כרצוי.

הרצון להקים "סנהדרין" או "רבנות מטעם", נבע מתוך אותו חשש, ומטרתו היתה, לדבר בשפה הפסיכולוגית לתודעתה של האוכלוסיה היהודית, ולחקוק בה את ההכרה, כי הסמכות ההלכתית והדתית אף היא, ככל סמכות חברתית אחרת, כפופה למרות השלטון. הצאר הרוסי, וכמוהו נפוליאון הצרפתי, סוכנים היו לממן את המוסדות הרבניים הללו מקופות השלטון, ואף לשלם לאישים המכהנים בהם משכורות באות בידי־רחבה, ובלבד שישמלו את כפיפות קומתה של הרבנות, ואת עבדותה לאדונות הממלכתית.

רק היום, כאשר כל והעות השלטון הזה מתלכדות, במגמה ברורה להשפיל את מוסד הרבנות הלזה, לכופף את קומתו ולהמעיט את דמותו ככל האפשר, לשימו מטרה לחיצי־רעל ובליסטראות, לעוות את דמות אישיו ולהציגם בעיני ההמון המוסת כ"תועמיינים" צמאי־דם ושותפים־לרצח — רק עתה ברור לכל מי שעוד פיקפק בכך, כי עיניהם של גדולי ישראל חזו נכוחה, ובכבר אז, ביום הקמת ה"רבנות", צפו אחרית דבר מראשיתו.

רק היום, כאשר היועץ המשפטי לממשלה "מרגיע" את הציבור הדתי והנסער בהבטחה, כי הזמנת הרבנים לחקירות נעשית "אך ורק בהתייעצות עמו", ומשלכנע, מבלי להרשי בציתוך שבבך, כי זהו אכן מתמתו בעיניים — מובן בצליל, כי הממשלה רואה אכן במוסד הרבנות, "רבנות מטעם" לכל פרטיה ודקדוקיה, אשר אישורו של היועץ המשפטי לנביה, כמוהו כיד־שה כעליםי ממש, ושוב מותר לעשות בו הכל...

רק היום, כאשר שר־הדתות ה"מלומד" מרשה לעצמו להלעיב כרב־עיר, מתוך בוזות עצמית תוגסר הבנה משוא, וגם כאשר מוסכר הוא על טעותו, אינו מוכן, כרב־יהירות והעצה, להודות בטעותו ולהתנצל כרבב [illegible] כי תפקידה של הרבנות הראשית, ניצפה בעיני השלטונות, כתפקידו של "ליצן החצר", האמור לרקוד ולהשמיע דיעות, בהתאם למצב־רוחו של הפריץ או הקיסר...

רק היום, הגיע גם אחרון הספקנים להכרה, כי כבר אז, ביום קומה של ה"רבנות הראשית" ידעו גדולי ישראל ברוח קדשם ובתוך ראייתם, כי "רבנות מטעם" חדשה קמה כאן; כי "סנהדרין נפוליאונית" חדשה מוקמת כאן, הם גוזר על כך תענית ומספד, כעל כל גזירה רעה שנחתה על ראשו של העם היהודי.

* *

עתה, לאחר הצמרת הביקורת המשפטית היובסקית, לכל הגה היוצא מפי רב בישראל, ההעברת כל פסיקה ופסיקה שלו, תחת המיקרוסקופ המיוחד ל"דיני מסכי דין רודף" — יציב בודאי תורה של הפעלת ה"צנזורה" על ספרי הקודש...

כפי שנתבשרנו, הרי שאותם רבנים אשר זומנו לחקירה, במחלקה המשטרתית לחקירות פשעים חמורים, נדרשו להבהיר לחוקריהם נושאים סבוכים ועמוקים ב"מסכת סנהדרין", והם עשו זאת ב"חקירות" שארכו עד כדי שמונה שעות רצופות! אינו יכולים, אכנס, להבטיח, מי בדיוק היה נוכח בחקירות הללו, אולם, אינו יכולים להשתחרר מן התחושה הקשה כי רוחו של "פולמוס נוצרי" כבר נדף מכך. בגלות אצל הגויים, מגיעה היתה, בדרך כלל, אחרי סידרת פולמוסים כאלו, גזירה על "שריפת התלמוד", רחמנא ליצלן — — —

שהרי אי־אפשר להתעלם מן העובדה, כי "דין רודף", קיים גם קיים אי־שם בתלמוד ואי־שם בשולחן ערוך. יש להודות בכך, ואין טעם להכחיש... יש על כן לקחת בחשבון, כי לאחר שלא יעלה בידה של המחלקה לחקירת פשעים חמורים של המשטרה, לאתר את הרב שהוציא "פסק־דין" שכזה נגד רבין, וכאשר יסיים מר שטרית, שר־הדתות, את הקריאה־לאחור של כל מאמרי ה"צופה", עד לתקופה שלפני קום־המדינה, ולא יימצא גם שם מר־בר־רב־אשי החתום על פסק־הדין המבוקש — כי אז עלולה האנרגיה כולה להיות מופנה ל"מסכת סנהדרין" או למסכת אחרת, לשולחן־ערוך יורה־דעה או חושן־משפט, או לכל אחד מספרי הפסק ההלכה הקדמונים, אשר העלו את "דין רודף" על דל קולמוסם, הם עלולים להיות מתעלים, חלילה וחס, על המוקד, בכבר רבין או ברחבת הכנסת — — —

ה"משכילים" של מר"צ, יתגדו אז בודאי בהכורניהם, במסירות יוצאת מן הכלל, "להגיה" את כל ספרי הקודש היהודיים ולבער מתוכם כל תיבת "רודף" באשר היא שם. בדיוק כפי שעשו עמיתיהם ברוסיה, בסייעם לשלטונות ה"צארים", לבער כל תיבת "גוי" וכיוצא בה מן הספרות התורנית, תוך הפגנת שינאתם ובחוזתם לדראון עולם.

או־אז, ינפיק משרד־הדתות הוראת "כשרות" מיוחדת, אשר בלעדיה ייאסר להדפיס, למכור או לקנות שום ספר יהודי — ואילו הפרופסור לעיני דתות העומד בראשו, ימהר לגייס פורום של רבנים, אשר יאשר בחתימת ידו, כי "אין למי שהוא להעלות דין רודף על דל שפתיו", ושלום על ישראל — — —

ומכאן מודעה רבה, למי שמצויים בביתו ספרים המזכירים את דין רודף, להקדים ולהעבירם מיד: למחלקה המשפטית של משרד־הדתות, או למחלקה לפשעים חמורים של המשטרה.

זריזין מקדימין למצוה!

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

על דא ועל הא

למה הועבר מנכ״ל משרד הדתות מתפקידו

הרב ד״ר גרשון מצגר מילא את תפקיד מנכ״ל משרד הדתות מאז שנתמנה למשרד זה פרופסור שמעון שיטרית. אף שמאז ומתמיד היה ידוע כיהודי חרדי לכל דבר גם בלבושו. בעבר מילא תפקידים חשובים במערכת הארגונית כבעל מקצוע מעולה, אולם השבוע נמסר לו שהוא מפוטר.

עד עכשיו לא היה ידוע על חילוקי דעות בינו לבין השר. גרשון מצגר אינו מן האנשים המדליפים ידיעות לעתונות וברח בדרך כלל מן הפרסומת. ההערכה היא, שהיו חילוקי דעות יסודיים בינו לבין השר הממונה עליו, שלאחרונה נכנס לריב עם עולם הרבנות, לאחר שדרש מהרב הראשי של רמת גן להתפטר מתפקידו ואייב לעשות זאת במקומו אם הוא ירב. דעותיו בנושא ההקצבות לישיבות, היו שונות מדעותיו של השר הממונה עליו, ולכן פשוט לא הסתדרו ביניהם.

שר הדתות מינה אותו כיועץ ולפי החוק ימשיך לקבל את שכרו כמנכ״ל. עדיין לא ידוע אם הרב ד״ר מצגר יסכים למלא תפקיד זה ולהיות אחד מבין 12 היועצים המקיפים את השר ואין איש יודע מה עושים. המנכ״ל החדש, אשר שגב, נמנה על מקורביו של שמעון שיטרית.

ההתנצלות של שר הדתות, אין בה לאחות הקרע עם עולם הרבנות

ההתנצלות של שר הדתות שמעון שיטרית שנעשתה לאחר התערבות ראש הממשלה, אין בה לאחות את הקרע שנפל בין משרד הדתות לבין הרבנות הראשית. הנסיון להפנות את ההתנצלות לרבנים הראשיים לשעבר, נתקלה במורת רוח ברבנות הראשית, זו שלא הוציאה שום פסקי דין לסרב לפקודות ומעולם לא התערבה בשאלה פוליטית.

ההתנצלות נעשתה כאילו בכפאו שד. שיטרית לא גילה מי הכשיל אותו לדרוש את פיטוריו של הרב הראשי לרמת גן, שלדעת אנשי המפד״ל עשוי להיות מועמד לתפקיד הרב הראשי האשכנזי עם סיום תקופתם של שני הרבנים הממלאים תפקיד זה. זאת, לפי החוק שמגביל את כהונתם לעשר שנים.

לדעת חוגים יודעי דבר במשרד הדתות, מכיר השר שיטרית את האיש שביקש להכשיל אותו ולהפיק תועלת מפיטורים אלה. הם טוענים כי שיטרית עצמו לא קרא את המאמר, והוא יודע להבין את הנקרא. יתכן שהשר ישקול לפטר אותו עוכר, שהוא ממלא תפקיד כאחד מיועציו האישיים.

בהקשר זה מציינים בלשכת שר הדתות, שהאזכרה שנערכה על ידי שר הדתות מילאה רק כמה עשרות כסאות, והרבנים הביעו בכך מורת רוחם מהתנהגותו של שר הדתות, במיוחד לאחר שהודיע כי ימנה ועדה שתקבע, מה מותר ומה אסור לרבנים להתבטא. הרב הראשי הגר״ם לאו הודיע מבר״ל. כי אין זה אמת, שהסכים למנות ועדה כזאת. לדעתו, זה תפקידה של מועצת הרבנות הראשית, שהופרדה מן הכפיפות למשרד הדתות כיחידת סמך.

סבל מיותר לתושבי מאה שערים

רבים מבין דיירי שכונת מאה שערים, מרבים לבוא לתפילה ליד הכותל המערבי לעתים קרובות יותר, מאז עבר קו מספר 1 בשכונה בדרכו לרחבת הכותל המערבי. למתפללים אלה נגרם סבל רב מאז הפסיק הקו לעבור את השכונה, והם נאלצים לכתת את רגליהם עד לתחנה העומדת מחוץ לשכונה, ליד בנין משרד החינוך ברחוב שבטי ישראל.

אמנם ההפסקה זמנית עד שיסתיימו העבודות שגרמו לסגור את קטע הכביש בין ״ככר השבת״ עד לכניסה לבתי ורשא. למרבה הצער, אפשר היה להעביר את הקו ולעקוף את הקטע ולחזור לשכונה בדרך שאינה סגורה. אותו הסדר יש לעשות לקווים האחרים, לנוחיותם של תושבי האיזור. באותה דרך אפשר גם להקל על ציבור המתפללים, ביניהם ישישים וחולים להגיע לתפילתם בכותל המערבי.

על הממונה על התחבורה הציבורית לטפל בעניין ולהסיר את הטרדה המיותרת בהחלט.

שיטרית מבקש למנוע פיטוריו מתפקיד שר הדתות

הדרישה של המפד״ל לפטר את שר הדתות שמעון שיטרית לא תבוצע, בעקבות איום של שיטרית שהדבר יגרום נזק חמור למפלגת העבודה בבחירות הבאות. בחוגי מפלגת העבודה הגיבו ביחס של זלזול לאיום זה, לדעתם חלק גדול מחברי מפלגת העבודה אינם מעוניינים בהחרפת היחסים עם המפד״ל.

בינתיים עושה שר הדתות מאמצים לפייס את יו״ר המפד״ל זבולון המר ואף שיגר אליו מכתב אישי. בו מבקש לרסן את ההתבטאויות נגדו. במפד״ל רואים בזה אות לרצון להתפייס. שר הדתות הבין שהנגים לאחר שיו״ר סיעת המפד״ל בכנסת הודיע השבוע שהוא מקווה, כי בעוד כמה ימים יוכלו ״להפגש עם שר הדתות הבא״.

חוגים במפד״ל אמרו, כי עדיף בעיניהם השר שיטרית מחזרתו של איש ש״ס לתפקיד זה, נוכח הנסיון שהיה להם בתקופה שבה שלט במשרד הדתות איש ש״ס.

הסוד של עמיר פרץ

עמיר פרץ שנבחר לתפקיד יו״ר ההסתדרות לאחר שרמון חזר להיות שר בממשלה, נתקל תחילה בהתנגדות מצד סיעת העבודה בהסתדרות. אולם נראה שסיעה זו נרתעה מלהכנס לעימות עם עמיר פרץ, זאת לאחר שאיים שאם יצביעו נגדו יפרסם את כל מה שדרש כל אחד מהם בתמורה להצבעה זו.

בחוגי ההסתדרות אמרו שעמיר פרץ צריך לגלות, מה הדרישות שחברי סיעת העבודה דרשו ממנו, כתמורה להצבעתם או לאי התנגדותם.

מקורביו של עמיר פרץ אמרו, שהוא חושש לגלות את פרטי המשא ומתן, כדי שלא יעמיד במבוכה את אלה שהיו מתנגדים למינוי זה.

״בני עקיבא״ מחוץ לתחום בעיני הורים חרד״לים

אבות לבנים בגיל ״בני עקיבא״, המגדירים עצמם כחרדים דתיים לאומיים, אסרו על הבנים שלהם להשתתף בפעולות ארגון ״בני עקיבא״, מפני שהמסגרת של ארגון זה היא מתירנית למדי, שכן אין בארגון זה הפרדה בין בנים לבנות, על אף שהם עצמם היו בנעוריהם חברי ארגון זה.

עובדה זו נתגלתה על ידי ד״ר איתמר ורהפטיג, המגדיר את עצמו כחרדי דתי לאומי ואביו היה אחד ממנהיגי המפד״ל שמילא תפקיד של שר הדתות. הוא עצמו ממלא תפקיד של מרצה למשפטים באוניברסיטת בר אילן.

בראיון שנתן לאחד העיתונים אמר, שבעיניו ערכי היהדות קודמים לערכי דמוקרטיה. איתמר ורהפטיג אמר עוד, כי ״נשיא בית המשפט העליון אהרן ברק אינו מתיחס למשפט העברי. הוא פשוט לא מכיר את מקורות המשפט העברי והוא אינו הדיוט, כשהוא מוכיח את חוק זכויות האדם והשפעתו על החוק הפלילי הוא מוכיח המשפט הקנדי ולא את המשפט העברי. ברק פשוט לא מכיר בכך״.

משפטו של אריה דרעי עלול להמשך עוד שנה לפחות

עינוי הדין של אריה דרעי עשוי להמשך עוד שנה. זאת לאחר שנציגי התביעה ביקשו להפסיק את הדיון לחודש ימים ולהביא עדים חדשים מארצות הברית, ביניהם מנהלי בנקים שהיו קשורים עם משפחת המאמצים של רעייתו של אריה דרעי. כן מבקשים לקיים ״חיקור דין״ בארגנטינה לגבי שלושה עדים ביניהם משפחה שאירחה בשתי הזדמנויות את אריה דרעי.

נציגי ההגנה ביקשו פסק זמן של חמישה חודשים מעת סיום פרשת התביעה. עד עתה נשמעו כבר למעלה ממאה עדים. רשימת העדים עלולה להתארך עוד יותר. ההגנה עשויה לבקש הארכה עד שנה, להגשת הדו״ח הנגדי.

נראה, שההגנה של דרעי אינה מודאגת מ״עינוי הדין״, טענה שהועלתה בשלב הראשון, ומקווה שהארכת הזמן תשרת את עמדתו של אריה דרעי. בינתיים תעבור תקופת הכזירות לכנסת ולא יהיה בה למנוע הכללתו ברשימת מועמדי ש״ס לכנסת הבאה.

ההישג של רמון

עם פרישתו של חיים רמון מתפקידו כיו״ר ההסתדרות, ביקשו מקורבים שלו להגדיל את מאזן ההישגים שלו בהסתדרות מאז כניסתו לתפקיד שמילא בזמנו חיים הברפלד.

בין ההישגים הם מציינים פיטורים המוניים של עובדי ציבור, שניצלו את ההסתדרות כמפלט לעובדים למקורבים שביקשו את טובתם.

במיוחד מצביעים על מכירת נכסי ההסתדרות שצברה במשך שנים רבות. את מיתחם הועד הפועל של ההסתדרות עומדת ההסתדרות למכור, באמצעות ״חברת נכסים״ שהוקמה למטרה זו. כן עומדת למכור מיתחמים אחרים ליד ככר המדינה, ושטחים שרכשה במהלך השנים. כן מכרה חלקה בתאגידים אחרים כמו חלקה בחברת ״כור״, ועומדת למכור את חברת שיכון ובינוי.

בית החולים ביקור חולים ירושלים

ברכות מזל־טוב

להולדת הבנים\הבנות

איטח דוד ונורית			
בוקצין חיים מלכה	בן	כהן מאיר ותוה	בן
ביסון בנימין ואסתר	בת	כהן ישראל וחיה	בת
ביטון יעקב ויעל	בת	כהנא שלמה וחיה	בן
בלומנסל יעקב וטובה	בת	לוי שלמה ואריאלה	בן
בלעיש אהרן ומזל	בת	לסרי אברהם ושלומית	בת
בן אור חגי ורבקה	בת	מארי ימן ואורה	בן
בן יהודע דוד ואסתר	בת	מור יוסף מישל ודבורה	תאומים
בנישי יצחק וסימי	בת	מזרחי שלמה ושושנה	בן
בצלאל דוד ויולי	בת	מירזאב יהודה ולולה	בת
ברנסדורפר יהודה ורחל	בן	מרקובסקי יצחק ואריאלה	בן
גודמן אריאל וציפורית	בן	משה אהרון ורבקה	בן
גולומב משה ורחל	בת	סבאג אברהם ורחל	בן
גנדלר מיכאל ושרה	בת	סימון יעקב וחיזא	בת
חיסש שלמה וברכה	בן	עובדיה אליהו ואלנית	בת
הלאלי משה וציצה	בן	עדיזי הומיון ופנינה	בן
הרמן יעקב ובובי	בת	עמר שמעון ואיריס	בת
וולף יצחק וצפורה	בן	פישר אברהם ואוה	בן
זלצמן משה ומרים	בת	פישר ארתור ושריל	בן
תאמו יוסף ואטי	בן	פלדמן מנדל וחיה	בת
חבה יהונתן ותבה	בת	פפר אריה וסירה	בת
חדד ארנסט ואורנה	בת	צבי אבינועם ומרים	בן
חדד חיים וסיגלית	בן	קליין יחיאל ומלכה	בת
טורס דניאל ולית	בת	קרשבסקי ראובן וחנה	בן
סננבוים משה ורבקה	בת	רוזנברג ישעיהו ויהודית	בן
יחזקאל ברוך ואסתר	בת	רוטשילד צבי ושרה	בת
כהן גבריאל ואיריס	בן	שרון אליהו וסיגלית	בת
	בת		

יזכו ההורים לגדלם לתורה לחופה ולמעשים טובים

כלי זמר

פסנתרים
אורגנים
גיטרות
כלי נשיפה
תופים
ציוד הגברה

במחסן המכירות בפ״ת מבצעים מיוחדים! חדשים ומשומשים

פ״ת: קרית אריה, גיסין 64. טלי 03-9220528
רמת גן: קניון איילון. טלי 03-5707643

מעמד רב רושם בהכנסת ס״ת לבית המדרש דחסידי סטריקוב - בבני ברק

נדבת משפחת רכדינר לזכר ראש משפחתם הר״ר יוסף ז״ל מחשובי חסידי סטריקוב

אלפים מתושבי בני ברק הסובבות, ומדרכים מאות חסידי ואוהדי בית סטריקוב מכל חלקי הארץ, נטלו חלק ביום ראשון ג׳ כסלו, במעמד כבוד ורב רושם של הכנסת ספר תורה להיכל בית מדרשו של כ״ק אדמו״ר מסטריקוב שליט״א בבני ברק, נדבת לבם של משפחת רכדינר תחי׳ מבלגיה ומישראל ע״ש ולזכרו של ראש משפחתם הר״ר יוסף ז״ל.

משך שמונה שעות מהשעה ארבע אחר הצהרים ועד חצות ארכה השמחה הגדולה, שהחלה במעמד כתיבת האותיות האחרונות, המשיכה בתהלוכה הענקית ברחובותיה הראשיים של בני־ברק, ברוקדי שמחה והתלהבות חסידית שנמשכו שעה ארוכה בהיכל בית המדרש ובסעודת המצוה התגיגית וההתוועדות החסידית בראשות כ״ק האדמו״ר מסטריקוב ועשרות אדמורויים רבנים, ראשי ישיבות, דיינים, יושבי על מדין, מרביצי תורה ברבים וראשי ונכבדי הצבור.

בסיום כתיבת המילה האחרונה ״ישראל״ על ידי כ״ק אדמו״ר שליט״א יצא הקהל העצום בשירה וברקודים לעבר בית המדרש, דרך רחובותיה הראשיים של ב״ב שנסגרו לתנועה ע״י משטרת ר״ג, כשבראש התהלוכה המרהיבה צועדים מאות ילדי תמד, תמכי ישיבות הערב ״אור מנחם״ דסטריקוב, כשלפידים ואבוקות אור בידיהם, ולקול צלילי תזמורתו של הר״ר מיכל שמעטעביץ.

עם הכנסתו של ספר התורה להיכל בית המדרש פרץ הקהל הרב בשירת ״ישאו שערים ראשיכם״ שהדהדה במשך דקות ארוכות בכל אזור בית המדרש ומבואותיו. רטט והתרגשות אחזו בציבור החסידים שעה שכ״ק אדמו״ר שליט״א פתח באמירת הפרק ״לדוד מזמור״ כשכל הקהל חוזר אחריו פסוק בפסוק, לאחר מכן נקרא הצבור לסעודת מצוה באולמי וגשל.

מנחה הערב הרה״ח רבי יעקב דוד וינטרוב הי״ו, גבאי ביהמ״ד פתח את המעמד בברכת ״ברוכים הבאים בשם ד׳״ וקידם את פני משפחת רכדינר, המדיב הר״ר שלום רכדינר מבלגיה, ואחיו הר״ר אליהו מתי״א, וחותנו הנדיב המפורסם רבי יצחק קסירר מאנטוורפען, מגדולי ותומכי התורה בדורנו.

לאחר מכן שזר במשפטים קולעים את יריעת חייו של אבי המשפחה הר״ר יוסף ז״ל, מחשובי אנ״ש חסידי סטריקוב בתל אביב, שבאותו יום מלאה שנה לפטירתו. הוא הזכיר את משפחתו המפוארת בוורשה, בית אביו הנכבד ר׳ שלום, עובר לדורו רבי חיים הי״ד שהשתדך עם בית האדמו״רים מסטריקוב זיע״א, וחזר לדרכו והליכותיו של המנוח בין אדם לחבירו, על מעשי החסד שעשה, ועל תפילותיו בנעימה חסידית אמיתית בבית המדרש של כ״ק האדמו״ר שליט״א.

בסיום דבריו כיבד את הגאון המפורסם רבי שמואל הלוי ואזנר שליט״א בעל ״שבט הלוי״ אב״ד ב״ב וזכרון מאיר לשאת דברי תורה וברכה. הגר״ש ואזנר העלה בפני הקהל זכרונות מימי קדם, כאשר לפני 63 שנים ישב בצוותא חדא עם כ״ק אדמו״ר מסטריקוב על ספסל אחד בישיבת חכמי לובלין בפולין ללמוד וללמד במחיצת רבם הגאון מהר״ם שפירא זצ״ל,

ושמח על השעה היפה שנתגלגלה לידיו להשמיע דברי ברכה וידידות בזמן הרחבת גבול הקדושה בביהמ״ד דסטריקוב.

בין נאום לנאום הנעימה מקהלת חסידי סטריקוב בניצוחו של המלחין החסידי הר״ר משה וינברג שהלחין נגינים חדשים לכבוד שמחת התורה שהושרו ברגש רב במהלך הערב בלווי ומסודת בני ירושלים ועמד בראשה הר״ר שלמה דזלבסקי.

דברי ברכה נשא הגאון רבי ברוך דב פוברסקי, ראש ישיבת פוניביז׳, אשר עמד על גודל המצוה של הכנסת ס״ת שמציוו בה ב׳ ענינים חשובים: מי הכותב, ולהיכן נכנס ספר התורה.

הוא הביא מדברי האלשיך הק׳ שהשווה את קדושת ספר תורה לקדושת שני לוחות הברית, מכתב אלקים חרות, שכן הקב״ה בעצמו סייע למשה בכתיבת ס״ת, כמו שמצינו בגמרא שמשה רבנו ע״ה כתב בזמנו האחרון לפני מותו שלש עשרה ספרי תורה, והדבר פלא הוא, כיצד הצליח לעשות זאת בשתי ידיו. אלא ברור שהקב״ה עמד וסייע על ידיו ושכינה מדברת מתוך גרונו, והיה זה מופת פלאי.

ומכאן, ציין הגב״ד פוברסקי, נמצינו למדים כמה גדול כוחו של הכותב, ועד היכן מגיעה זכותו כאשר ספר התורה נכנס לבית מדרש לתורה ותפילה השוקק חיים כל ימות השנה, ומהווה מקום להשראת השכינה.

הנואם הבא היה הרה״ג רבי מנחם מנדיל הגר רב ואב״ד קרית ויזניץ, בנו של כ״ק אדמו״ר מויז׳ניץ שליט״א, אשר בירך את בעלי השמחה על שזכו להכניס ס״ת להיכל ביהמ״ד דסטריקוב לזכר אביהם ז״ל.

הוא עמד על דברי הייכתב סופר בטעם הדבר שמצינו פעמיים בדברי חז״ל ״כאילו קבלם מהר סיני״, פעם בדברי רבי יהושע בן לוי ״כל המלמד את בן בנו תורה״ ושוב פעם ״כל הכותב ס״ת לעצמו״. ותירץ כי בשני דברים הללו ניכרים דרכי האדם, אם עושה את הדבר ״במצות אנשים מלומדה״, כי כך קיבל מאבותיו, או שעושה זאת משום הכרת המצוה וגדולתה. ״אדם כזה, סיים הגר״ם הגר, ניכרים דרכיו מתוך תולדותיו, אלו ילדיו — ואת זאת מצאנו בבני ר׳ יוסף רכדינר ז״ל, איש נפלא וחביב הצבור אשר עבר תלאות

(המשך בעמוד ח)

ישיבת ״נזר ישראל״ ־מגדל־אור בלב תל־אביב

לא בכדי ולא בנקל יצאו מוניטין לשמה הטוב של הישיבה לצעירים מצויינים דחסידי גור בלב־אביב, ישיבת ״נזר ישראל״. עמל ויגיעה, התירה בלתי פוסקת לשיפור והתעלות, הביאו להם אל ברכת צדיקים, עד שהגיעה הישיבה לכן שהגיעה — ושמה נישא בהערצה הן בפי בוגריה, והן בפי כל יודעי ומהלכי תיה.

הישיבה אשר נוסדה בברכת קודשו ובעידודו של כ״ק מרן האדמו״ר בעל הילב שמתהדר מגור זצוקל״, והוכה לעינא פקיתא של כ״ק מרן אדמו״ר שליט״א, אשר בברכת עידודו הרחיבה גבולין דקדושה — אכן רואה ברכה בעמלה. יגיעת התורה, מתוך יראת שמים צרופה, מדות טובות ונכונות ויראת שמים צרופה — ניכרת בכל צעד ושעל מבחוריה.

צוות רוחני, מן המפוארים והמשובחים בעולמה של תורה, מנוטה את היישי המופלא הזה. בחורים מבקשי דעת וצמאוני־עה, מקבלים בין כתליה את אשר איוותה נפשם: את הדחיפה להתעלות, את העידוד ליגיעה והדרבון לתכלית לצעד בנתיבות קדש אותם סלל הבהייק מדור לדור.

ימים טובים של חיי תורה ויהדות, ידעה העיר תל־אביב בעברה, במדה רבה יותר ממה שהיא יודעת היום. מאז ומעולם היתה זו עיר חולין, אך חסידים ואנשי מעשה שהתגוררו בה, הסיבו וזיככו את האויר ועם מעט מן האורה דחו הרבה מאד מן החושך.

השנים נקפו, ומרכזה תל־אביב נתמנה ידידותי אוכלוסין חרדית לעברה של בני־ברק. החול החל יכבשי עוד ועוד שטחים, ולמי שנותרו בתל־אביב וכל מי שזוכרו תפארתה — כאב הדבר עד למאד. ישיבת ״נזר ישראל״, באה והעניקה חוסן למקום. כמות כמגדל־אור לסביבה, אם כי היא עצמה כמבצר בפני עצמו, מבוצרת מבלי שתהיה נגיעה לחולין בה, ומבוצרת — גם מלשון בית יוצר.

* * *

ביקרנו באחרונה במגדל־אור רוחני זה והעין אכן לא שבעה מראות את ההתפתחות המרשימה. בנין הישיבה שעבר שיפוצים — הינו בעל חזות מרשימה. התוכן הסמל, יצוק בתוך במנה מאיר ורחב־ידיים, והנהלה דינמית ומסורה, דואגת לבחורים לבל יחסר המגג וכל דבר יהיה דבור על מכונו בטוב טעם, בהרחבה, ובסבר פנים יפות.

הגענו לישיבה, לעת סעודת מצוה שערכה ההנהלה ביום השנה לפטירתו של האברך הר״ר רפאל צבי פאלק ז״ל, אשר נספה בתאונת דרכים לפני עשור. אחיו, הר״ר יצחק פאלק הי״ו, הממנה על ״ומכין דאורייתא״, בחזותו עשה ומעשה, בנמרצות ובתבונה, בדוקא ובצנעה למען מוסדות התורה — משאו לבו ונדבה לבו להקים את הדר הזה בזכר בה ע״ש אחיו ז״ל.

נפש יקרה היה ר׳ הערשל ז״ל. אציל מדות וטוב לב. אב נאמן ודואג לביתו וילדיו ובן מסור להו

(המשך בעמוד ח)

יש לבורסלינו נציג בישראל

כובעי פרסטר איכות עולמית

Borsalino
QUALITA SUPERIORE
ALESSANDRIA

מבצע
חנוכה שמח

3 סיבות לשמחה:

א. 10–20% הנחה על מבחר הכובעים
ב. 3 תשלומים בלי ריבית והצמדה
ג. הקלטת החדשה של מוטי כהן ״ויזכור״ שי על כל קנית כובע במשך המבצע

המבצע יתקיים בין התאריכים:
יום א׳, י״ז בכסלו עד ג׳ בטבת תשנ״ו, (26 - 10 לדצמבר)
בין השעות 10.00 - 20.00 רצוף,
בימי החנוכה: 10.00 - 16.00 / באשדוד 10.00-15.00

ירושלים: מאה שערים 11 (ליד ככר השבת)
רח׳ מלכי ישראל 8
אשדוד: שדרות האדמו״ר מפיטסבורג 44

80 שנה פרסטר בראש!

NO. 1 באזור
רח׳ ירושלים 13 ב״ב
חנות הגולה בתור בדין!
סריגים תוצ״ח
לנשים החל מ- 39.99
לילדים החל מ- 19.99
במרכז הגיעו סריגי ״נורבלטקס״ המעולים
במחירים הזולים ביותר!
חולצות ״כתר״ לילדים החל מ- 24.99

מרוה לצמא
השבועון לבית היהודי
אוצר גדול
בסכום קטן לבני הנעורים, לגיל הרך, לעקרת הבית ולראש המשפחה
הגמא חינם בטל
24 שעות ביממה 09-613755

ירושלים
עיריית ירושלים
האגף לתרבות תורנית

הקרנה על גבי מסך ענק
של ההצגות הגדולות והחדשות ב״אידיש״

מוצגים ע״י אברכים יר״ש הידועים והמוכרים מההצגה ״יוסף שפיל״

יוצגו אי״ה בחנוכה לציבור הרחב
בימים: רביעי, כ״ז בכסלו תשנ״ו, ג׳ דחנוכה (20.12.95)
וחמישי, כ״ח בכסלו תשנ״ו, ד׳ דחנוכה (21.12.95)
באולם ״ויאמר יצחק״, רח׳ שמעון הצדיק

- בשעה 10:00 בבוקר לנשים: ״מעבדות לחירות״
- בשעה 13:00 בצהרים לנערות: ״שלמה המלך״
- בשעה 20:00 לגברים: ״אחרית הימים״

מכירת כרטיסים בקופות האולם החל משעה לפני האירוע
מספר המקומות מוגבל

המחלקה להסברה
ירושלים 3000

MACLAREN
מקלרן

בני ברק: מקלרן
ירושלים 64 (ליד הסופר סל)
טל׳ 5708895, 03 - 6953668
ירושלים: אהבה
מא״ש 21 טל׳ 02-370230

זכיינים:
אשר פרידמן בע״מ
רח׳ ירושלים 64
ב״ב 03-5708895
03-6953668

באישור מכון התקנים
עגלות ילדים תוצרת אנגליה
הישראלי, הבריטי, הגרמני והאמריקאי

יעקב שנפלד

המוקעים אל עמוד הקלון

מסע ההשמצות וההכפשות נגד רבני ישראל הולך וגואה, מתרחב ומתפשט — אמור דרוש: הלא דבר הוא: בשערי משרדי החקירות המ־שטרה נכנסים רבנים, נכנסים ויוצאים בקצב גובר והולך. החקירות אינן מעלות דבר, ואין לחוקרים אפילו קצה רציץ להאחז בו, ובכל זאת עוד דור גמדיה הרבנים נאספים אחד אחד כחפצי שחיטות בדירים אל היקם הרחום של משרדי החקירות. מטרתם נראית, לרשום ולהגדיר את מסיים של אכלוסיה, להתרשמה בתוית מסוימת שתבוא לשימוש לעת מצוא, ביום פקודה.

בינתיים רב להם אם תונצח תמונתו של אותו רב הנכנס ויוצא בשעריהם ברפי הצהרונים "צהרבונים". "הכו ביהודים והצילו את רוסיה" — היתה סיסמה שהשתמש בה הצאר הרוסי בשעתו, לשלהב בה את הרוחות לפרוע פרעות בישראל ובלבד שיסיחו את הדעת מכל המקעין בישין שתוקפו את רוסיה בימים ההם. סיסמה זו, כנראה, היא נר לרגלי השלטונות הישראליים כיום, מחשש פן יעסקו האזרחים בדברים, שהשתיקה יפה להם והחטוט בהם מסוכן לשלטונות. שאלות כבדות משקל שחורין המרשחשים מותקרים לכל עבר והן מפנות אצבעות מאשימות לכל הכותרים. ולכן, סבור השלטון שמוטב להכות ברבנים ולהציל את המפלגה. לא משנה אם לא נמצאת כל אשמה ועילה חוקית למעצרם — העיקר שיש על מי לפרוק את המתח, המתנקה הגלוים אל כל תושבי המדינה כיום, ולהסיט את המחשבה בנקודת המוקד של הבעיה.

הנסיון הנואל והאוילי הזה, להטות את האשמה לאוירה ברחוב אל עבר התורה הקדושה, וכאילו עלול אי־מי מנושאיה לרצות בפקודתה — גובל בעלילת דם אמיתית. תשובתנו הנאה והבוטחת נוכח עלילה זו תהיה בתשובת רבני ישראל לכמרים דאז: "אנחנו הנזהרים על פי התורה מכל מגע עם דם; שביצה שטיפת דם עליה נזרקת; אנחנו שחונכנו על קדושת החיים; אנחנו הנאבקים על רגעי חייו האחרונים של הגוסס לבל לכבות את נר אלוקים בטרם יאסוף שלהבתו לבדו.. אנחנו שהיינו ללעג ולבוזה כפי הרחוב החמתי־חמדני בעת שנאבקנו על חיי עוברים לבל ינותק פתיל חייהם ולא ישלכו לאשפתות; אנחנו הבוטחים בהנהגה האלוקית המנווטת את כל המעשים והבוחנת סתרי לב, כי היא המשלמת לצדיק כצדקתו ולרשע כרשעתו; אנחנו שהשארנו את הנקמה אפילו בגוים לקל נקמות — האנחנו נתן יד לרצח?

אנחנו הסולדים מן הנשק, המשאירים את ברכתו־קללתו לעשיו; אנחנו שידנו נרתעת ממגע האקדח והסכין; שנטרים עמוק בנודרי תורה ובנקעם צוף אמריה, ומשתדלים לבל יהיו לנו אלא ד' אמות של הלכה, האם לנו קשר לרצח? צחוק עשו לנו המאשימים. כל השומע יצחק להם. חלי תניא בלא תניא ומין בשאינו מינו.

ראו מי המאשימים, ראו את "יפי הנפש" הללו שכבר מזמן עברו את המטרה שסימן להם משוררם הגדול ביאליק, כי הוא מיחל ומחכה ליום בו ימצא הרוצח יהודי ואז ידע כי היינו לעם בכל העמים. מטרה זו הושגה זה מכבר. עקומת הרציחות בצבור החילוני נוסקת להוותנו למעלה משנה לשנה, וגיל הרוצחים הולך ויורד. נערים גמולי־חלב רוצחים בדם קר כפושעים מועדים מזה עידן ועידנים. שערי הפאבים סמקו מדם דורכי על מפתניהם. נהג מונית מתבוסס בדמו, שהפך מטרה חיה לשני בני טובים מהרצליה, לא רחוק מהמקום בו מתגוררת עזת המצח וארוכת הלשון הנודעת. האם קראה זו לבדוק בית בבית הספר שליו היתה מופקדת עד לא מכבר ומשעריו יצאו אלו הרוצחים? — לא ולא! פיה ופי התקשורת מלאו כיס לאחר אותו אירוע כדי שייטבע בתהום הנשיה.

אבל, לפני שירד עליו המסך נזכיר, שחברי הרוצחים באו לבקרם בבית הכלא והתגאו בהם; הבינו את מניעיהם ויחזו את הדריהם, האם גם נגרם נפתה מסע צלב?! לפעמים מתגנבת מחשבה טורדנית לראש: מי יודע אם אמנם שהדים הללו עדיין בבית הסוהר, הלא סוף סוף "בני טובים" הם, ויתכן שזה מזמן נמצאים הם במסע טיולים במזרח הרחוק, הרחק מעין התקשורת ושומרים הם לפסליו של בודהה א־שם. כי הלא, הנהג שרצחו, אדם פשוט מ"עמך" היה, ולמשפחתו ויתומיו בודאי לא היתה האפשרות לפקח על גזר דינם של רוצחי אביהם.

האם דמי הנרצחים והנרמסים בידי חבריהם בקתבל הדמים בערך אינו סמוק כדמו של ראש הממשלה? האם נתנו מערכות השלטון, החינוך והאמוניות את הדין על אירוע הדמים, שלהם אחריות מיניסטריאלית עליו לפחות, או המליצו על המשך הילולת הדמים במקום, תוך אכיפות מוחלטת לרגשות הורי הקרבנות.

דווקא שר החנוך המתהלך במשעולי בוסתנו הרקוב שעציו הנובלים קורסים אחד אחד, שבני טפוחיו מתדרדרים והולכים עד כי יש מהם שאבדו צלם אנוש — דווקא הוא שולח אצבע מאשימה לעבר הרבנים ומאיים לפתוח את שערי מוסדותיהם לפני מחנכים שישלח להם ברוב טובו, ללמד את הנוער הדתי דמוקרטיה מהי, ערכים וסובלנות כיצד הם נראים.

אמנם למדנו חז"ל כי בעיקבתא דמשיחא חוצפא יסגי, אבל קשה היה להעלות על הדעת עד לאיזה פסגות תגיע חוצפה זו. שר החינוך צוטט באחרונה בראיון עתונאי כמי שהעיד על עצמו כי בנעוריו היתה הגניבה ראש שעשועיו ולא משנה אם קראו לה בשמות עדינים יותר. הפעולה היא אחת, והוא המתגאה בלא תגנוב בא להטיף לבנים כיצד להשמר מלא תרצח??? רק בדור של "יוהרה" האמת נעדרת וסר מרע משתולל יתכן חזיון תעתועים כזה.

***

יכולנו לפטור את הענין בשתוק של לעג: מה לנו ולהם המשטינים, ישתו הללו ממעינותיהם הדלוחים וישקעו בם באות נפשם. אבל, יש כאן דבר נורא בכל החזיון הקפקאי הלזה ועליו רצינו להזעק ולהתריע.

מתבוננים אנו ברבני המפד"ל ורעדה אוחזת בנו. מתקשים להאמין למראה עינינו. בחלקם, זוחלים הם כתולעים לעבר מאשימיהם; מכים על חטא שלא חטאו; ומתודים בקול נהי "אבל אשמים אנחנו" על פשע שלא פשעו. כפופי ראש, בעיניים זולגות דמעות, הם זועקים: "נחפשה דרכינו ונחקורה".

אם אישים פוליטיים במפד"ל ניצלו את הדמעות הפז והחליטו לזרוק את "פיג'מת האופוזיציה" שעטתה המפד"ל ושלא הותאמה למידותיה — אפשר להבין זאת. אם אלו החליטו שכבר זמן רב מידאי רחוקו ממטעמי השלטון והגיע הזמן לשנות דרך ולשוב אל הצלחת הממשלתית, ולו גם במחיר הכפשה עצמית וביזוי מדהים של כל הערכים שרק אתמול סגדו להם באדיקות משיחית־נוסטלגית־ציונית — גם זה יכול להיות מובן. שהלא כך דרכה של פוליטיקה: היום תשפיל את אשר מחר תרומם, והיא כולה חרב פיפיות ולשון והפכפכות.

אבל, את אותם רבנים מתרפסים וזוחלים, אי אפשר להבין. אם אמנם יש מקום לחשבון נפש מעמיק ולהסקת מסקנות, לשנות דרך וכיוון — הלא התשובה צריכה להיות לכוון התורה הצרופה לבדה, לאמר: ראו מה עלה לנו מתערובת שעטנז של קודש וחול: לאומיות עם יהדות; תורה עם משפטי מדינה; אוניברסיטה עם כולל ובחורי ישיבה עם שירות צבאי.

לא התורה הולידה את הרוצח, אלא הניטרוגליצרין שהוחדר לתוך ציונותיה הספק באידי רעל של כהניות ולאומניות ושימוש בכוח הזרוע לפתרון בעיות. רעיון־הבוסר שאין די בקיום התורה להגן על עם ישראל, ואין די בתורה לפתור את בעיות השעה, אלא צריך להוסיף לה משפטים בל ידעום מתועבות חוקות העמים, תערובת צבאית לאומית — היא שיצרה את העיוותים ועל זה היו צריכים רבני הציונות הדתית להכות על לבם. "כי אותי עזבו מקור מים חיים לחצוב להם בורות נשברים אשר לא יכילו המים".

ואכן, השבר הוא נורא. ואילו זכינו — היו מתייצבים רבני המפד"ל כאיש אחד ואומרים: אכן שגינו בכוונו את בני הישיבות לשרות צבאי, וידענו כי הם נופלים בקרב תורתי מסמע, גם במלחמה הקטנה עם האויב החיצוני, וגם במלחמה הגדולה, מלחמת היצר אשר רבים חללים הפילה מבין בוגרי ישיבות ההסדר שאבדו בצבא את אמונתם ושמירת המצוות מפני לעג החברה החילונית והשפעתה.

ציפינו כי מהם תצא הקריאה, לנוכח נסיבות השעה, לנטוש את הכל ולשוב אל מבועי התורה הקדושה, לסלק את חזון התעתועים של "אתחלתא דגאולה" ושל "קדושת המדינה" ושאר אביזרייהו שהלעיטו בהם את מוחות חניכיהם — ולהשיבם בתשובה לדרכה של תורה לבדה.

כמה יכאב הלב לראות את קלונם של היחידים שביניהם, שהפכו למלשינים על חבריהם וסימנו אותם בסיקרא אדומה לאמור: אלו לא היו נאמנים לחוקת המדינה ולרוב הדמוקרטי היהודי־ערבי שלה, שהכריע על החזרת שטחים. זהו פריו של חינוך קלוקל המצמיח פרי באושים מצד אחד ומלשינים מצד שני והכל באותו מחנה.

לבנו הומה למראה אלפי בני הנוער התמימים של המפד"ל שבאמת האידיאלים פועם בהם, ורבים מהם נטשו תנועות ופיתויים, ובעמל ויגע בנו להם את עולמם המחשבתי רוחני, ולפתע הכל מתפורר ומתרסק לנגד עיניהם.

הם רואים את כיעורם של המלשינים, ההולכים ל"קאנוסה" ומתרפסים אל השמאל: אנא חננו ותנו לנו לשוב אליכם, ולהיות דמוקרטים ואנושיים כמותכם. באנו נתכנס יחד — והלמדו אותנו איך להתנהג; תאלפונו מבינתכם להיות אנושיים והגונים כמותכם; יחד אתכם נוקיע גזענות, אלימות ופאנאטיות דתית, אנו שבים אליכם ובלבד שתעטרונו בהדרכם.

אותם רבנים שמוסרים את דינם של חבריהם לתקשורת, מייחלים לגזר דינם של השדרנים ומבקשים את רחמיהם בקול ענות יללה־חולשה, שר החינוך נעתר להם כאמור ברוב חסדיו ומציע להם לפתוח את שערי מוסדותיהם בפני אנשיו שילמדו אותם אורחות חיים. אמנם הוא עצמו, שר החינוך, הרחיק מכל בתי הספר כל מי שיש לו סממן דתי ואסר על כל מרצה חרדי לבוא בשערי מוסדותיו מחשש שמא יעורר זיק של יהדות בקרב אחד החניכים — אבל מהם הוא דורש אילוף מחדש ופתיחת שערי מוסדותיהם לכל צרוע לכל זב ולכל טמא בנפש.

התורה חוגרת שק ומבקשת את עלבונה, מכל אלו האמורים ליצגה, אפילו מאלו שבשם רבנים יכונו. ואולי באמת הגיע הזמן לגדור את כרם בית ה' ולא כל הרוצה ליטול את השם יבא ויטול, וכך נהיה פטורים מעונשם של אלה שלא הגיעו להוראה ומורים. ואילו התלמידים, שלא ידעו להבדיל בין תכלת לקלא אילן ובעיניהם כל אחד ממחנכיהם הוא התגלמותה של "דעת תורה", יתחילו לראות דברים בעיניים שונות ולא יפלו עוד בפח יקוש של מלשינים שפלי נפש.

אל יעלה על הדעת כי באנו להטיל דופי בכל רבני המפד"ל. אנו מדברים רק על אנשים מסוימים ומוגדרים מאד, שלצערנו גדולה השפעתם על חלק מהנוער המפד"לי. וכפי שנשמע מפי אחד שבהם כי אין אנו יכולים להתערב בזה כי זו מחלוקת בין גדולי הדור המפד"ליים — וכדי בזיון וקצף.

***

ובכנוע לשמאל הצדקני, המסבכה את מותו והופך אותו למיתוס תנך שהוא מרפד את קברו בראשים ערופים של הצבור הדתי — ברצוננו רק לנער במעט את אבק ההיסטוריה מכמה פרשיות. גלומות, והמשכיל יתבונן וישיב אל לבו, והיה לו לאבוקה באפלת ההוה. אז ידע כי כבר היה לעולמים ורבים הפכו שעיר לעזאזל לא מזיהם.

עם פרוץ המהפכה הסובייטית, בעלות לנין לשלטון בהשליטו את הקומוניזם על מרחבי רוסיה, היה טרוצקי היהודי האיש הקרוב אליו ביותר. הוא היה עז בטוי, רחב אופקים, נואם מלהיב שדורות רבים לא קם כמותו. מצביא דגול ובעל חזון היה טרוצקי, שהפך ליד ימינו של לנין ולזכותו הבלעדית כמעט אפשר היה לזקוף את הצלחתה של המהפכה.

מאופל גרוזיה, ממרתפי אחד המבורים עלה ככוכב־אפל סטאלין האכזר, שהיה משנה לטרוצקי ולמזכיר המפלגה. הוא היה צר אופקים, מגושם במראהו, בעל מזג קודר שגבל בטירוף.

סטאלין הצליח עם מות לנין לשלוט על מרחבי רוסיה ולגרש את טרוצקי אל מחוץ לתחומה. לבסוף אף שם קץ לחייו על ידי רוצח שכיר במכסיקו הרחוקה. היה זה שנים ארוכות לאחר שגורש טרוצקי מרוסיה. זעמו של סטאלין לא שכך על האיש שהאפיל עליו בגדלו ולא נח ולא שקט עד שגרזן רצץ את ראש יריבו.

בארץ ישראל, בתקופה שבין שתי מלחמות העולם, התנהל מאבק על ההגמוניה בישוב החדש בין אנשי ז'בוטינסקי שהיו נקראים הימין דאז, לבין אנשי השמאל. השמאל גם הוא היה מורכב מפירמידה, שבראשה עמד ברל כצנלסון ולו שני תלמידים שהיו יורשיו הטבעיים: אחד מהם היה חיים ארלוזורוב, איש מבריק ואינטליגנטי, צעיר ומוכשר שידעיו חזו לו גדולות בשטח הפוליטי. השני היה צעיר ושאפתן, מלא מרץ וכחוניות ושמו דוד גרין. ביום מן הימים נרצח ארלוזורוב בחוף ימה של תל־אביב ודוד גרין נסער כולו הצליח למצוא אשם כביכול בין שורות הרוויזיוניסטים. היה זה בחור בשם סטבסקי שבהתכתשויות שבין השמאל לרוויזיוניסטים היה מפליא את מכותיו באנשי השמאל, והם חיפשו בכל דרך להפטר ממנו וממורו הרוחני אבא אחימאיר. את שניהם האשים דוד גרין ברצח ארלוזורוב ובארץ קמה סערה נוראה.

הרב קוק, שתמיד היה חביבם של החלוצים בארץ ישראל והסביר להם פנים, בדק את הפרשה — ונוכח לדעת כי מדובר כאן בעלילת דם ממש. הוא יצא להגן על סטבסקי שהועמד לפני כס המשפט. המסע נגד הרבנים כיום מחוויר מול תשפוכת הנאצות והחרפות שירדה על ראשו של הרב קוק מצד השמאל. כל כינויי הגנאי הוטחו בו בזרם בלתי פוסק, אלא שעדיין לא היה השלטון בידם ולא יכלו לזמנו לחקירה משטרתית כפי שעושים כיום.

הזמן עשה את שלו. הפותר של סטבסקי הוכחה והוא שוחרר. אך ידי השמאל הארוכות השיגו אותו ב"אלטלנה", שם נרצח ביריות שטוחור על ידי תלמיד מתלמידי דוד גרין. במשך הזמן הוברר כי ארלוזורוב נרצח מכוון אחר. שני ערבים שפוטים בכלא עכו, הודו בכך. אך החקירה שהתחילה; מי שלח אותם ולמה עשו מה שעשו — נקטעה באמצע כיד נעלמה. יודעי דבר אמרו שדוד גרין חזר לימי עלומיו מאז הרצח והעלילה על הרוויזיוניסטים. מי שהכתימם כשופכי דם הפיק רווח גדול ומאז שלט השמאל בארץ למשך שנות דור.

ואידך פירושא זיל גמור.

בס"ד

"מזמור שיר חנוכת הבית

בשיר הזה יש רק 8 בתים...

במיקום הטוב ביותר ברמות 06, באווירה דתית המתאימה לכם, (ומול 3 בתי כנסת),

מציעה לכם חברת דן רובין רק 8 דירות מרווחות, עם כל היתרונות והאיכויות: מרפסת סוכה בכל דירה, כיורים נפרדים, ריצוף קרמי בכל הבית, ארונות מטבח של "סגה", תריסים חשמליים, ברזי פרח של "חמת", הסקה דירתית, כלים סניטרים ושיש איכותיים, חלונות בידודית בכל הבית.

לבחירתכם דירות פנטהאוז, 6 חדרים עם מרפסת ענק (כולל עליה למרפסת גג) וקוטג'ים מרווחים, 6 חדרים עם גינות וכניסה פרטית.

חברת דן רובין בונה מזה כ-20 שנה בירושלים ובכל הארץ פרוייקטים למגורים ברמה הגבוהה ביותר, ומציעה לכם עתה הזדמנות חד פעמית להנות מדירת יוקרה באיזור המבוקש ביותר - רמות 06.

רמות רובין - כי בשיר הזה אין פזמון חוזר.

יזום וביצוע:
דן רובין
חברה לבנין ופיתוח בע"מ

שיווק ומכירות:
אבי קור בע"מ 02-719740
שיווק נדל"ן עסקי, פרוייקטים ודירות רח' יד חרוצים 19, י-ם

ירושלים
עיריית ירושלים
האגף לתרבות תורנית

בימים ההם - בזמן הזה...
קונצרט חנוכה מרכזי

באולם "מרכז תרבות לעולים" רח' שטראוס 3 (...מול "ביקור חולים")
בשעה 7:45 בערב
עם האמנים:
בנימין זאב מונק
חזן ראשי של בית הכנסת הגדול לצפון ת"א
ובליווי מקהלת החזנים הירושלמית
מנצח: אורי אהרון ליד הפסנתר: עמנואל זול מנחה: משה נועם
דברי ברכה:
הרב חיים מילר, סגן ראש העיר
מר אלי יפה, מכון ירושלים לחזנות
כרטיסים ניתן להשיג ב"נועם קלסות", רח' מלכי ישראל 6, בקופת האולם לפני המופע ובאמנות נבל, טל' 02-630098
המחלקה להסברה
ירושלים 3000

ירושלים
עיריית ירושלים
האגף לתרבות תורנית

"בימים ההם בזמן הזה"

נשות ירושלים מוזמנות להשתתף בסדרת מפגשים שיערכו בחודש כסלו בתאריכים הבאים:

במוצאי שבת, ט"ז בכסלו תשנ"ו (9.12.95) בשעה 8:00 בערב ביבנת לאישה התורנית, רח' יחזקאל 42
בתכנית: "בהלל ובהודאה" הגב' דינה קמפינסקי.
הגב' אסתר חסידה - הדגמות מתכונים לחנוכה.
הזמרת דפנה חשדאי - בזמר ובריקוד.

ביום שני, כ"ה בכסלו תשנ"ו (18.12.95) בשעה 8:00 בערב באולם בית יעקב, רח' מירסקי 10
בתכנית: "מי שעשה ניסים לאבותינו" הרב מרדכי נויגרשל.
הסופרת יוכבד סקס - פסיפס של אורות.

ביום רביעי, כ"ז בכסלו תשנ"ו (20.12.95) בשעה 8:00 בערב באולם מתנ"ס "פאני קפלן"
בתכנית: "להודות ולהלל לשמך הגדול" הגב' גאולה דלארוזה - בטחון ואמונה.
הזמרת נעמי חדד - בזמר ובריקוד.

הפעילויות באולמות בית הספר - האגף לחינוך חרדי.
המחלקה להסברה

בצלאל לנדוי

״פרי אהרן״ לגאון ולתפארת

ספרו של הגאון רבי אהרן ברנשטיין זצ״ל, חבר מועצגה״ת — שנה לפטירתו

במלאות שנת לפטירתו של הגאון הג־דול רבי אהרן ברנשטיין זצ״ל, ראש ישיבת חיי עולם וחבר מועצת גדולי התורה ובד״ץ אגודת ישראל, הופיע ברב פאר והדר ספרו הגדול ״פרי אה־רן״. הספר כולל מ״ד סימנים, בהם מער־כות שלימות ומקיפות בסוגיות הש״ס, בסדרי זרעים, נשים, נזיקין וקדשים, בהם מתגלית גאונותו העצומה, כשר נותנתו המזהיר והסברתו המופלאה. סגנונו מיוחד במינו, ועל אף עומק העניינים בהם הוא דן, הוא מצליח למשוך אליו את המעיין. באו בספר גם תשובותיו ופסקיו בענייני הלכה מגוונים, ויש בהם מקוריות, באשר כתובים וערוכים הם באופן המזכיר לנו את גדולי המשיבים בדורות שלפ־נינו, שבראש ובראשונה חדרו לעומק סוגיות הגמ׳ והראשונים בעניינים הנ־דונים.

אחת השאלות הנידונות בספר היא לגבי ״קטן שהגדיל בפורים דמוקפין, והוא בן עיר וכבר קרא את המגילה בי״ד בעיר ושוב הלך לכרך ביום י״ד או בליל ט״ו, אם חייב בקריאת המגילה בכרך כמוקף בן יומו״. לאחר שהוא מוכיח שלכל הדעות אין במעשה המצוות של הקטן לפטור אותו מחוב־תו שלאחר מכאן, הוא עובר לבירור השאלה שעלתה על הפרק, מביא את הכרעת רצ״פ פראנק, שבן עיר, שכבר קרא בי״ד בעיר כדינו, ושוב נעשה מוקף בן יומו בט״ו, אינו חוזר וקורא בכרך.

ועד בימי חורפו הביא ראיה לדעה זו מדברי הריטב״א ומוסיף דעתם של גדולים וטובים שנתבטאו בפירוש דב־רי הריטב״א, דברי ספר ״שערי יצחק״ קונטרס פרזים ומוקפים לרבי יצחק פלקסר, ותשובת רבי שלמה זלמן אוירבך, ובמ״ש שם בשם ה״חזון איש״, וכך הוא מסכם להלכה לענ״ד הקטן שהגדיל בט״ו ונכנס לברך ביום י״ד, אחרי שקרא בעיר בי״ד, צריך לחזור ולקרות בברכה בט״ו בכרך, וכן היה אם נכנס לכרך בליל ט״ו שמסתבר שמעיקר דין חל עליו חיובא דמוקפים לקרות בברכה, אמנם החושש לשיטת התוי״א וקורא בט״ו בלא ברכה יש לו על מה לסמוך, וטוב שישמע הברכה מפי אח־רים.

תקיפותו בהלכה משתקפת בתשובה המשתרעת על כמה סימנים בעניין צוו־אה שהיה כתוב בה: ״את חלקי בבית ברחוב פלוני אני מצווה בזה מעכשיו ושעה אחת לפני פטירתי, לבני פלוני אשר לא ימכור את הבית לצמיתות, עכשיו צריך הבן מכמה טעמים סבי־רים למכור את חלק הבית שירש ורצה למוכרו לבית המדרש וישיבה, ונפשו בשאלתו אם יכול ורשאי למכור.

בשלשת הסימנים הוא מברר באורי־כות ובעמקות יסודית את הנושא המ־תחלק לשלשה חלקים, א׳ מצד התנאי שכתוב בצוואה, ב׳ מצד מצווה לקיים דברי המת, ג׳ מצד כיבוד אם, כשהוא מקדיש לכל אחד מן הסעיפים דברים הרבה. כמו כן דן הגרי״א זצ״ל בספרו בשאלת ״כספומטי״ שיש בו חילול שבת, בענייני גירות ועוד.

חמשה הסימנים הראשונים בספר עוסקים בבירורי הלכה עמוקים בענייני חלה, ועד שהוא מנתח כדרכו בהרחבה את שיטות הראשונים ומחדש בהם דב־רים נפלאים. י״ג סימנים בספר הם בענ־ייני חזקות, הרחקת נזיקין, מתאה וכיו״ב. כמה סימנים דנים בהלכות תמו־רה, ובהם מפליא פלאות באותן סוגיות חמורות. הצד השוה בכולם שנכתבים בבהירות ובסגנון מרתק ומאלף. המפת־

חות המפורטים ותוכן קצר של העניינים, המופיעים בסוף הספר, יקלו בודאי על קהל הלומדים, בעיונם בספר, שללא ספק רב בו התועלת, במיוחד לבני הישי־בות שיתענגו ביושר סברותיו וחידושיו העמוקים והמזהירים.

מדור מיוחד בספר שלפנינו ״תורת ירוחם״ מוקדש לתשובות אביו הגאון המפורסם רבי ירוחם פישל ברנשטיין זצ״ל ראב״ד לעדת החסידים בירוש־לים, שכל כתביו וחידושיו אבדו במלח־מת תש״ח, עם נפילת ירושלים העתיקה בידי הירדנים. במדור זה הובאו לדפוס כמה תשובות שניצלו, ובינהן אחת המתייחסת לפרשת נערה אחת כבת י״ג שנה, מבנות אחינו המערבים, שנשתדכה בע״כ עפ״י אביה למאן דקשיש מינה טובא, וכעבור זמן מה הוציא עליה קול כי בלכתה אתו אח״כ לטייל, קידש אותה במטבע שהושיט לה בפני שני עדים, שהאחד הוא שותפו והשני פקידו.

בראשית תשובתו הוא מביא דעות ראשונים: ״ראוי לב״ד לכתוב אפילו מעצמם ליתן לה להסיר המכשלות, וש־לא לתת מקום לפושעים, לקבל ולגבל בנות ישראל ולהחליף ה״ארץ״ וכן מבו־אר בכמה פוסקים קדמאי ובתראי, כי בכגון דא מצווה רבה למצות עומק הדין לאמיתו ולבער כרם בית ישראל״. לאחר שהוא מאריך בבירור יסודי של פרטי השאלה הוא מעלה אפשרות ״ספק של ביטול הקידושין והפקעתן, על יסוד התקנה שיש אצל אחינו הספרדים הי״ו, והגם שחלילה להורות בזה להלכה, נגד הרבה ראשונים שלא רצו למיעבד עוב־דא, ובכלל אין רצוני לישא וליתן בזה, היות כי לא היה למראה עיני נוסח התק־נה, לדעת על איזה יסוד תקנה ובאיזה אופנים, אך מפי השמועה מתהיר הספר־דים, והנה להם מהירין שבילי דתקנתא הדין באה״ק, המה ידונו אם לצרף זה לשארי הריעותות של הקידושין הל־לו״, ומסכם ״בנידון דידן שאנו מסופ־קין על קדושין שנעשו שלא כדיית ויוצאין מגדר הרגיל, בודאי חזקת פנויה בתקפה״ [סי׳ ח״א].

מירושלים היתה מצודתו של הגר״פ ברנשטיין פרושה למרחקים, וכאשר אחד מרבני פולין העלה הצעה לתקנת ריבית ״ילמען לזכות את הרבים להקל מעליהם חומר האיסור והנורא של ריבית רח״ל״, הצטרף רבי ירוחם פי־של להיתר, כדבריו: ״ונכון לתקן כי כל בי״ד בעירו, בבוא האנשים לחתום על שטר עיסקא הכללית, להסבירם ענין שטר עיסקא, שזה דבר מוכרח מצד הדין עכ״פ כמבואר בפוסקים, [וגם יזהירו שלא לכלול הקרן עם הריווח יחד] וגם ידיעו להם חומר האיסור, וכי התיקון הזה הוא רק לשוכח ואנוס, ולכתחילה בודאי ראוי שיעשה כל אחד שטר״ע מיוחדת בעת ההלואה, ודברים היוצאים מן הלב יכנסו ללב ישראל קדושים״.

הספר ״פרי אהרן״ כולל מקבץ מתוך שיעוריו של הגאון רבי אהרן ברנשטיין שרשם בכתב, ממה שהגיד לפני תלמידיו מקשיבים עשרות בשנים, וביאורי סוגיות וכן בירורי הלכה שנת־בררו על ידו בשבתו על מדין, ותשובות שונות בדי חלקי שו״ע שהשיב לשואליו בדבר ה׳ זו הלכה, שכל ימיו נמנע מלק־בוע חידושיו בדפוס, כפי שמציינים בהק־דמתם ״בני וחתני הגאון המחבר״.

חתנו כ״ק האדמו״ר ממונקאטש, מציין במכתבו: ״יוצאת לדעת שמלבד אלה הדברים עוד חידש וביאר הרבה חידושי תורה בנגלה ובנסתר ובספרי החסידות, כי ידיעתו הגדולה בכל חלקי התורה, רב גאונותו. חכמתו ובינתו עם עמלו בתורה, בענווה יתירה בחסידות ובפרישות, עמדו לו שתהיה תורתו מת־ברכת עד שהיה כמעין המתגבר וכנהר שאינו פוסק, וחלק זה אשר הוא נותן לפנינו היום ברכה הוא רק מה שרשם בכתב ידו״.

מתוך ענוותנותו וצנעותו המרובה, דוחה, בשנות חייו עלי אדמות, את בק־שותיהם והצעותיהם של מקורביו ומו־קירי תורתו, להביא לדפוס את פרי רוחו ולזכות בהם את הרבים, ורק בשנותיו האחרונות שינה דעתו והחל עורך את כתביו, על מנת להביאם לבית הדפוס ועתה הם לפנינו בספרו ״פרי אהרן״ שיאיר עיניים של לומדי התורה, בחיד־שיו המבריקים ושיעוריו היסודיים במ־סכתות הש״ס.

״חנוכה״ — הלכות ומנהגים

דורנו, דור המאספים, בו נכתבו הרבה ספרי הלכה בנושאים אקטו־אליים, ספרים מעולים פחות וספ־רים מעולים יותר. בין המעולים שבהם, העומדים בשורה הראשו־נה ממש מצויים גם ספריו של הר־ה״ג צבי כהן, אשר בעשרים ושתים השנים האחרונות מפתיענו ביצי־רות מופת המהפכות לרבי מבר. בספרים אלו מלוקטים הלכות ומ־נהגים הנוגעים לנושא הספר. אם זה בנושא טבילת כלים. הגעלת כלים, או בנושא ספירת העומר או מנהגים הקשורים לימים שבין פסח לשבועות, ואף על מצות ״ציצית״ זיכנו בשני כרכים עב־כרס הכוללים כ־850 עמודים. וכל זאת נוסף על ארבעת הכרכים — ״יהל־כות שבכל יום״.

עתה, ״ידבר בעתו מה טוב״, הו־ציא לאור את ספרו ״חנוכה״, בן למעלה מ־300 עמודים. אחר שלפני מספר שנים הוציא לאור את הספר התאום ״פורים וחודש אדר״.

בעשרים וששה פרקי הספר — אוצר בלום של לקט ממאות ספרי הלכה ושו״ת. כל הלכה וכל מנהג קטן כגדול, מובא ומוזכר. ולא על חנוכה בלבד, אלא אף על דינים ומנהגים נוספים הקשורים לחוד־שים כסלו וטבת. כגון תענית עשרה בטבת.

הרב צבי כהן לא השאיר דבריו תהומים לשיקול דעתו בלבד, אלא בשולי העמודים הביא מקורות לדבריו ממאות ספרים, תוך גילוי בקיאות עצומה בכל ספרי ההלכה ואוספי המנהגים הראשונים וה־אחרונים. על הלכות שלא נזכרו בספרי הלכה, הביא המחבר את פסקיהם של גדולי הפוסקים הג־רי״ש אלישיב, הגרי״ש וואזנר, הג־ר״נ קרליץ, הגרי״ח קניבסקי ועוד.

ידועה לכולנו ההלכה שנר חנו־כה שהניחה למעלה מעשרים אמה לא יצא ידי חובתו. אך, האם נאמ־רה הלכה זו גם כשמנגד בנין רב־קומות שחלונותיו בגובה החנוכיה? וכן, כיצד ינהגו דיירים רבים בשי־כונת הר נוף בירושלים ושכונות נוספות, שדירותיהן גבוהות עש־רים אמה מקרקע רשות הרבים? דין הגמרא להדליק בפתח החצר, האם הוא גם בפתח שאין בו מזוזה? שניים המדליקים נרות בפתח אחד, האם שניהם ידליקו משמאל לפתח או אחד מהם ידליק מימין? האם מרפסת נחשבת כבית או כמי־תוך לבית? אף על הפתילות הצמות דן המחבר, האם המדליק בתוך נר־שב למדליק בשמן או למדליק בש־עוה בתוך הנר מצופות צלוחיות המוצבות במנורת כסף, האם מו־רידות את חשיבות המנורה ממנו־רת כסף למנורת זכוכית? בית הכנ־סת בו מתקיימים מניינים רבים לתפילת ערבית, האם בכל פעם ידליקו מחדש את נרות החנוכה, או די בפעם אחת? על כל אלו ועוד הרבה, נמצא פתרונות בספר הנאה ״חנוכה״ של הרב כהן.

בראש הספר ״קיצור דיני חנו־כה״ ויסודי הדלקת נרות חנוכה״ הפיוטים הנאמרים בסמוך להדל־קה וכן ביאור להוראות ״על הני־סים״. בסוף הספר הדפיס המחבר את ״מגילת אנטיוכוס״ — שבק־הילות שונות נהגו לקוראה בחנוכה — המנוקדת מחדש בלשון המק־רא. וכן ״תולדות החשמונאים״. ידיעתן ואפשר לנו לקיים את אשר כתב בספר ״יסוד ושורש העו־בודה״ לספר לבני ביתנו מפי סופ־רים וספרים את הניסים שנעשו לאבותינו בימים אלו. כדי לגרום שבח והודיה לה׳ יתברך.

הרב יצחק גרוס

היהודי שולב

מאת אבינועם שולב

[illegible] מן הקוראים לפתור את כתב החידה מן השבוע [illegible] עליכם למצוא את [illegible] שבכתב החידה.

הוא עצמו מתחלק לשנים,
הראשון מופיע ראשון,
ואחד קשור בשלוש.
שלוש הן הדרגות,
השנים יתרים על השלישי,
והשלישי יותר על השנים,
וגם תוספת קבועה.
השלישי מתחלק לשנים,
והסוף אחד הוא.
״מתן בסתר יכפה אף״.

שובר קניה בסך 700 ש״ח

[illegible] המרכז הגדול למוצרי חשמל ותקשורת, קלטות, צרכי [illegible] כלי כסף [illegible] — רח׳ רבי עקיבא 115, בני ברק.

[illegible] נוסף לחידה [illegible] מספר קוראים לפתור [illegible]

את הפתרונות יש לשלוח אל ״המודיע״ — ״היהודי שולב״, ת.ד. 1306, ירושלים 91012.

לתשומת לב: 1. אין לשלוח יותר מפתרון אחד במעטפה.
2. במדור יכללו רק התשובות הנכונות שיגיעו למערכת עד יום רביעי בצהריים.

קדושת היהודי

הופעת הספר ״קדושת היהודי״ מהווה בשורה לעולם החסידות, שכן. היהודי הקדוש מפרשיסחא שהעניק חמה בקומתו כאחד מא־בות החסידות הראשונים, מקבל כאביר הרועים וראש גולת אריאל לדורות ולדורים. מני אז באה הש־מש בצהריים בשנת תקע״ד השר תקוקו רבים לקולמוס. שיעלה את כל דברי תורתו הפזורים על גבי הכתב, ויכנסם לפונדק אחד לטוע־לת הרבים. אפשר קושי המלאכה הוא שמנע זאת, מה גם שדברי תורתו המותרים מעטים הם, ובע־מן יש לציין את עדותו של הרה״ק ר׳ שמואל משינאווא בספרו ״רמתיים צופים״: [אות ס״ח] שמעתי בשם אדמו״ר הרה״ק ר׳ שמחה בונים מפרשיסחא שהשי־לם אינו כדאי שיתגלו חידושי הר־ה״ק ר׳ העשיל מקראקא וחידושי ״היהודי הקדוש״ זי״ע.

השפעתו המופלגת של היהודי הקדוש אין לה אח ורע, לבן הר־ה״ק החוזה מלובלין לא נמצאו בין רעני ישראל כמוהו, שהבל ארץ שלימה נבנתה לפרוחו ללא שיעור. תחת דגלו התקבצו מאות תלמי־דים ובראשם צדיקי פולין, אשר קבלוהו כולם ללא יוצא מן הכלל כרבם המובהק. לאור תורתו חיל־כה כל גולת פולין המעטירה שהי־תה בהשראתו ללבת אש לנאון ולתפארת. ושני חידושים בכך, הראשון כי ימי הנהגתו לא ארכו ובשנת מ״ז לחייו נסתלק לשמי רום. והשני שכל ימי הנהגתו היו כאשר הוא עצמו הסתופף בצל רבו הק׳ החוזה מלובלין.

ולא בכדי זכה למה שזכה, צדי־קי הדורות העידו עליו גדולות ונ־צורות, ובענין זה משנת חשיבות לעדותם של אותם אראלי קודש שלאו דוקא נמנו בין תלמידיו: הרה״ק ר׳ לוי יצחק מבארדיטשוב העיד שנשמתו היא נשמת רבינו תם.

כשנסע היהודי לזיכלו של הר־ה״ק ר׳ מנחם מנדל מרימנוב, העיד עליו שעבודתו על דרך ר׳ זוטרא נוטריקון ב״אימה יראה רתת זיע, רבו הרה״ק מלובלין אשר שמו כשמו העידו להמשיך ירושתו בד־מנות העדה. הרה״ק בעל ״מאור ושמש״ שהעיד עליו כי נדבך ומע־שה גופו למעלה מן הטבע. הרה״ק ר׳ מאיר מפרימישלאן שאמר עליו ועל רבו מלובלין כי זכו לראות הרוממות של יצחק אבינו. הר־ה״ק ר׳ ישראל מרוזין שהתבטא אודותיו: הצעיר מכולם וגדול מכולם. כמוהם הרה״ק ר׳ משה לייב מסאסוב.

ה״אוהב ישראל״ מאפטא, המ־גיד מקאזניץ, הרה״ק ר׳ דוד מלע־לוב, הרה״ק ר׳ מרדכי מטשרנוביל, הרה״ק ר׳ שלום מבעלז, הרה״ק ר׳ אורי מסטרעליסק, אשר הפליגו גדל צדקותו כאחד הראשונים.

בשנים מאוחרות קיבץ הרה״ח יועץ קים קדוש עיה וחיבר את ספריו נפלאות היהודי ותפארת היהודי, בספריו אלה ליקט אמ־רות מספרים. חקי וממה ששמע מוקני חסידים ומיוחי של רבינו, בכך הציל מתהום הנשיה אמרות רבים, שאלמלא חיבורו לא היה חלקם שונה מכאות אמרות אח־רים שרווחו בין זקני החסידים בפולין, ולא נשתייר מהם מאומה.

בספריו אלה אף נתגלו מעט הכמות או מסיבות אחירות, — ואין אנו בני הדור הזה רשאים להמעיט מערך תימוריו אותם דר־רות שקשיי ההדפסה בזמנם מן המפורסמות — לא סודרו דברי תורתו לפי סדר, והרקם מופיעים יחדיו בזה אחר זה, וגם חידושיו על הש״ס אם חידושים על התורה, יחד עם סיפורים ומעשיות בתוספת נפך מהמחבר. ואולם נעדרים מהם ספרי חסידות מפורסמים שכנראה לא הגיעו לידו, כמו שפת אמת, שם משמואל, שפתי צדיק, דברי ישראל, דברי בינה, ועוד. אשר את אמרות חלק מהם על ומרבינו היהודי השלים המחבר בספרו היהודי ״ישיח שרפי קו־דש״, או ספרים מאמנים, כמאיר עיני הגולה, אביר הרועים, נפלאות התפארת שלמה, שכנראה מאותם סיבות לא שולבו בספרי הללו.

הצורך בעריכת ספר כולל מכר והורגש. ורבים השתוקקו לעריכת חיבור המקיף ביסודיות את תורת היהודי הקדוש, אל המלאכה נרתם הרה״ח ר׳ יעקב רבינוביץ שלי־טיא נכד רבינו זי״ע מפלאטבוש נ.י. שחקים את הוצאת ספרי הי־הודי הקדוש, והעמיד לעצמו את המשימה להוציא ספרי זקנו, אליה מסור הוא בכל לב, ועמו הרה״ח ר׳ דוד אלנברג הי״ו אשר שקד על המלאכה שלב אחר שלב. היכול המבורך על גבי הספר, כמונו כמ־את עדים על העמל העצום והיגיעה שהושקעה בו. לצורך החיבור עברו על כחמש מאות ספרים כלל הספ־רים שנדפסו מכבר על היהודי.

מתוך כמתוצאתם — כמאתיים חמישים ספר שעשרות מהם כל אחד היית — נמצאו למעלה מא־לף אמרות קודש משובבי נפש, על או מהיהודי הקדוש ובניו זי״ע.

אמרות קודש אלו שהוקפם — בפרט ביחס למצבי עד עתה מעורר השתאות, סודרו ברוב פאר ובטוב טעם. לפי סדר פרשיות השבוע ומועדים, ועל הנהגות וענינים בע־בודת ה׳, [למעלה משישים ערכים], עם מראי מקומות ומקורות בסדר ושיכלול נכון ומעתה יוכל הקורא לעיין כשמשנתו סדורה לפניו על כל פרשה ופרשה, ולפי ענינים בע־בודת ה׳.

מקום נכבד תופסים ההערות שרובם ככולם מעוררי עניין, ועריכתם מלאכת מחשבת. כלולים בהם אמרות קודש המובאים בכמה מקורות ושינויי הלשונות בניהם יש בהם להוסיף בבהירות או בהדגשה. על העניין המוזכר לצדים מובאים מעשיות הקשו־רים לאותו ענין, או אמרות ומע־שה רב שהמחבר השכיל לדמות מילתא למילתא בטוב טעם לגר־שא האמור. [illegible]

בראש הספר קובע ברכה לעצמו מבוא מרחב לגדלות וקדושתו. למעשה הוא שזה הן בכמות והן באיכות לספר בפני עצמו. בפרק הראשון מופיעים דברים מרטוי־טים על דרגותיו המשגבות, מע־דויות צדיקי הדורות אליו, פרשת־תו ושבחיו הנאותיו, ותולדותיו, מעלת הדיבור ברבים, סיבת שמו היהודי הק׳, ועוד. לשם דוגמא אודות שמו בלבד, מובאים בו אחד עשר טעמים! כאשר על הסי־בה העיקרית שהיהודי נתעלה בכל ימי עבודתו כמו מאים יהודי לי־הודי, מציינים בהערה עשרות מקורות, ועוד ששה עניינים הקשו־רים אליו. כגון עדותו של הרה״ק מקאצק ששינוי זה היה בעת ברכ־תו שלא עשני גוי, אמרתו של הי־הודי הקדוש שעבד השי״ת בשור־אה שעומד באותו דבנה היום כאתמול, ידע שנפל ממדרגתו ונר־רע. ערכו. ומה שסיפר הרה״ק ר׳ אלימלך מגרודזיסק שהיהודי הק׳ אף שנתעלה בדבקות בכל יום, השתוקק אחר הראשון של תחילת עבודתו, ועוד כהנה.

שאר הפרקים מקיפים את גד־לותו והליכותיו בקודש, הם נקר־בים בשמם. צלמות ״יעקב — תפילתו ומסירות נפש בה. טובו אהליך יעקב — כאותנו תרופת עמקות וכח לפעולה. הוראה לרבי — בצל רבו החוזה מלובלין. מאי קסירא — הסתלקותו מתאי על גא עיי יהוד המיוחד. צאן המצ־וית — בענין צוו הק׳. ורעו לברכה — [illegible] בקרב קדושים — דברים שאמר במעלת תלמידיו ובניו הדורות, ורשימת תלמידי הק׳, ופרקים נוספים על בניו הקדושים.

מעלה גדולה למבוא זה, שכן ידועה אמרתו של החידושי הרי״ם [מאיר עיני הגולה אות ע״ט] שאף הדיבור במעלת וקדו־שת היהודי הק׳ הוא סגולה ליראת שמים. — כולם מלוקטים מההייק והספרים סאמנים. בסוף הספר מו־פיעים עד ארבעים עמודים סיפו־רים על היהודי, אשר שלא כשאר חלקי הספר בהם מורגש המאמץ להבדיק, שלא להותיר מאום מחו־צה לו יותר מוסיף נופך בתועלת שבו לכל שדרות הציבור. (אלא שבחלק זה — סיפורים — יש להעיר על טעיות דפוס רבים)

מלבד המבוא הנכבד עיקר הס־פר כאמור הוא: חידושים עה״ת לפי סדר הפרשות, מועדים, ענ־ינים בעבודת ה׳, הנהגות, יהודי מהווה מעין אנציקלופדיה לכל דב־רי היהודי הקדוש, וברכתינו כי בקרוב ישלימו חלק ב׳ דיית על הש״ס ושו״ע. הספר ״קדושת הי־הודי״ מודפס באותיות מאירות ובכריכה מרהיבה, ומהווה יצירת פאר שכמותה ירבו באהלי ספר. ובודאי יתקבל בברכה בקרב שוחר־י תורה והחסידות.

אין תחליף לעוצמת הפרסום של המודיע

ומותר האדם מן הבהמה...

[illegible]

״קדושת לוי״ השלם

רבות הן המהדורות שידע הס־פר הקדוש המפורסם, ״קדושת לוי״, במשך הדורות. אמנם, מסת־בר, כי נותרה עדיין בקעה רחבה להתגדר בה. ועשו זאת בכשרון רב, מהדירי המהדורה החדשה הנוכ־חית — ״מכון קדושת לוי״ בניו יורק — אשר הוציאו את הספר לאור עולם, בפנים חדשות לחלו־טין, נאות ומהודרות, הן בתוכן והן במראה, אשר כמותן טרם היו לו מעודו.

עמל מבורך, רצוף בכשרון רב, השקיע המהדיר הנוכחי, האברך המופלג בתורה ובחסידות, הרב מיכאל דרברמדיגר הי״ו מאר־ה״ב, בראשו־בן לרבינו הקדוש המחבר זי״ע, אשר אזר כגבר חלציו לכבוד הספר ולכבוד מחב־רו, וקשר לספר עטרות פאר וכתרי מלכות מרהיבי עין ומפעימי נפש.

לספר העניק צביון חדש: אותיות חדשות ומאירות עיניים. סדר חדש בחלוקת הקטעים. פי־סוק מלא ומדוייק. פיענוח כל רא־שי התיבות. השלמת כל ההשמטות במקומן. ועל הכל — אלפי ציונים ומראי־מקומות, לאורך הספר כו־לו. ואלו כוללים, החל ממסוקי התנ״ך, מאמרי חז״ל בש״ס ובמ־דרשים, ועד לכל המראי־מקומות בזוהר הקדוש ובכל כתבי האריז־״ל! וכל זאת — יש להדגיש — מבלי לשנות כמלוא־השערה ממת־כונתו המקורית של הספר, אותו כתב המחבר הקדוש בעצם כתב־יד קודשו.

במהדורתנו זו, יכיל הספר שלו־שה כרכים: הכרך הראשון, המכיל את ה״קדושת לוי״ על התורה בל־בד, מפרשת בראשית עד פרשת וזאת הברכה, ואשר בו לבד קרוב ל־500 עמודים גדושים ומפוארים. הכרך השני, יכלול אי״ה את ה״יל־קוטים״, ספר ה״קדושות״, ״יחיד־שי אגדות״, ״כללות הניסים״. וב־סופו — מפתח גדול לפסוקי התנ־״ך, מאמרי חז״ל ע״פ סדר הש״ס, מאמרי הזוהר הקדוש וכתבי הא־ריז״ל, וכן ״מפתח עניינים״ נרחב, מחולק לפי נושאים, אישים וספ־רים. הכרך השלישי, יכלול אי״ה את הספר ״שמועה טובה״, המור־כב מליקוט דברי תורתו של רבינו, ועליו נוסף ילקוט חדש מדברי רבי־נו, המופיעים בשמו בספרי קודש אחרים.

קובע ברכה לעצמו, המבוא המ־קיף והמרתק, לתולדות רבינו המחבר הקדוש בעל ה״קדושת לוי״ זי״ע, המופיע בראש הכרך הראשון הנוכחי. המבוא המעשיר את הספר והשופך אור על תולדות המחבר, תקופתו, סביבתו הרוח־נית, ספרו הקדוש ומהדורותיו, חו־בר בטוב טעם ודעת, ע״י הסופר החסידי הנודע, ברוך הכשרונות, הרב מרדכי גרליץ הי״ו, כיד ה׳ הטובה עליו.

* * *

״קדושת לוי״, הינו אחד מספרי היסוד של תורת החסידות, התופס את מקומו בשורתם הראשונה. קדושתו של הספר, ויקר תפארת גדולתו, מן המפורסמות הן בעולם היהודי. המספר הרב של המהדו־רות אשר בהן נדפס הספר עד כה, מעיד על מעמדו המיוחד במינו בעולמה של תורה, והתפוצה הא־דירה שלו בכל תפוצות ישראל, מלמדת על חין ערכו בעיני כל שד־רות העם היהודי לכל דרמותיו.

יחודו של הספר הקדוש הזה, בא לידי ביטוי בעובדת היותו ״שוה לכל נפש״. המחבר הקדוש, רבי לוי יצחק מברדיטשוב, אוהבן של ישר־אל וסניגורן, הירשה כידוע לכל דכפין להסתופף בצל סוכתו הקוד־שת. כל ישראל היו ראויים בעיניו להסב עמם במסיבה אחת בצילא דמהימנותא. אף בספרו הקדוש, ״קדושת לוי״, מקום המוח לכל ישראל להתגדר בו. כל בעלי הדר־גות בעם ישראל, מצאו ומוצאים בו כפי מידתם וכפי הבנתם.

למדנים מוצאים בו גאונות, חריפות ועמקות. צדיקים מוצאים בו השגות עילאיות וקדושות נור־אות. מקובלים מוצאים בו בקיאות מדהימה בכל כתבי הקבלה. אך גם שאר עמך בית ישראל יכולים ומ־סוגלים למצוא את ידיהם ואת רגליהם, ולהתעלות מאמרי הקו־דש המלהיבים והמרוממים המ־מלאים אותו מדופן אל דופן. יהו־דים לומדים מתוכו מוסר, הדרכות והנהגות בדרכי עבודת ה׳, ומתעור־רים ממנו בכל הדורות לאהבת הבורא, ליראתו ולקיום תורתו ומצוותיו. אמנם, ככל שנראים דב־רי הספר הקדושים כמובנים לכל וקרובים אל ההבנה, הרי שאליבא דאמת, עמוקים עד מאד המושגים הסמויים בו, אלא שהיה זה כוחו המיוחד של המחבר הקדוש, להל־ביש את דבריו במחלצות של פש־טות, כדי לקרבם בכך אל לבות כל ישראל. בחכמתו הרמה, השכיל הרה״ק מברדיטשוב זי״ע להסת־תיר בדרגו סודות נפלאים ועלים בתוך דבריו הפשוטים לכאורה, כדי להשאיר את ספרו שווה לכל נפש ומובן גם לאנשים כערכנו.

במבוא למהדורה הנוכחית מסופר, בשם המהדיר הקודם של ״קדושת לוי״ מהדורת מונקאטש, כי לכ״ק בעל ה״מנחת אלעזר״ ממונקאטש, היה שיעור קבוע ב״קדושת לוי״ בכל מוצש״ק מיד לאחר ההבדלה. והיתה דרכו לל־מוד בו מתוך־מתון, מתוך עיון והת־עמקות מרובה, מה שלא כן היתה דרכו בעת לומדו בספרים אחרים. שכן אפילו בעת לומדו בספר ״עקי־דת יצחק״, הידוע כספר עמוק וק־שה הבנה, היה לומד לפנים הורפיה במרוצה ובחפזון, ואילו דוקא ב״קדושת לוי״, אשר לשונו צח ודבריו מובנים לכל מעיין, היה מתעמק עד מאוד ומתנהל לאיטו. וגילה הגה״ק ממונקאטש טעמו ואמר, כי בעל העקידה, הוציא את כל כוונתו בקולמוסו, ולכן, למרות הקושי הטמון בהבנת לשו־נו, הרי מיד עם הבנת הכתובים, יורדים גם לסוף כוונתו. מה שאין כן רבינו הקדוש מבארדיטשוב, אשר טמן ב״קדושת לוי״ ברמז, את כל כתבי האריז״ל כמעט, וכל תיבה ותיבה בנויה על יסודות הקבלה ואיתן מושבה על סתרי תורה עמוקים, לפיכך, לא די בהב־נת הכתובים כמות שהן, עד שלא מגלים את המרגליות ואבני היקר הקדושות הטמונות תחתיהם [עיין].

המהדורה החדשה, מגלה במי־דה מסויימת את הלוט מעל פני קודשו של הספר, בהעניקה לו את אלפי מראי־המקומות החדשים, ההערות וההשוואות, המכוונים לכל מקצועות התורה בנגלה ובנ־סתר, והמצביעים, בין היתר, אל עבר כל כתבי האריז״ל. מעתה, שוב יראה הרואה בעליל, כי מתחת למעטה הפשטות, מסתתרת ירי־עה עמוקה של כוונות נסתרות, עמו־קות ונשגבות, המושתתות על רזים ועל הירזים סמירים ונעלמים. חידוש זה, תורם גם למעיין ההמו־ני, את תחושות ה״באימה וביראה, ברתת ובזיע״ המדרשות ללימוד התורה, והוא מקבל מושג־מה, בב־חינת ״אפס קצהו״, משגב גדולתם של המחבר הקדוש וספרו.

* * *

ואלו הן המעלות הטובות, אשר חידשה והוסיפה המהדורה הנוכ־חית על קודמותיה, כפי המפורט במבוא הספר:

א. הספר הקדוש עבר הגהה מחודשת, קפדנית ומדוייקת, עד מקום שהיד מגעת, על־פי המהדו־רות: הראשונה, מונקאטש, לעמ־בערג, והוארשא, ובעיקר — זו של הוצאת ״תורת הצבי״ בעיה״ק ירושלים.

ב. כל הספר הקדוש נדפס מחד־דש, באותיות נאות, בהירות ומאי־רות עיניים.

ג. הקטעים הארוכים, נחלקו לכמה קטעים, כדי להקל על המעיין בהבנת העניינים. הושם דגש להבחין בין הקטעים שנתחל־קו עתה מחדש, לבין אלו המחול־קים במקורם ע״י רבינו המחבר, זאת, על־ידי הבלטת ה״דיבור המתחיל״ של הקטעים המקוריים באות דגושה יותר.

ד. כל הספר זכה לפיסוק חדש, מלא ומדוייק.

ה. פענוח ראשי־התיבות והר־שלמו הצאי־התיבות הרבים מס־פור, אשר איפיינו את הספר במה־דורותיו הקודמות.

ו. הוכנסו אל תוך הספר, הה־שמטות אשר חסרו ברוב המהדו־רות הקודמות, ואשר נוספו במה־דורת מונקאטש.

ז. הושתלו בתוך הספר, אלפים רבים של מראי־מקומות וציונים, לפסוקי התנ״ך, לתלמוד בבלי, לתלמוד ירושלמי, למדרשים, לזו־הר הקדוש ולכל כתבי האריז״ל.

ח. בשולי הגליונות, נרשמו הע־רות קטנות רבות, אשר מטרתן לפקוח את עין המעיין ולסייע להב־נת הדברים על בוריים. ועוד.

ברכותינו ועתירותינו למהדיר הנכבד, שיזכה להוציא מחשבתו הטובה אל הפועל בשלימות, וחפץ ה׳ בידו יצליח להשלים את הוצאת כל שלשת כרכי הספר הקדוש כמתוכנן עד תומם, ברוב פאר והד־ר, לכבוד השי״ת ותורתו ולכבוד המחבר הקדוש וספרו. ומאחלים אנו למהדיר, הרב מיכאל דרברמדי־גער הי״ו, אשר זה עתה גילה לראי־שונה את כוחו בשדה ספר, כי יזכה להוסיף מפעלים משגבים נוספים כאלו בעולמה של תורה והחסידות, להגדיל תורה ולהאדירה, ולזכות את הרבים באור הנצח של רבותי־נו הראשונים כמלאכים — תורה מפוארת בכלים מפוארים].

ספר תפארת בנים

אור חדש על ציון האיר בהגלות נגלות החלק הראשון מחידושי תורתו של הגאון רבי משה מרדכי טובאאס, רב אב״ד קדימה שבשרון בנו של הגאה״צ מהר״ש טובאאס זצ״ל באבדי״ק פיאטרא נאמץ ברומניה ומעת עלותו ארצה איתן מושבו בקי״ק שביב שבהרצליה, ח״י סימנים מחידושי התורה מוגשים בטוב טעם ובפאר והדר חיצוני ופנימי גם יחד לוקטו ביד אמן ע״י בני הרב שליט״א שביקשו להגיש מנחה מקורית לאביהם — ספר ״תפארת בנים״.

בדברי הקדמה של המוציאים לאור, מצליחים הבנים להעביר מסר חד ומעורר עניין לנו, אנו הדור הצעיר תחת הכותרת ״זה ספר תולדות אדם״ מתארים הם את נתיבי הדרך של מחבר הספר למן שנות ילדותו ברומניה הקומוניסטית ועד להגעתו הנוכחית כרב בעולם הרבנות בישראל.

מגוון הנושאים המעטרים את הספר, בדיני טעויות כתב שנמצא בס״ת, ברכת הגומל אימתי חיובה, שיעורין של תורה במלאכת מעבד, בישול אחר אפיה, מגיה טליתו אצלו ונטל את פסתו. עניינים שונים במכירת חמץ, יין של שביעית לארבע כוסות, תמימות בספירת העומר, במה תוקעין ביובל, פתיחה להלכות מליחה, שיטות הרמב״ם בענין חליטה, הערות בהלכות טריפות ומליחה, חטאת הדלקה בבשר וחלב בירורים בענין דבר שבמנין, מילת בני ביצים. הקובע מזוזה לאחרים — מטבע ברכתו, קידושין בע״א כשר ושני פסול ובירור שמות לענין גיטין: יש בהם לשקף נאמנה את מפעל חייו של הרב טובאאס בעשרים שנות כהונתו בעולם הרבנות מן המקצת שבמקצת של אתגרי התקופה באספקלרית התורה.

על היותו של הרב נאם בחסד, יעיד חלקו השני של הספר ״דברים שבעל פה״ שלשה שלשה הנאומים — ביום צדיקים יעמוד, אבי, אבין, והודעתם לבנין, ולבני בנין, יש בהם מן המקוריות והאיהודיות בדרך המיוחדת שסלל הרב טובאאס בהגדת מילתא דאגדתא בדרך שובה כל לב וממיסה כל נפש כפי שיעידו אכן שומעי לקחו ומאזיני אמרתו של הרב טובאאס בישובו קדימה ובשאר במות ציבוריות בקן מרבה הרב להופיע.

לא נותר לנו כי אם לברך את הרב טובאאס ובניו הנמרצים, כי עוד יזכו רבות בשנים להפיץ את אור התורה ולהאיר את אורה בחידושי תורתם, יאריך ימים על ממלכתו — ממלכת התורה להרבות כבוד שמים ולפרסם מאמרי תורתו חוצה אמן כיה״ר.

אברהם יעקב סלמון

ספר ילקוט התורה

גם בדור המלקטים, ימצא קהל מבקשי התורה והגיגה ענין רב בס־פר החדש ״ילקוט התורה״ שזה עתה יצא לאור העולם, מפרי עטו של הרה״ג יוסף מוזס, שבעמל רב ויגיעה עצומה עלה בידו ללקט ולק־ט״ו אמרות טהורות ונפלאות על מעלת לימוד התורה כמאמר ״ואתח־נן״ — תפילת משה שיזכה להכנס לארה״ק.

שבע מאות וחמישים עניינים מתוך מאה ועשרים ספרי גדולי החסידות ומגדוליה מתלמידי הבעש״ט הק׳ עשוים את הספר לאוצר המעיינים והמתבתרים בתו־רתם כפי שאכן משתקף מהסכמו־תיהם הנלהבות של גדולי התורה והחסידות המברכים בכל לב על הליקוט הנפלא שיביא ללא ספק להתעוררות ולימוד התורה ולה־תמיה בה לידע אל נכון סדר הלי־מוד ואופן הלימוד התורה לשמה האיך להתעמל בתורה וכיצד להיטהר על ידה.

מתוך אוסף המאמרים הנפל־אים יש בנותן טעם לצטט אמרה נפלאה אחת וקצרה המובאת מש־מו של כ״ק הס״ק מרוזין זי״ע בעת שמהשהשה גזירת הספרים ברוסיה, ורצו לאסוף הדפסתם והי״ל של ספרי קודש אמר מרן מרוזין זי״ע כמתמיה ושואל היתכן כזאת שהם הגויים ישתל־טו חיינו בציפור נפשינו תורתינו הק׳ אך מבואר בכתבי האר״י הק׳ שגם בלימוד התורה שייך בחינת גוף ונשמה, חלקי הדיבור והמעשה הוי בבחינת גוף התורה וכוונת לב הלומד היא נשמת התורה והוא ידוע מאמרם ז״ל במס׳ שבת תי־נוק בן יומו חי אין צריך לשמרו מן התולדה ומן העכברים, עוג מלך הבשן מת (גוף בלי נשמה) צריך לשמרו מן התולדה ומן העכברים, ומאחר שבעוונותינו הרבים נתרבו הלומדים בלי כוונת הלב. והתורה משארת כגוף בלי חיות ונשמה לכן יכול הסטרא אחרא לשלוט בה, ע״כ.

כזאת ועוד אחרים ציטוטים נפלאים על מעלת לימוד התורה. ואנו לא נותר לנו אלא לברך את המלקט הצעיר עדיו לגאון ולתפא־רת כי יוסיף ויעשה חיל בליקוטיו לתועלת לומדי התורה ויפיץ מעי־

״תיקון קוראים״ עם לוח הקריאות והמולדות

יש ספרים שחשיבות הוצאתם לאור אינה מוטלת בספק. לפעמים מיועדים הספרים לכל כלל ישר־אל, לפעמים רק לציבור מסויים, ולעיתים רחוקות מותאם הטקסט רק ליחידי סגולה. במקרה שלפני־נו, חשיבותו של הספר היא מעל מעבר לכל חיבור תורני באשר הוא, שכן מדובר ביצירה המאפשרת לקרוא את התורה עצמה, כר־אוי, וללא שגיאות.

כל בעל קורא, גם אם הוא אמן מיוחד במינו ושולט בכל טעמי הקריאה ורזיהם, מחוייב על פי דין לחזור על פרשת השבוע לפני שהוא קוראה בציבור. בעלי הקרי־אה עושים זאת כידוע מתוך ״תי־קון סופרים״ מיוחד שיצא לאור לפני שנים רבות, כשבצידו האחד של העמוד מופיע צילום מתוך ספר תורה, ובצידו השני החומש הרגיל.

שונה הוא ה״תיקון״ של הוצ־את ״מישורי״ שיצא זה עתה לאור, מכל התיקונים שקדמו לו. ראי־שית, בגלל שמגמת ההוצאה, הרב יוסף טוב פרגוס, החליט להכתיר בשם ״תיקון קוראים״ ולא ״תי־קון סופרים״ כי הוא מיועד בעיק־ר לבעלי קריאה ולא לסופרי סת״ים. אבל השינוי בהיא היתי־רה הוא כמובן בצורתו ובאופיו של תיקון הקוראים שלפנינו, היוצא לאור בפאר ובהדר רב.

ה״תיקון״ מודפס על נייר כרו־מו מהודר, ומודפס מחדש בכתב סת״ים ובהגהה מדוקדקת ביותר, ערוך ומקביל שורה מול שורה ולפי החומש של [illegible]

בראש ה״תיקון״ הובאת תוצ־את ״ישועה״ ״ילקוט דינים והלכות הקשורים [illegible] ישירה לספר תורה ולקריאה בה. בלקט הלכות זה המשתרע על עשרות עמודים יוצ־צא המעיין את הלכות קריאת התורה, יסודות הניקוד והטע־מים, צורת האותיות, לוח ההפט־רות, סדר הברכות ולוח הקריאות והמולדות, שהוא עצה בפני עצ־מה.

לוח הקריאות והמולדות הוא בעצם 14 לוחות הערוכים בטבל־אות לפי ימי השבוע והוא מוגש למעיין שיוכל מעתה למצוא בנקל את כל חיובי הקריאות לשבתות ולימים טובים וימי החול, תוך סימון מיוחד לקריאות בחוץ לא־רץ. חבר העורכים שליד הוצאת ״מישורי״ עשו את הלוח המיוחד כך ש־14 הלוחות — בשבל לוח הוא לשנה אחת — מקבילים ל־14 [illegible] השנה העברית לפי כללי הלוח העברי. בעזרת מפתח הלוחות המציין את הלוח המתאים לכל שנה ושנה, יש באפשרות המעיין לקבל לוח עברי מלא ומדוייק, הכולל בתוכו את כל הקריאות.

התיקון הקוראים החדש מצטיין בעיקר בהדפסתו המהודרת, בדיק דוק האותיות שבו, כשבעלי הני־קוד והמעלים ביותר עשו כאן את עבודת הניקוד וההגהה ולא חסכו כל מאמץ עד אשר נשלם הבנין.

משה מיכאל צורן

ירושלים
עיריית ירושלים
האגף לתרבות תורנית

״קבעו שיר ורננים״
״שירו כיחד עם ציפי מילוא״
אמהות ובנות מוזמנות להשתתף במופע חגיגי של צליל ואור לחג החנוכה ובו:
שירים • מחולות • דרמה
הווי ושמחה
שיתקיים ביום שלישי, כ״ו בכסלו תשנ״ו (19.12.95), ב׳ בחנוכה בשעה 11:00 לפנה״צ באולם ״יאמר יצחק״, רח׳ שמעון הצדיק 23
כרטיסים במחיר 10 ש״ח ניתן להשיג באגף התרבות התורנית רח׳ כורש 14 ובכניסה לאולם
3000
המחלקה להסברה

בס"ד

רמת בית שמש
לציבור החרדי

יוצאים לדרך

עם קבלת האישורים והתוכניות החלה מכירת
הדירות ברמת בית שמש לציבור החרדי

העיר המתוכננת ביותר -
לציבור החרדי

3.600 יחידות דיור בשלבי בניה

רמת בית שמש -
דירות מרווחות בניית אבן ירושלמית, שרותי קהילה מפותחים

רמת בית שמש -
מחירים אטרקטיביים, מענקים, הלואות מקום

מענק עד 39.300 ש"ח

רמת בית שמש -
עיר הטובלת בירק במיקום אידיאלי - בין ירושלים לב"ב

נחלת שלמה · משכנות ירושלים · עיר מלוכה
נוף שיווק נדל"ן · חצרות ירושלים

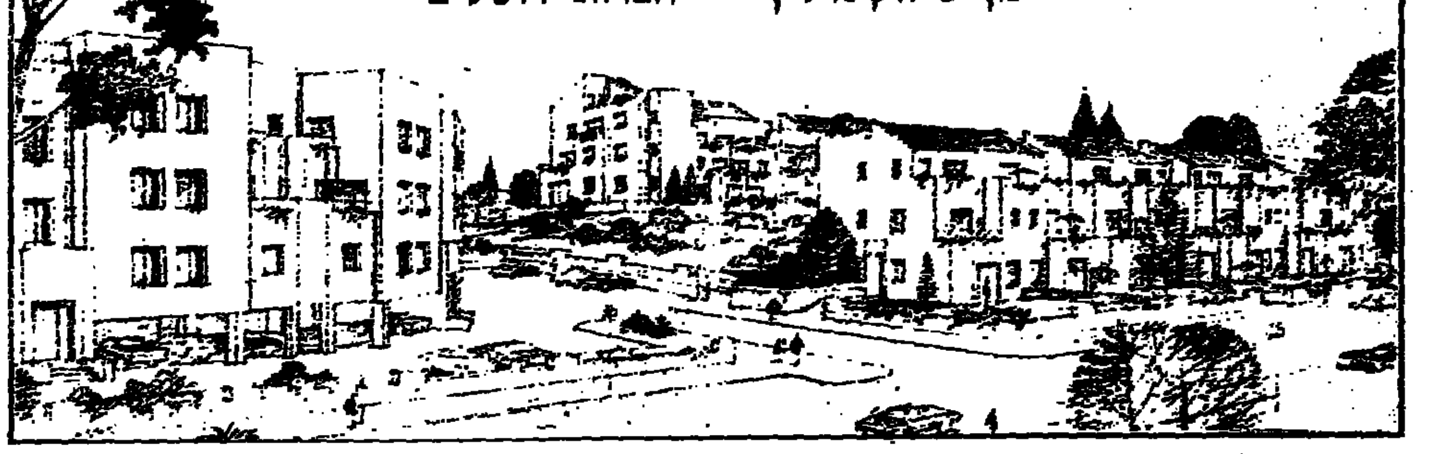

פרסום ירון

שרים מסכנים חיי אדם

מנחם קלונמן

בעוד הסערה בעיצומה, חלק משרי הממשלה מביעים תרעמת כנגד ראש הממשלה החדש שמעון פרס, על כוונתו לבטל את "הקבינט מדיני-בטחוני", וכאשר חילופי האשמות מתעופפות בחלל האויר, לא ניתנה תשומת לב מספקת לדברים חמורים ומבהילים שהשמיע ראש הממשלה כנגד שרים או שר משרי הממשלה, עלומי שם, המדליפים מידע מהקבינט הבטחוני.

מר פרס התבטא בחומרה מרפלגת ובצורה פסקנית שאינה משתמעת לשתי פנים, כאשר בא להגן על עמדתו, כי אין להקים את פורום הקבינט הבטחוני, מאחר "וחלק מהשרים מדליפים החוצה דברים, אשר יש בהם דברים שסתם מרגיזים ויש שמסכנים חיי אדם".

קשה להבין כיצד הצבור והתקשורת עברו לסדר היום, נוכח האשמה כה מזויעה נגד שרי ממשלה, ומה פשרה של השתיקה המחודה והעדר כל זעזוע ותגובה מול הטחת דברים כה קשים ובוטים.

עומד לו האיש בעל המשרה הרמה ביותר במימשל ומאשים שרים בממשלה כי הם מסכנים חיי אדם. אין הוא טוען כי הם עלולים לסכן, אלא, ממש, בפועל, הם מסכנים, כדבריו ופירושו של דבר, כי בהתנהגותם הם מביאים חלילה מוות לאזרחי מדינת ישראל, וכולם שותקים. וכאשר ראש הממשלה התייחס לסיכון חיי אדם, הוא קשר זאת בהדלפת מידעים סודיים בעניני בטחון רגישים, ולמותר הוא לציין מה משמעותם של דברים אלה בהקשר למתחים הבטחוניים, בהם חיים תושבי ישראל והסכנות האורבות לפתחיהם.

צבא שלם של שוטרים ניצב בכבישי הארץ, כדי להסיר ממסלולי הנסיעות את הנהגים המסכנים חיי אדם. מאות אנשי בטחון מופקדים במסלולי תעופה בכל רחבי תבל, כדי למנוע ממחבלים לסכן חיי יהודים. צבא ההגנה לישראל, על מאות אלפי חייליו, עומד על משמרתו, יום ולילה, כדי למנוע סיכון חיי תושבי ישראל. חלק הארי של התקציב המדיני מוקדש לשמירת בטחון המדינה ותושביה, הכל מבינים כי הדברים חייבים להעשות ואין דרך אחרת. אך כמה מזור הדבר, שבמסגרת כה מצומצמת של שרי הממשלה, יושב לו שר אחד או שניים, ואולי יותר, המסכנים בפועל חיי יהודים ואין איש המצליח או מנסה לשים יד עליהם כדי להניעם מהפשע הנורא והמחריד.

באוירה הקשה השוררת כיום בארץ לאחר רצח יצחק רבין מנסים הפרקליטות והמשטרה לשים את ידיהם על כל איש החשוד בקשר עקיף בלבד לרצח ראש הממשלה. נעצרים אנשים שהחשד כלפיהם הוא, שהם היו מודעים לכוונת הרצח, למרות שטענו שלא התייחסו ברצינות לכוונות אלו. האזיקים מושמים בקלות יתירה על כל אדם המשמיע ציוץ העשוי להתפרש כהזדהות עם המעשה הנורא של הרצח. אנשי שב"כ למאותיהם או אלפיהם, פרושים בכל אתר ואתר כדי למנוע התארגנות של יחידים או קבוצות למעשי פשע והרג, וכל חשוד מוצא מיד את עצמו אחור סורג ובריח.

אך כיצד ניתן להסביר את התופעה הנוראה, שבאותה שעה שבה נערך ציד רב היקף כנגד פורעי חוק וחשודים לכאורה, באותה עת שמשולחן הממשלה זורמות הוראות המכוונות לסכל ביד קשה ובלתי מתפשרת כל התארגנות שחשש של סכנה נובעת ממנה, בה בשעה יושבים באותו שולחן ממשלתי שרים המסכנים חיי יהודים והשב"כ לא מצליח לשים את ידו עליהם.

מדוע הקיבלנות והקשות כנגד השב"כ שלא הצליח לחשוף מבעוד מועד את כוונותיו של יגאל עמיר, רוצחו של ראש הממשלה, מדוע מצפים ממנו שיצליח לגלות אדם בודד מתוך צבור של מליוני תושבי המדינה הזוממ לבצע פשע נורא ומחריד, כאשר אינו מצליח לחשוף זהותם של שרים בודדים מתוך כעשרים איש, האשמים בסיכון חיי יהודים בישראל?!

הדבר הנורא והמפחיד אינו בעובדה שהשב"כ לא מגלה מי הם השרים המדליפים הפוגעים בבטחון המדינה ותושביה, הנורא מכל הוא, עצם העובדה שבתוך הממשלה ובתוך הפורום הבטחוני המצומצם והסודי, שחיי תושבי מדינת ישראל נתונים בידו, יושבים שרים סוררים, שראוי ונכון לשים אזיקים על ידיהם, כי התנהגותם היא ממש בגדר בגידה שאין להשלים עמה.

כיצד יכולים תושבי מדינת ישראל לישון בשלוה ולהיות רגועים, כאשר ראש הממשלה בכבודו ובעצמו מכריז כי בקבינט הבטחוני יושבים שרים המסכנים חיי אדם?!

ראש הממשלה חייב הסבר מיידי לעם, מה בדעתו לעשות וכיצד הוא חושב לפעול כדי להוציא שרים בוגדים אלו מממשלתו. לא יתכן שראש הממשלה יסתפק בביטולם מהקבינט הבטחוני, הוא חייב להשליכם כליל מממשלתו, ועליהם לתת את הדין על מעשיהם הנפשעים.

דוקא עתה, כאשר התעוררה בצבור רגישות מרובה לחיי אדם לאחר הרצח של יצחק רבין, אין מקום להבליג נוכח הפקרת חיי אדם בידי שרי ממשלה. שרי הממשלה חייבים לשמש דוגמא ומופת לעם כולו בהתנהגותם האישית ואוי לו לעם שמנהיגיו נותנים דוגמא שלילית והפוכה, באותו נושא מרכזי שבו מתמקדת כל המדינה.

מן הראוי היה, שהשב"כ יפריש מספר מאנשיו המוצבים ללכוד פטפטנים או יורקים, שאין במעשיהם כל סכנה ויקצה אותם לבצע מעקב אחרי שרי ממשלה שמעשיהם מסכנים בעליל את תושבי מדינת ישראל. האמנם השב"כ מופקד רק על שמירת כבודם של ראש הממשלה והשרים מפני אזרחים מסוכנים ופורעי חוק, אך הוא מנוע מלטפל בשרים מסוכנים ופורעי חוק המסכנים רבבות ומאות אלפים מישראל?! האם יש בכלל הסבר למחדל בטחוני זה?!

לאחר שמר פרס גילה את מה שגילה, ולאחר שחשף בפומבי את הרקבון המצוי בתוך ממשלתו, מחובתו לבער מידית את הנגע המבחיל והמסוכן, וזה יהיה, קרוב לודאי, אחד ממבחניו הראשונים בהנהגתו החדשה.

ישיבת "נזר ישראל"

(המשך מעמוד ד')

ריז. אמונת חכמים תמימה היתה נר לרגליו, בהיותו דבק ברבוה"ק אדמו"ר ר"י בית גור. עז היה חפצו בחייו, להקים בית נאמן בישראל, מושתת על אדני תורה וחסידות לאורם יתהלכו בניו ובנו אחריו.

אחרת גזרה ההשגחה העליונה, והאיש אשר דאגת זולתו וטובתו עמדו לנגד עיניו עד קדם לעצמו, השיב נשמתו לבוראה אחרי שנספה בתאונת דרכים קטלנית, בה נספתה גם זוגתו ע"ה, שנפטרה חודשים מספר אחריו. שאיפת חייו נותרה כמורשת אחריו, כאשר זכה ואכן ילדיו אחריו ממשיכים מורשתו.

אחוד וחביב היה הערשל ז"ל על משפחתו. את קרוב ומסור. אותה קירבה והערכה מיוחדת, עמדה ביסוד יוזמתו של הר"ר יצחק פאלוך הי"ו, ידיד ותיק של ישיבת "נזר ישראל" להקים בה, בפאר והדרתה, את המקום העומד לרווחת עמלי תורה, על שם אחיו.

בסעודת המצוה, בה נטלו חלק ראשי ומנהלי הישיבה, בני המשפחה וידידים, אשר הוכנה בטוב טעם, התכבד אביו, הרה"ח המו"ר רבי אברהם פאלוך הי"ו, מוותיקי המסייעים והעסקנים בפעילות למען קיומם ורווחתם של מוסדות התורה דגור באר"י - ללמוד פרקי משניות. אחיו, הרה"ח רבי משה דוד הי"ו נשא דברי מספר קצרים בשם המשפחה. מטעם הישיבה נשא דברים המשגיח הרוחני הרב החסיד רבי יצחק מאיר לב הי"ו.

זכרו של ר' הערשל ז"ל הועלה, והיקר על כתת האח הובע המשתתפים, זכו אגב כך לחזין עיניהם מקרוב באותה פנינה זוהרת בכתרה של תורה, במאירה לתל-אביב כולה.

"ונשמרתם מאד לנפשתיכם..."

פיקוד העורף שיפר לאחרונה באופן משמעותי את ערכת המגן לבעלי זקן, ערכה זו מקנה מיגון טוב יותר מפני אמצעי לחימה כימיים.

אנו קוראים לכל האזרחים אשר ברשותם ערכות מגן לבעלי זקנים (ערכה + מפוח) לבוא בהקדם לתחנת השרות הקרובה למקום מגוריהם ולהחליף הערכה שברשותם בערכה חדשה.

תחנות השירות נסגרות בסוף חודש זה!
התחנות פועלות בימים א'-ה' בין השעות 20:00-13:00

יש להצטייד בתעודת זהות.

לפרטים נוספים ניתן לפנות למרכז המידע הארצי של פיקוד העורף בטלפון: 08-277777

ערכות מגן זה חלק מהחיים

מי שבינתיים הצטייד בערכה משופרת מאז חגי תשנ"ו - אינו צריך להגיע לתחנה

לפמ"ן

הממשלה הסירה הצע"ח לסייע למשפחות ברוכות

המציע ח"כ הרב ורדיגר: על הממשלה לסייע למאות אלפי משפחות המשוועות לעזרה

מאת כתב "המודיע" בכנסת

ברוב קואליציוני הסירה אתמול מליאת הכנסת את הצעת החוק לסיוע למשפחות ברוכות ילדים, שיזם ח"כ הרב אברהם ורדיגר. בעד ההצעה הצביעו 13 חכ"ים מהסיעות הדתיות והליכוד ונגד הצביעו 16 נציגי סיעות העבודה ומר"ץ.

לדברי המציע, הרב ורדיגר, "הממשלה מגונלת ומחויבת לסייע למאות אלפי משפחות המשוועות לעזרה. אפילו על חשבון קיצוצים בהוצאות אחרות. דו"ח הביטוח הלאומי על העוני צריך להדליק "נורה אדומה" בקרב קובעי המדיניות הכלכלית לבל נאחר את הרכבת — אמר.

ח"כ הרב ורדיגר הוסיף, כי הצעת החוק שהגיש תתן תרומה חלקית, אך משמעותית, לפתרון בעיות העוני של משפחות ברוכות ילדים, ותמנע המשך גידול הפער בין שכבות עניות ועשירות. הצעת החוק עוסקת במשפחות ברוכות ילדים, מתחת לגיל 21, ולהן 4 ילדים ויותר. כמי שחי בחברה שהתברכה במשפחות שלהם גם 10 ו־15 ילדים, עם מצוקה קשה של דיור, איכות חיים וכלכלת בית, בנוסף לבעיות החינוך שהציבור החרדי מוסר על כך את נפשו, אפשר להבין היטב עד כמה קשה היא המצוקה. וקשה להבין מדוע הממשלה מתנגדת להצעת החוק הנרוחה", אמר.

בהציגו את הצעת החוק פרט ואמר, כי היא קובעת שמשפחה ברוכת ילדים תזכה במענק לידה כפול, בקיצבת ילדים מוגדלה כאשר מהילד החמישי נקודת הקיצבה תהיה כפולה לכל ילד, בהנחה 50% בארנונה, 30% בתחבורה ציבורית, בפטור משכר לימוד בגנים ובבתי ספר, ובזכאות להלוואה מקסימאלית בריבית נמוכה לדיור", סיים.

שרת העבודה והרווחה, אורה נמיר, שהתנגדה בשם הממשלה להצעת החוק, טענה, כי העלות של הצעת החוק גבוהה מאד — ולכן יש להסירה מסדר היום. לדבריה, עלותו השנתית של ההטבות שבהצעה"ח — בתחום מענק הלידה וקיצבאות הילדים בלבד — מגיעה לכ־502 מיליוני שקל. אם תשולם קיצבת הילדים במשפחות אלה, לילדים עד גיל 21, מדובר בעלות נוספת של 102 מיליוני שקלים לשנה — ובסה"כ 604 מיליון שקל לשנה. לדבריה, היא הוקרה עתה, לנוכח נתוני הדוח על העוני, מטעם הביטוח הלאומי — על גיבוש הצעות לסיוע ושיפור מצבן של השכבות החלשות ביותר.

● קאבול, — 37 אזרחים, בהם כעשרה ילדים, נהרגו ויותר מ־140 נפצעו בהפצצות כוחות המיליציה הטאליבאן על מרכז קאבול.

השמועות הטובות ישיגוך בכל מקום

שירות עקוב אחרי של בזק יביא עד אליך
את כל שיחות הטלפון שלך,
לכל אשר תפנה, לפי בחירתך.

אתה ממתין לשיחה חשובה. על־ידי שימוש בשירות, תוכל לצאת מן הבית והשיחה כבר תגיע להיכן שאתה נמצא.
השירות מתאים לכל מי שאינו רוצה להפסיד שיחות והזדמנויות בעת העדרו מהבית או מהעסק.
ניתן כמובן להפנות שיחות גם לכל טלפון נייד.

7 ▸ 2 ▸ המתן לצליל החיוג ▸ חייג את המספר שתהיה בו מעונה

הוראות הפעלה

– חייג את הספרות 2,7
– המתן לשמיעת צליל חיוג.
– חייג כרגיל את מספר הטלפון אליו אתה רוצה להפנות את השיחה.
– רצוי להמתין למענה, אך גם אם לא נענית (או שהמספר תפוס) – תבוצע ההפניה.
– לביטול ההפניה: חייג בשובך 3,7 והמתן לצליל אישור. זהו!

המחייג אליך משלם עבור קטע השיחה אליך בלבד.
אתה משלם עבור קטע ההתקשרות בין הטלפון שלך לבין הטלפון אליו הפנית השיחה. כל עוד לא בוצעו שיחות בפועל – אין כל תשלום.

השירות קיים על הקו שלך, והינו ללא תשלום חודשי קבוע

לפרטים נוספים חייג 199

עקוב אחרי
כל שיחה תשיג אותך

בזק איתך לאורך כל הקו

השירות ניתן בקווים ספרתיים בלבד

חברת ריסוס חוייבה בשירות לציבור בגין עבירות זיהום מים

בית משפט השלום בחדרה הרשיע את חברת "כיס ריסוס" בגין עבירות של זיהום מים, ובמסגרת הסדר טיעון החברה תעניק 75 שעות שירות לתועלת הציבור.

התביעה הוכנה ע"י המשרד לאיכות הסביבה ומחוז ניהול רעלים של רשות שמורות הטבע. הנאשמים בעלי החברה, העוסקים בריסוסים חקלאיים, לא התקינו מיתקן שטיפה על פי התקנות הדרושות ובכך גרמו לזיהום מקורות מים ע"י תשטיפים של חומרי הדברה.

התובעות הגיעו לעסקת טיעון עם בעלי החברה, ועל פי צו בית המשפט הותקן מיתקן השטיפה בהתאם לתקנה. החברה תבצע 75 שעות תוכן ע"י רשות שמורות הטבע ויהנה לאישור השופט כאכל חיד.

מכון צלניק שיקום הדיבור והקול

טיפול בגימגום, שיבושי דיבור וצרידות
ע"י מר צלניק - 40 שנות נסיון ומוניטין

טיפול מיוחד למתגוררים רחוק

בני ברק, ר' עקיבא 104 · תל אביב הרצוג 5
להצלחה תורי: 03-6046620

בהשתתפות קופות חולים

המודיע
העיתון של
היהדות החרדית

עיריית תל-אביב יפו · המחלקה לתרבות תורנית
בית הכנסת הגדול "אהבת ישראל"
מרכז חב"ד ליובאוויטש תל אביב

אנו שמחים להזמין את הציבור הרחב להשתתף ב:

התוועדות לרגל חג הגאולה י"ט בכסלו

יום שחרורו של רבינו הגדול

רבי שניאור זלמן מליאדי

בעל ה"תניא" וה"שולחן ערוך" ממאסרו בפטרבורג

שתתקיים בעזהי"ת ביום שני, כ' כסלו תשנ"ו (20.11.95) בשעה 20:00 בבית הכנסת הגדול "אהבת ישראל" רח' מרים בעלי מלאכה פינת אלנבי תל אביב

נואם מרכזי: הגאון הרב **ישראל מאיר לאו** שליט"א הרב הראשי לישראל

ובהשתתפות: רבנים, יו"ר המועצה הדתית לת"א יפו, חברי מועצת העיר, ואישי ציבור

יוגש כיבוד קל · הכניסה חינם · מקומות מיוחדים לנשים

החברה לניהול נכסי האוניברסיטה העברית בע"מ

מוצע למכירה בבניין בן 2 קומות, שבע דירות ברחוב תחכמוני 31, ירושלים

הנכס יימכר בשלמותו לקונה יחיד עפ"י מצבו דהיום, ועל הקונה לבדוק את מצבו הפיזי, התכנוני והמשפטי וכל שאר הבדיקות הנדרשות.

לא ישולמו דמי תיווך, אין החברה מתחייבת לקבל הצעה כלשהיא והיא שומרת לעצמה זכות לנהל מו"מ עם חלק מהמציעים עפ"י שיקול דעתה המוחלט.

לפרטים נא לפנות לדורון:
בטלפון: 02-6584696 או 050-340203

בס"ד

טרה

הודעה חשובה לציבור לקוחות מוצרי טרה.

התרעמות בציבור הכללי והמהדרין על הסרת מוצרי טרה ממדפי רשת השופר־סל

הנהלת רשת השופר־סל החליטה שלא לשווק את מוצרי טרה הכללי והמהדרין, בחנויותיה מטעמים השמורים איתה.

הנהלת טרה, עשתה כל שביכלתה להגיע לסיכום מסחרי עם הנהלת השופר־סל כדי לחדש את שיווק מוצרי טרה הכללי והמהדרין.

עד להודעה חדשה תוכלו לרכוש את מוצרי טרה הכללי והמהדרין במקומות הבאים: קו־אופ, קו־אופ צפון, היפרשוק, שקם, גרינברג, כור גמדא ובמרכולים.

בנוסף נמסר כי הנהלת טרה תשמח להגיע לסיכום בהקדם ולהחזיר את המצב כפי שהיה לפני פרוץ הסכסוך.

משמרת הכשרות הבד"ץ · אגודת ישראל

ש. בראג

צדיק יסוד עולם

הרה"ק רבי יוחנן מקרלין סטולין זצוק"ל — ארבעים שנה להסתלקותו
• כ"א בכסלו תשט"ז — תשנ"ו •

ביום ו' מנחם־אב תרס"ס זרחה שמשו של אותו צדיק, בביתו הק' של אביו הרה"ק אור ישראל מסטולין זצוקי"ל, הידוע בפי כל בשמו "הינוקא קדישא". רבות יסופר אודות השמחה הגדולה ששררה אז בחצר הקודש סטולין, כשמכל העיירות סביב מקרוב ומרחוק באו להשתתף בשמחת הברית שנערכה ברוב שמחה ביום החמישי י"ד מנחם אב, הוא נקרא שמו בישראל יוחנן על שמו הק' של זקנו הרה"ק רבי יוחנן מרא־חמסטריווקא זי"ע. אביו הק' עטרת ותפארת ישראל מסטו־לין זצוק"ל, אף אמר עליו פעם: "שופריא דר' יוחנן בני היא שופריא של פני זקנו הרה"ק מרחמסטריווקא, אשר שמו בקרבו".

שמחה גדולה שמח אז אביו הק', ובערוב ימיו בעת פרידתו ממנו אף התבטא למתבונתו הטהורה הרבנית הצדקנית מרת ברכה שיינדל ע"ה בתו של הרה"ק רבי דוד מזלאטיפאלי זצוקי"ל: אלמלא לא באנו לעולם אלא להוריד נשמה כזו, דיינו! בבית קודש זה עלה ונתעלה רבינו, בהיותו חוסה בצל אביו הגדול, אשר השפיע עליו מהודו, והאציל עליו מזיוו.

כבר משחר נעוריו התבלט ברוב התמדתו בתורה, יחד עם פקחותו וחריפותו, ושנא את הבטלה והתרחק ממנה כמטחוי קשת, וכל ימיו הק' היה מצוה ומזרז על זה, ומעשה היה בהיותו עוד בן שמונה שנים, היה אז חסיד אחד שהיה מתחקה אחר מנהגי אביו הק', ובכל עת מצוא היה מפציר ברבינו שימסור לו עובדות מהנהגותיו הק' של אביו. פעם בעת הפצירו פנה אליו רבינו ואמר לו: איך פארשטייא נישט, מי דרייט זיך ארום א גאנצן טאג פוסט און פאסט, און אז סיקומט צום טיש אזוי ראשון הוא לישב ליד השולחן הטהור!

מדה זו היתה נחלתו של רבינו. — לאחר שנים כשבא לארץ ישראל ואמר אז שבא לחזק את ההתמדה, פנה ואמר לאחד מחסידיו (הרה"ח ר' דוד רוקח ז"ל): אם תראוני מבטל זמני, אזי תנפצו את חלונות ביתי!

כן כשהיה פעם בבית מדרשו בקטמון (של פליטי העיר העתיקה מחסידי קרלין סטולין שנתקבצו ובאו לגור בקטמון לאחר מלחמת תש"ח) והזמינו מונית להסיעו, משמשתהה הדבר פנה ואמר: אינו יכולים לבטל הזמן, אינו סובלים זאת אפילו לרגע, היינו הולכים אף ברגל אם היה בכוחנו. — קשה לנו לבטל הזמן, יכולים אנו לשוחח עם יהודים או לשמוע מהם אבל לבזבז הזמן אין אנו יכולים לסבול. כל רגע יקר הוא! גם בשהותו בחיפה, לאחר שנים, היה זה בערב סוכות פנה אז לפני תפילת ערבית של ליל התקדש חג, וביקר בסוכה שליד בית המדרש, ובחזרתו פנה ואמר: רצינו להראות להם איך שדקה אחת יקרה, אסור לבטל גם רגע! — היה לנו קצת זמן אזי הלכנו לבקר בסוכה!

ונצר משרשיו יפרה

בהגיעו לפרקו (בקיץ תרפ"א) שהה אז אביו הק' בוורשא לצרכי רפואתו ושם הגיעתו הבשורה שבשעטו"מ נגמר השידוך של בנרבינו עם ב"ג הכלה מרת מרגליות בתו של הרה"ק רבי שמעון שלמה מאליק זצוקי"ל (תבריך מכתביו, דברי תורתו, נדפסו בשנת תשנ"ד ע"י נכדו כ"ק אדמו"ר מקרלין סטולין שליט"א, "מכון בית אהרן וישראל"), ומשם שיגר לו אגרת ברכת מזל־טוב, עם דברי ברכה: "לכבוד בני הרב הצדיק וכו' אשריך שבחרת בדרכי אבותינו הקדושים, אלפי ברכות יחולו על ראשך".

בתוך כך חשכו המאורות ובא השמש בצהרים, עם הסתל־קות אביו הק' הרה"ק עטרת תפארת ישראל מסטולין זצוקי"ל ביום ב' דר"ה תרפ"ב, ומנו"כ בפרנקפורט־דמיין.

לאחר כמשלש חדשים מאז נפטר עליו אביו הק', התקיימה חתונתו עם בת הרה"ק מאליק זצוקי"ל ביום כ' בכסלו תרפ"ב, בעיר אליק, בהשתתפותם של אחיו הקדושים, עם קהל החסי־דים.

לאחר הנישואין נשאר לגור באליק, ומשם שלח מכתב תנחומין לקהל החסידים: "יום ג'... לסדר ושישה קנים יוצאים מצדי'... הנם כי לעת כזאת נאמרו דברי חז"ל אוי לה לספינה דאבדה קברניטא, כי נפלה עטרת ראשינו ונחשכו קרני ההד אשר הופיע עלינו מצבי צדיק יסוד עולם אשר אמרנו בצלו נחסה... ועתה נהפך הגלגל ונשארנו כצאן תועה... אך בכל זאת מחויבים אנחנו... להבליג ולהתחזק באמונת אומן כי צדיקים וכו' קרויין חיים... ויזכיר כל אחד מכם את השמועות שזכו לשמוע מפיו קדשו זצ"ל... ושנזכה לחזות את תג המצמת בבשורות ובהודו... דברי אוהבכם וידידכם המברך אתכם מעומק לבבי ומבקש להזכירנו לטובה על כל המקומות הקדושים, דורש שלומם וטובתם כל הימים. יוחנן בהרב מוהר"ר ישראל זצ"ל הכימי".

ממלכת לוצק

לקראת חג הפסח של שנת תרפ"ב עבר רבינו זיע"א לגור בעיר לוצק, עפ"י בקשת חסידי אביו הק' אשר היו בחבל ארץ ווהלין, אשר ביניהם היו חסידים עוד מימי זקנו הרה"ק רבי אהרן הזקן מקרלין בעל בית אהרן זצוקי"ל, שהפצירו בו שיבוא להיות להם למנהיג, ולקבל עלו את עול האדמו"רות, ונעתר להם לבקשתם.

כידוע סלל אביו הק' האור ישראל מסטולין דרך חדשה, אשר לא כאבותיו הק' היה הוא מסתיר את גדלותו ועצם תפארתו מעין כל, וכלפי חוץ לא ראו ולא הבחינו בקדושתו וצדקותו. בדרך קדושה זו צעד גם רבינו זיע"א, יחד עם הנהגתו הק' אשר היתה בתקיפות ועוז כמלך בגדוד, עם היותו צעיר לימים.

ואכן מיד עם הגיעו ללוצק אשר היתה אז עיר חכמים וסופרים, — התחיל רבינו זיע"א מיד בפעולותיו הק' למען הרם קרן החסידות בעיר, והביע את רצונו הק' להקים בית כנסת גדול ומרווח לחסידי קרלין סטולין, ואמר ש"המלך" בראש השנה כבר אמרו בבית הכנסת החדש: ויהי הדבר לפלא בעיני השומעים. אולם בריה עמד הבנין על תילו, לאחר שנבנה במהירות שלא כדרך הטבע.

גם הקים בהיותו בלוצק ישיבה גדולה אשר בה הסתופפו מאות בחורי חמד עסקו בתורה בהתמדה ויגיעה, תחת הדרכ־תו של רבינו, אשר היה מתקין להם תדיר תקנות שונות, ולא חסך כל עמל למען יגדלו לתפארת. עמד בקשר הדוק עם ראשי הישיבות וצוות הבוחנים, אשר בחנו את התלמידים בכל יום שב"ק לפני התפילה, בבאם ללמוד כמה שעות לפני תפילת השחרית של שבת קודש.

תקופת שבתו של רבינו בלוצק היתה תקופת הזוהר לחסידי קרלין סטולין שגרו בלוצק, בהיות להם רבינו כאב מסור וכרועה נאמן לעדתו. משא בסבלם חיזק לצריך חיזוק, עודדם וקירבם לעבודת השי"ת בדרך החסידות, והחסידים המו אליו ברוב אהבה, בשלחנות הק' אשר ערך לפני ה' ובשיחותיו הקדושים אשר מסר להם. כן נוהג היה רבינו זיע"א לחבר ניגונים שונים בכל שנה בתקופת החגים, יחד עם בעל מנגן מהחסידים, ניגוני דבקות אשר היו מושרים בהתעוררות והתרגשות בשולחנות הק', ואשר עד היום לא נס ליחם של ניגונים אלו.

בעתות מלחמה

רבינו זיע"א אשר אמר שמנהיג בישראל צריך לראות מסוף העולם ועד סופו, נתקיים בו זאת, וכל סובביו ראו בחוש ברבינו זיע"א דבר משגב זה, אשר עיניו פקוחות היו לראות למרחוק.

עוד בתורף של שנת תרח"ץ — למעלה משנה וחצי לפני פרוץ מלחמת העולם השניה — קרא רבינו זיע"א למשמשו המסור הרה"ח ר' משה מלמד ז"ל (ויזכר לטובה עם היותו נאמן ביתו של רבינו, אשר נסע עמו את כל מסעיו עם בריחת רבינו זיע"א מלהט החרב המתהפכת, — נלב"ע ביום כ"ד באייר תשמ"ח) ורבינו הצביע על הגמרא במגילה (דף ו ע"א): ואי"ר יצחק מאי דכתיב אל תתן ה' מאויי רשע וכו' זו גרממיה של אדום, שאלמלי הן יוצאין מחריבין כל העולם כולו. ובריתותא אמר לו רבינו: שומע אותה משה? דברי גמרא אלו מכוונים לגרמניה של ימינו!!!

באותה עת התחיל רבינו לעורר את חסידיו ולבקשם לשפר מעשיהם, ולהתמיד בתלמודם ביותר עוז, ולהתחזק במצוות ולהוסיף במעשיים, והפך או עלמות והרעשים, הדרשוונבע מכל אלו שסדר למשמעותו להתחזק ביותר שאת בדרכי השם, ולא נשא פנים גם לזקנים שבהם, וגם מהם תבע כמו מהצעירים, באומרו: באם לא תחזרו בתשובה, מי יודע מה יבוא עלינו, ח"ו!

במוצאי שב"ק ט"ו בטבת תרח"ץ הפליגה הספינה אשר נסעה לארץ הקודש, ובה נוסע רבינו, אשר נסע לארץ הקודש לעורר רחמי שמים עבור כלל ישראל, נסיעה זו נסע מבלי להפרד מחסידיו אשר רק למחרת נודע להם אשר רבם בדרך לארץ ישראל!

גם בארץ ישראל ידעו מכך רק מתי מספר מאמניו, והם אשר עזרו לו בכל מסעו בארץ הקודש כאשר נסע לבקש רחמים במקומות הקדושים אשר בהם טמונים רבותיו הקדמונים מצוקי ארץ, ושם עורר רחמי שמים מרובים. וכאשר אמר אז לנאמנו ר' פייבל אויערבך ז"ל, שבא להרעיש עלמות עבור כלל ישראל אשר זקוקים לישועה — "יכלל ישראל דארף א ישועה!"

ביום ל' שבט תרח"ץ הגיע רבינו זיע"א בחזרה לעיר מושבו לוצק, ושם נתקבל על ידי חסידיו בשמחה והתרגשות, וצוה אז לשיר את הפסוק "ויצא חוטר מגזע ישי ונצר משרשיו יפרה". ואמר: היינו בארץ ישראל בכל המקומות הקדושים, והתפללנו שבאי"י ישכון השלום, יהודי אמריקה ייתצלו בזכות מעשי הצדקה אשר הם עושים תדיר! ותמה אז רבינו: למה שותקים כל הצדיקים למה אינם פועלים לישועתם של יהודי פולין!

באותה תקופה נפל רבינו למשכב, והיה אז חולה מסוכן מאד, וכפי שהתבטא לימים — היה גם חשש לחייו הק', והמוני החסידים התפללו לרפאתו, וכעבור זמן קם ממיטת חוליו, והבריא.

באחרון של פסח באותה שנה אמר רבינו לחסידו הרה"ח ר' מגדל צייליגולד ז"ל: אין אנו מבינים למה שותקים צדיקי הדור, ואינם יודעים כלום מהנעשה! גם אמר אז לשניים מחסידיו: ראו כי העמדתיכם לעדות אשר ראינו שהמצב אינו בכי טוב, ולכן נסענו לארץ ישראל (לעורר רחמים)!

נס ומסע ההצלה

באותה שעה סלל רבינו דרך־פליטה כיצד להחלץ מגיא ההריגה, הוא וזוגו הצדקנית ושתי בנותיו, ולהבטיח בכך את המשך שושלת שרשרת הזהב של משפחת סטולין קרלין.

העיר לוצק היתה אז תחת ממשלת פולין ולא עלה על לב שהצורר הנאצי יפלוש לפולין, וכידוע שהצליח להטעות את גדולי העולם בכוונותיו. גם כל התחזיות הראו שלא ילך למלחמה על פולין, ובהיות שהמלחמה המגולה בכל ההיזקות יהוד, ולא ידעו מה ילד יום, לכך לא ידעו הבורחים בבריחתם אם בורחים הם מן המלחמה או לשוכה... אולם רבינו התבטא אז באזני מקורביו: אותנו לא יוכלו להטעות!

ואכן בדרך מסעו הארוך והרצוף סכנות ותלאות מתוך ניסים ונפלאות מאידך; ראו בחוש איך רבינו זיע"א מנווט את מפלטו בכוחות עליונים שלא כדרך הטבע. מיוחד כשכל דרכו של רבינו היה ההיפך ממה שרווח אצל כלל האוכלו־סיה. שבו בזמן שהם ברחו בכיוון הנצרי ברח הוא ז"ל לכיוון ההפך. בעיניו הבדולחות היטיב לראות את כוונת הצורר, ודרכו בדרך בריחתו היתה לברוח תמיד לכיוון מסעם של הנאצים הארורים, אך תמיד להקדימם ולבוא לפניהם.

רבינו זיע"א אמר אז על הנאצים שהוא יחד אתם לא ייפגשו בכפיפה אחת, ואכן בכל מקום שם הגיע רבינו זיע"א אמר כמה זמן אפשר לשהות שם, פעם כמה שעות, ופעם יום או יומיים, ואילו פעמים גם שבת שם שבת באומרו שאין זה עכשיו שעת הסכנה ויכולים לשבות כאן. אך היה גם אשר צוה להמשיך לברוח אף בעצם יום השבת ולא לחשש. ואכן קלע אל המטרה בכל דרכו, וראו כל פעם שעם יציאתו מאותה אכסניה בה שהה, או מאותה עיירה, מיד לאחר מכן נכנסו שם הנאצים ימ"ש.

בשנים מאוחרות סיפר פעם רבינו — עם שהיה ממעט לדבר אודות המלחמה — על מה שקרהו בשנות הזעם והאימה: "פעם נקלענו לבית אחד, היה לו להההא לחם שחור בלבד, היה זה בשבת ובקשתהו שיקדש על הפת, ובקושי פעלנו אצלו זאת. לאחר הקידוש לא ארכה השעה ושוב נאלצנו לברוח... על כל דבר היו נצרכים למסירות נפש!", כן התבטא פעם בנדון זה: הרבה הדאמצנו, היו לנו הרבה יסורים עד שבאנו לכאן!

כך המשיך רבינו זיע"א את מסעו הארוך והקשה, אשר במהלכה נפטר משמשו הנאמן המסור הרה"ח ר' ליפא מרגליות ז"ל. עבר את אוקראינה עד הגיעו לעירה פרוטה אשר בעמקי רוסיה קרוב לגבול סין האפגניסטן, כאן עצר רבינו זיע"א וקבע את ישיבתו שם, באומרו שכאן כבר יצאו מכלל סכנה.

מבחינת הסכנה וטלטולי הדרך הקשים זכה כאן רבינו למנוחה, אולם סבל וצער היו מנת חלקו בחיים הקשים אשר היו לו בשהותו שם, במשכנות העוני והרעב, שבעטיים שיכל רבינו את הרבנית ע"ה ובנם מי שרה ע"ה אשר נעדרו אחרי אכלם עשב כל שהוא, אשר גרם להם ליסורים נוראים, עם קלקול הקיבה, אשר בזה חלו את חליים אשר מזה לא קמו. ונלב"ע ביום ז' באייר תש"ב, ורבינו זיע"א אזר את כוחותיו הנפשיים והתגבר על הכאב והצער, ובנה להם מצבה במו ידיו הק'.

הגם שרבינו הצליח לברוח מחמת הצורר עם כל זה לא היתה נפשו נוחה בזוכרו את משפחתו הקדושה והעניפה אשר נשארה מאחור. וסיפר משמשו שבערב ראש השנה תש"ב יצא עמו רבינו אל היער שליד פרוטה, ופרץ בבכי ונכה אז בדמעות שליש, בהביעו דאגתו: מי יודע אם אחי עודנה בין החיים! ואחי הקדושים אם חלקם בין החיים! ואכן לאחר סיום המלחמה נודע הדבר כי באותה עת אכן נעקה"ש כל תושבי העיר סטולין, ובראשם האחים הק' אדמו"ר הרה"צ רבי אשר, ואדמו"ר הרה"צ רבי משה זיע"א הי"ד, עם אמם הרבנית מרת ברכה שיינדל ע"ה, יחד עם כל בני המשפחה, הי"ד.

פעם במוצאי תשעה באב אמר: כשאומרים אנו אלי־ציון תקפני ראשי, גם אנו ראינו חורבן. ראינו יהודים הולכים מעוטפים בטלית ומלובשים בקיטל לתוך האש. ביום שישי אחד ראינו מה שאין לנו לספר ואיננו יכולים לספר!

כבר אז התחיל רבינו זיע"א להתקשר עם נאמניו בארץ הקודש, לתכנן את המשך דרכו, והם כחסידים נאמנים שלחו לו סיוע כדי שיוכל להתקיים בגולה עמוקה זו, כאשר שם שמר בסוד את זהותו, ולא גילה לאיש את מקור מחצבתו, שמו ותארו.

עם סיום המלחמה שב רבינו לפולין עם בתו היחידה מרת פיגא תליט"א אשר שרדה לאחר מות עליה אמה ואחותה ע"ה, למחנות הצלה בפלדפינג, כדי לממש את תכלית ומטרת מסע־תו: להגיע לארץ הקודש.

על סבלם של מחנות אלו ועל העניות ששררה שם אין צורך להרחיב, אך יש לציין שרבינו על אף שבאמצעות גילוי זהותו היה יכול להיות בתנאים יותר נוחים בהרבה, לא אבה להשת־מש בתגא, ועמד על כך שלא תתגלה זהותו, וכששאלוהו פעם לזהותו, ענה שהינו סוחר סוסים, וכשכדי לבחון אמיתות דבריו שלחו אצלו סוחרי סוסים לשוחח אתו במקצוע זה, דבר אותם רבינו כוקן ורגיל...

אולם אף עם הסתתרותו לא היה יכול רבינו להסתיר את טוב לבו ואצילות נפשו הטהורה, וכולם ראו בו איש קדוש מופלג מעם. והבוחו באות על ידי התנהגותו המעלית, ועמד בתוקף על כל דבר שלא נראה בעיניו ללא שום פשרות, ומשם כך, למשל, סיפרו שפעם כאשר עמד בתור לקבל לחם ונים צר, אזי אם עמדה אשה באותה שורה יצא רבינו מהשורה, אף שהיה בזה משום חיותא.

כמו כן הקפיד רבינו לנוח בחדר מיוחד לו ולבתו, ואם לא התאפשר הדבר, לא היה מתן תנומה לעפעפיו כל אותו הלילה, ובכל דרכיו היה מונהג כפי הנהגתו עד שנות המלחמה, כך גם נהג היה לשלוח את בתו לפני השבת לאופה, ולשאול ממנו י"ב חלות לקיים את מנהגו משכבר הימים, והיתה מחזירתו לאופה עם צאת השבת.

אחיו של רבינו אדמו"ר מהרי"ח מסטולין, אשר גר באמ־ריקה, אשר גם הוא נשאר אז לפליטה מהאחים הק', גם הוא עמד בקשר לגבי הצלתו של אחיו־רבינו זיע"א, לפנינו מכתבו של רבינו שכתב לאחיו זה: "לאחי היקר מו"ה יעקב חיים שליט"א... מאד אבקש ממך אחי יקירי לרחם להצילנו תיכף ומיד אם ברצונך להתראות אתנו, אל תחכה ואל תחריש רק מהר להצילנו מן המקום הזה ולא לחכות אף יום אחד כי אי אפשר לחכות עוד... ממני אחיך המצפה להתראות... יוחנן פערלאוו".

בבטאונם השבועי באידיש של "בית ברכה" שע"י חסידי קרלין סטולין (שאגב, מסודר יפה בטוסרי"ו, וממנו שאבנו מעט מן החומר) מובא מכתבו של החסיד ר' אריה אלאך ז"ל (ממשפחה שורשית מקרלין סטולין) ששלח לאדמו"ר מוהר־ר"יח מסטולין, שם מציין הוא שרבינו שלח לו מברק בזה"ל: שום תכילות, שום כספים, רק כרטיסים; כן מוצאים אנו מכתב מרבינו שכותב לאחד: "מאד אבקש להתראות עם אחי הרה"צ שליט"א החונה ראדני סטרעט, והרבי פערלאוו ברוקלין, בקש־תי שיראה למהר להצילנו מן המקום הזה כי זה ממש ענין הצלת נפשות... ממני ידידך הדו"ש כהיום".

הרב אלימלך טרעס שנסע בשנת תשי"ח למחנות ההצלה, מטעם הציונט, נתבקש ע"י אדמו"ר מוהרי"ח מסטולין לחפש את אחיו־רבינו ולעשות למען הצלתו, ולשאלת הרב טרעס, איך יכירנו, ענה לו אדמו"ר מהרי"ח שיכירנו ע"י קולו, שדומה לו.

כשהגיע לשם חיפשו ולא מצאו כי כמסופר לעיל הרי הסתיר רבינו את זהותו מעין כל, אך כשרבינו נגש אליו ושאלו אם יש לו מכתב עבורו, מיד הכירו הרב טרעס בקולו. ושאל לרבינו: סטאלינער רבי? האמנם אתם זאתו מיד היסה אותו רבינו: שא שא! הרב טרעס רצה ליתן לרבינו דמי פדיון, אבל רבינו סירב לקבלם ואמר לו שהרי לא ידעת שנמצאתי כאן, ואי"כ נועד הכסף לאחרים.

גם אחר התוודעות הרב טרעס לרבינו, ועקב כך נתגלה הדבר לכל יושבי המחנה, לא הרשה רבינו לשנות את היחס אותו קיבל עד עתה.

לאחר עבודה מאומצת של אחיו הק' של רבינו, ופעילות גדולה מצד החסידים בארה"ב ובתפוצות, עלה רבינו — אוד מוצל מאש — על הספינה בדרכו לארץ ישראל. על הספינה אמר רבינו: מאשרנו לבד מכל המשפחה! לימים נודע שאכן ביום ר' באייר תש"ו, יום עלות רבינו על הספינה, נסתלק אחיו הק' אדמו"ר מוהרי"ח מסטולין, ומנו"כ בדיטרויט, ואכן משאר רבינו הנצר האחרון לגזע הקודש והממלכה המפוארת של סטולין קרלין.

אריה עלה מבבל

ביום הבהיר כ"ג באייר תש"ו הופיע רבינו בהדר זיו תפארתו על חופה של ים חיפה, ונתקבל ברוב התרגשות ובשמחה גדולה ע"י המוני החסידים אשר באו לקבל פניו מכל קצות הארץ, מכל רכזי החסידות, מירושלים, טבריה, צפת, חיפה ותל אביב, ומיתר ערי הקודש, בינהם חסידים אשר זכו לראות פני קודש הרה"ק אדמו"ר בעל בית אהרן זצוקי"ל, כשרבים מהם מזילים דמעות שמחה והתרגשות על שזכה רבינו להינצל מגיא ההריגה, אחר שלפני כשנה נודע להם על מותו מות־קדושים של אחי רבינו, הרה"ק רבי אברהם אלימלך מקרלין זצוקי"ל אשר נעקה"ש בחודש חשון תש"ג (הידיעה הגיעתם רק בחודש סיון תש"ה), וגם אחר הסתלקותו בארה"ב של אחיו הרה"ק רבי יעקב חיים מסטולין זצוקי"ל, אשר אז נשאר כסא ממלכת סטולין קרלין מחכה לגואל נאמן, אשר אחד היה רבינו אשר זכה לישב על כסא קודש זה, ונתקיים בו מקרא שקרא עליו אביו הק': וטפכם אשר אמרתם... המה יבואו וירשו את הארץ.

יחד עם דמעות השמחה נתערבו גם דמעות צער אשר נקוו בעיני החסידים בראותם את רבינו שבר־כלי בגופו הק', עם לבושו הדל והמרופט ויחד עם זאת השמור, אשר רבינו עמד על כך שלא לשנות את לבושו. גם כשר' אלימלך טרעס רצה לתת לרבנו — בעת היותו אצלו בפלדפינג — מעיל חדש קצר, לא רצה רבינו ללובשו, באומרו: כל זמן המלחמה היה לנו מסירות־נפש עבד הלבוש, ועתה אלבש מעיל קצר?! ואכן לא שינה רבינו ממה שנהג בקודש כל ימיו, גם את זקנו הק' — דיקנא קדישא — לא עלה עליו ברזל, דבר אשר עלה באותם שנים במסירות נפש ממש, שהרי זקן הוא מסימני המובהקים של יהודי.

רבינו אשר זה עתה יצא בשלום ממלתעות רשע היה שבור ורצוץ מתלאות המלחמה, ואמר אז: במחשבתינו עלה להגיע לחיפה ולהתיישב בה כיהודי פשוט, אולם ראה ראינו את קהל עדת הקודש חשבנו לעצמנו מה יהיה עם ה'סטולינער חדר', וקבלנו על עצמנו לעמוד בחזית. וסיים באומרו: וכאשר קבלנו זאת על עצמנו — נהגנו זאת במסירות נפש!

ואכן מיד החל רבנו, אשר התיישב בחיפה, בפעלו הק' למען שקם ובנות מחדש את הריסות בית קרלין סטולין, וללכד את החסידים אשר היו תוהים ונבוכים — אל תחת דגלו, ולקרבם

בעבותות אהבה, ואכן מיד לאחר הגיעו לארץ הקודש שלחו אליו החסידים "כתב נשיאות קודש", בו כותבים הם: אנחנו אנ"ש החיים דרי מעלה בעיה"ק ירושלים תו"ו... כלנו בלב אחד ובנפש חפיצה מקבלים עלינו לרועה ומנהיג את שריד מחמדים עט"ר כ"ק אדמו"ר הרה"צ הק' הרב ר' יוחנן שליט"א בן כ"ק אדונו מורנו ורבינו הרב הצדיק הק' הרב ישראל זצלה"ה זיע"א, אשר בו בחר ה' והשאירו לפליטה לחיים איתנו, יאריך ה' ימיו ושנותיו על אדמת קודשו בטוב ובנעימים ודשנים ורעננים — הוא יהיה לנו לראש ולנשיא, ובעזה"י אליו נשמע בכל אשר יצוה והוא ינחנו במעגלי צדק למען שמו יתברך, להיותנו דבוקים בה' ובתורתו, והוא ישפיע עלינו שפע קודש ברוחניות וגשמיות שפע חיים שפע ברכה והצלחה, ובימיו ובימינו יוושע יהודה וישראל ומלאה הארץ דעה את ה'". בשולי הכתב ובכמה דפים אחריו באו על החתום החסידים, ובראשם זקני חשובי ופארי החסידות, כהגה"ח רבי חיים מגדל קוסטרומצקי ז"ל והגה"צ רבי מאיר שוורץ מפתה"ץ ז"ל, הרה"ח ר' אהרן מטוראו שהיה עוד אצל אדמו"ר בעל בית אהרן זצוקי"ל, וכן האחים ר' משה ור' יהושע העשל הלטובסקי שהיו מ"מ לרבה"ק מקרלין סטולין, והרה"ח ר' אלטר שוחט ז"ל, עם שאר זקני החסידים, ולאחריהם כל קהל החסידים.

החבורה הקדושה

ביום השלישי שכפל בו כי טוב ר' לחודש תשרי תש"ז ייסד רבינו את החבורה הק' בירושלים תו"ו, אשר היתה אז בבחינת חידוש בעולם החסידות בכלל ובחסידות קרלין סטולין בפרט. לחוק את הנער והבחורים בדרך החסידות ולהטעימם מצוף טעמה ובקבוצות נפרדות מכלל האברכים והזקנים, בעוד שעד אז רווחה הדעה שכל מעייני הדרכי החסידות נועדו אך ורק לאלו המבוגרים אשר כבר טעמו טעמה של עבודה וכבר דבקו כאותם בה' וספגו לקרבם את ספרי קודש עבדיו הצדיקים, אבל לא לבחורים וצעירים רכים בשנים. וגם חלוקה זו של בחורים לחוד אברכים לחוד לא היתה רווחת אז.

רבינו זיע"א אף התייחס פעם לעבודה זו באומרו לאחר שנים: לא עזרו לנו להקים את החבורה הק', לא החזיקו מדרך זה, אבל אחר כך ראו מה העלנו בכך.

רצונו שאיפתו ומאוויו של רבינו היתה שחבורה קדושה זו תהיה לשם ולתפארת, והשקיע בה כוחות גשם ורוח עצומים, מסר שיחות קדושות להלהיב הלבבות ולעוררם מתרדמת הזמן, כך דיבר בייחוד עם כל אחד את נערי נפשו ואת הצריך תיקון, והשקיע כל מרצו וכוחו הק' בטיפוח חבורה קדושה זו.

ואכן זכה רבינו להקים לגיון שלם של אברכים ובחורים עובדי ה' בדרך החסידות, והחבורה הק' שגשגה ועלתה כפורחת וכפי הוראתו הק' התפללו במקום נפרד בביהכנ"ס בקרשט במאה שערים, והתפילות היו בכוונות עצומים ובקול מעורר הכונה בדרך סטולין קרלין, והרה"ק בעל בית ישראל מגור זצוקי"ל כשעבר שם פעם מעצר לשמוע את התפלה. ומחבורה קדושה זו אכן יצאו בני עליה אשר שם להם כגדולים אשר בארץ, ומהם היו שאף הנהיגו עדות לתפארת.

חיפה, מקום מושבו של רבינו הפכה לאבן שואבת לחסידים אשר באו להסתופף בצילו בשבתות השנה, בחג ומועד, ובימי דפגרא, ושם שאבו את חיות הקודש מרבינו זיע"א אשר הכניס בהם לב חדש לעבדו יתברך.

ממכון שבתו בחיפה השגיח רבינו זיע"א על יצירתו — החבורה הק', והיו שולחים לו תמיד — לפי הוראתו הק' — רשימות מאלו שבאו להשתתף בתפילות ובשבת אחים. ואף מה ששוחחו בדברי חיזוק בשב"א, גם זה שוגר אליו, ואת הכל בחן בעיניו הק', ולכל דבר שלא היתה דעתו הק' נוחה, שלח מכתב ובו הוראות איך לנהוג להבא.

בהיות ומכשיר הטלפון היה באותם ימים דבר שרק עשירים הרשו לעצמם לרכוש, היו, איפוא, המכתבים הדרך היחידה, מלבד הנסיעה, לשאול בעצותיו הק' לבקשת ברכה ולקבלת הדרכה, ואכן רואים אנו במכתביו הק' אשר שלח לחסידים בירושלים, אשר מקצת מהם כונסו לתוך הספר "כתבי קודש" כתבים שונים הנוגעים בפרטים אישיים: "...אודות סדר היום תראה לישון בערך או שעות בכל יום, ובקומך ממשכבך תראה שלא תלך בטל... תכתבו לנו איך מתנהג אצלך כל העניינים ואז נראה", ועוד כזהה וכזהה רבות.

מלבד מה שהדריכם רבינו באמרות קודש, ואף יותר מכך — למדו החסידים מהליכותיו והנהגותיו של רבינו אשר שקולים ומדודים היו, יחד עם עסקו הגדול בתורה אם כי בהסתר ולא בפרסום, כך ידוע שרבינו ביקש פעם לפני חג השבועות ש"ס בכרך אחד וביקש שיבדקוהו אם אינו חסר דף, ובליל החג שמעו מאחורי פתחו את קול דפדוף הדפים...

זהירות לשונו גם היא היתה אצלו עד להפליא, ואף ענה פעם: יש לנו משקולת של זהב בפינו ולפני שמוציאים אנו מילה מהפה שוקלים אנו אותה, אם צריכה היא לצאת. וראו בו שלא רצה להוציא מפיו דברים של חול בשבת כמו כסף וכדו', כן הקפיד שלא לומר שהולכים לישן, אלא שהולכים לנוח, וגם לא רצה לומר אני נוטל ידים לאכול, אלא אני נוטל ידים, וכן שלא אמרו שצריך לילך למטה וכדו', דברים נפלאים אשר שמעו לקח לתלמידיו איך לנצור לשונם.

גם יסוריו הנוראים שקבלם באהבה, היו ספר מוסר לחסי־דים כשראו מתייסר ביסורים קשים ומבליג, פעם גם ענה ואמר: אין לנו כח, מישהוא אחר היו כבר צריכים פשוט להסיעו, ולהשכיבו לנוח.

לתקן לו בית תלמוד

לפני בואו של רבינו היו בירושלים שתי ישיבות לחסידי קרלין סטולין, האחת בעיר העתיקה, בשם "בית אהרן" ע"ש הרה"ק בעל בית אהרן זצוקי"ל, אותה יסד וטיפח אחיו הרה"ק רבי אברהם אלימלך מקרלין זצוקי"ל, והשנייה בשם "יבאר ישראל" ע"ש הרה"ק אור ישראל מסטולין זצוקי"ל, ושניהם באו לידי משבר בעת המלחמה, ורבינו זיע"א ברוח קדשו החליט לשלב שניהם כאחת וקרא שם הישיבה "בית אהרן וישראל", וזה שמה עד היום.

גם כולל אברכים מצוינים הקים בשם "בית אולפנא בית אהרן וישראל", שם למדו אברכים מופלגים מהחסידים והשי תלמו בהוראה, ויצאו מהם בעלי הוראה בישראל.

לפי הוראת רבינו הלכו בני הכולל להבחן אצל הגאון מאב"ד טשעבין זצ"ל, עמו עמד רבינו בקשרים, והגאון ז"ל אף העניק להם מכתב המלצה: "...כן בקרו אותי האברכים הגדולים בתורה חריפים ובקיאים, תלמידי בית אולפנא בית אהרן וישראל כולל אברכים מצויינים בנשיאות מרן הרה"צ אד־מו"ר מסטאלין־קארלין שליט"א... ברכתי עליהם ברכת המה־מנין כי לשמחת לב ולחדוות נפש היה לי לראות אברכים כאלה בעה"י יהיו לתפארת ישראל".

כן הקים רבינו את "חבורת צעירי הנוער" במטרה "ילחנך את צעירי ישראל לדרכי התורה והחסידות, ולהלהיבם לעבודה שבלב זו תפילה, להתמדת התורה, ולהדריכם להתגדל בתורה ויראת שמים". וחבורה זו הצילה הרבה הרבה מילדי ירושלים משיני הכפירה ומרוחות ההפקר של הרחוב באותם שנים.

גם ל"עולים החדשים" דאז — ילדי תימן, דאג רבינו, ולשם כך אף הקים ישיבה מיוחדת לבני תימן, אשר בה גדלו לתפארת, וישיבה קדושה זו הצילה רבים מבני העדה התימנית מצפרני השמד, וקרבתם תחת כנפי השכינה.

בארצות הברית

לקראת חג הפורים של שנת תשי"ג נסע רבינו לארה"ב, אל החסידים אשר היו שם מימי אחיו הק' אדמו"ר רבי יעקב חיים מסטולין זצוקי"ל, האשר חיכו לבואו של רבינו בכליון עיניים. יש לציין שראשית התיישבותם של חסידי סטולין קרלין בארה"ב היה עוד כשישים שנה לפני בואת רבינו, מחסידי הרה"ק בעל בית אהרן זצוקי"ל.

רבינו זיע"א במכתביו לארץ הקודש מבטא את מגמתו לחסידים בארה"ק, וכותב שרק משום עת לעשות לה' — נסע.

במכתב אחר מפרט רבינו: "יבואו הודיע לכם ידידנו ר' דוב פרידמן סיבת נסיעתנו... אחד מהטעמים החשובים שנסע־נו לאמריקה, מצב העין, והרופאים בחיפה יעצו לנו לדרוש בפרופסורים מומחים".

עם הגיעו לאמריקה החל רבינו להפיח רוח חיים בחסידים אשר נשארו שם כצאן אשר אין להם רועה לאחר פטירת אחיו הק' שמנו"כ בדיטרויט, ואשר עם בואו היתה חיות חדשה עמם, ושלהבת אש תוקד בקרבם, עם בוא רבינו לחזות עמהם, והחלו להתענג על ויגו בשולחנות הק' אשר ערך בקודש. ועם שיחותיו הק' אשר מסר להם עם דברי חיזוק ועידוד, שכה זקוקים היו להם, וכפי שרבינו עצמו התבטא בהזדמנות שמשלים הוא את אשר החל אחיו הק'.

גם כאן נרתם רבינו והקים ישיבה חסידית אשר בארה"ב שבאותם ימים מי שרק העיז לחשוב על רעיון כמות זה, חשבוהו כמי שנשתבשה עליו דעתו.

אף חבורה קדושה הקים שם רבינו לעודדי צאן קדשים בחורי האברכי חמד, וכמעשהו בירושלים כן מעשהו בנוד לאמסטבורג לחנכם לדרכי החסידות, לתלמודיה ומנהגיה. ואכן זכה רבינו לקצור ברנה תנובת עמלו, בימות החבורה מלאה של חסידים ואנשי מעשה אשר היו למופת, לשם ולתפארת, האשר היו באותם ימים — באמריקה הגשמית והמגושמת — חוזן בלתי נפרץ.

בד בבד עם פעלו הק' של רבינו זיע"א בארה"ב למען הקמת מבצריו הק', המשיך לפקוח עין ולבקר מרחוק את מעשיה של החבורה הק' שהקים בירושלים תו"ו, ולפקח על כל הפרטים ופרטי הפרטים, כאשר היה בעת שבתו בחיפה, וכל שאלה אשר נתעוררה הגיעה אליו למען יצווה את הדבר אשר יעשון, והעיד על כך חליפת המכתבים התדירה בין ארה"ב־ירושלים.

בשהותו של רבינו זיע"א בארה"ב גברה ובלטה אז ביותר חיבתו ואהבתו לבני ירושלים, ובכל הזדמנות היה משגרת אודותם, פעם התבטא: בירושלים מתגלגלים אצלנו מנוחות לשולחן תלמידי חכמים מובהקים אחד לאחד, ומוסיף שבירושלים אף היודע ללמוד מוצא לו מקום ליד התנור.

גם בשמחת תורה בשעת אמירת לחיים אמר: לחיים פאר אונז ירושלימער אידן, ואח"כ אמר לאחד מחסידיו שאינו יכול לשכוח מירושלים אף לרגע אחד — "יהקדושה בירושלים אפשר למשש בידיים"!

רבינו זיע"א אף אמר אז לאחד שאחת מן המטרות לנסיעתו לארה"ב היא שיוכל להיות משם לעזר לחבורה הק' שבירושלים, ואכן שלח רבינו מפעם לפעם כסף לחבורת החסידים בירושלים.

פעם אף שלח בדים לבגדי כבוד לשבת ומועד לחברי החבורה הק', בשל הדחקות ששרר אז בירושלים. ואז התקיימו גורלות בין החסידים על הבדים, לפנינו מכתב מרבינו שכותב: "אנו שבעים רצון שזכה בגורל הבדים, יבלה ויחדש מלבושי כבוד, ובשב"ק זה פרשת החודש, יחדש את מעשיו ושיפרים שיהיה לכבוד ולתפארת כראוי וכיאות לחסידי סטולין קרלין".

בשנת תשי"ב החל רבינו זיע"א בפעולות להקמת בנין בירושלים למרכז רוחני, אשר בו ירוכזו כל פעולותיו הק', וכמו שכותב במכתבו מחודש תמוז: "...ליסוד מרכז לתורה ולעבודה ולחסידות אשר לאורו ילכו רבים וכן שלימים אשר כל זה מאוויינו תמיד... ובמשך הזמן תראו ותבינו את גודל נחיצות הדבר...".

בתחילת הקיץ תשי"ד כבר עמד חלק מהבנין על תילו, ועל פי הוראתו הק' של רבינו, חנכו את שלב זה מהבנין הק' בחנוכת הבית ברוב שמחה והדר ביום כ"ג באייר תשי"ד, יום הצלת רבינו מעמק הבכא, ועלותו לחוף את ארצנו הק'.

ביקורו האחרון בארה"ק

החסידים אשר בארה"ק פנו כל העת במכתבים לרבינו שיואיל לחזור לארץ הקודש, ורבינו שגר להם מכתבים על רצונו הק' הנו לחזור לאה"י, אולם מכשולים ועכבים שונים מונעים אותו מכך, במכתבין מבקש רבינו מחסידיו שיתאמצו בתפילה שיוסרו המכשולים ושיוכל לבוא לאה"י, ומה מאד גדלה שמחתם כשנתבשרו שרבינו עומד להגיע לארץ הקודש לקבלת חודש אלול והימים הנוראים של שנת תשי"ד השמחה.

לפני שנסע רבינו מארה"ב אמר לחסידים: נוסעים אנו לאה"י לעמול, ולא לנוח. ואכן ביום הגיעו לארץ הקודש ביום ב' דר"ח אלול תשי"ד אמר בה"ק שבא לעמול כאן באה"י, וציין שבא במסירות נפש, "בדרך הטבע ראינו שאין אנו יכולים לבוא", ואמר אז שבא לחזק את ההתמדה.

ואכן עם בואו של רבינו התיישב בביתו אשר בחיפה, והחל לחזק את החסידים בתורה ותפילה, ובהיותו במירון ביום ח' אלול אמר: נמצאים אנו כאן שמונה ימים, דומה כי כבר הסבנו עולמות! לקראת שבת פרי צבים וראש השנה בא רבינו לירוש־לים תו"ו, בקובץ בית אהרן וישראל משנת תשי"ח נדפס מתוך מביקורו של רבינו בירושלים, שם מתאר אחד מהחסידים בעט־אומן וביד סופר נפלא, את הרגשותיו ורגשותיו עם עלות רבינו ירושלימה לימים קדושים אלו: "...על פני אנ"ש היתה נסוכה אוירת חג ושמחה הן היום נזכה לקבל פני כ"ק מורנו ורבינו בשערי עיר קדשנו — בשעה 12.30 יצא אדמו"ר מחיפה, ישיבת הצעירים עם המדריכים יצאו למוצא לקבלת פנים, אדמו"ר הגיע בערך בשעה 4 למוצא, פניו הקורנים והזולה שפני האספה אותו אינם מוסכים את רגשי אהבתו ואהבתו לקרב את צעיר צאן קדשים אלו... מה נאה לראות כיצד אתו אבוחית מלטפת את כל צעיר בחסיפת דיבור קצר המעודד אותו בתורה ועבודה ויראה"ש... קהל אנ"ש וכן הרבה מתושבי עיה"ק האספו על יד שער מושב זקנים בכניסת לעיה"ק ת"ו לקבל פני קדשו. רבינו הגיע למקום מגודל חולשתו לא יכל לרדת... אדמו"ר הושיט ידו הק' לאחד אחד עברו וקבלו את ברכת שלום... רבינו מקבל את כ"א בסבר פנים יפות... הוא התאמץ להסתיר את חולש־תו... לבות אנ"ש מתמלאים שמחה וכאב גם יחד; הכאב, בהשוות את ביאתו ירושלימה לפני תשע ושמונה שנים, שהיה בכוחותיו האיתנים, והתהלך כמלך בגדוד מלא מרץ וזיוסה עובר על פני קהל עדתו בסקרם כבקרת רועה עדרו, ופקד במלוא המשמעות כמצביא על חיילותיו וכן היום לנורת התאמצותו ניכרים בו עייפות ואפיסת כוחות, והשמחה: בתוך לזת על הרעיון הן סוף סוף זכינו ליום הגעגוע הזה אשר אליו אנו מצפים זה שמונה שנים, וחזי לנורת הכל הנה הביא רבינו של התיזה במפשוטוני".

גם מתוארת שם ביד אמן פגישתו הראשונה של רבינו עם בנין המרכז הרוחני: "...עם צללי הערב הופיע כ"ק רבינו בבנין מרכז הרוחני, רגע דרמאטי והיסטורי היתה פגישתו הראשונה של כ"ק רבינו עם בנין הק' הזה אשר הוא פרי עמלו, הן היזמה למפעל הבנין — רבינו יצרה, בפקודתו הוקמה ועד המפעל, בפקודתו יצאו לפעולות ממשיים, ובראש כל הפעולות הוא עומד, כמה יגיעות עצומות השקיע רבינו למען הקם בית מקדש מעט מפאר הזה, והנה נשאו פרי! והנה הוא מתנוסס בכל הדרו לשם ולתפארת, השער מקושט כראוי ועי"כ מתנוסס שלט זה השער לה' וכו', וכאילו קירות הבית מפצחים יבוא דודי לגנו ויאכל פרי מגדיו!"

הכותב מתאר בתיאור חי ובהתרגשות את השבת המרוממת עם רבינו, אשר שהה אז במלון צפניה, השלחנות הטהורים אשר ערך לפני ה', והתפילות העצומות מקרב לב.

בר"ה התפלל רבינו בבנין מרכז הרוחני אף שכאמור לא נגמר עדיין, ולא היתה לו תקרה, ונשו לו תקרה ארעי מבדים. רבים מהחסידים הגיעו מערי הארץ ירושלימה, לראש השנה.

בתחילת חדש חשון נפרד רבינו מחסידיו באה"י, בדרכו לנסוע לארה"ב, בספר "ברכת אהרן" (מהדורה, הש"ב עמ' רלג) מתאר המחבר: אחד מחסידיו, הרה"ח רבי אהרן הרזמן שליט"א, את פרידתו של רבינו מהחסידים: "בעת הפרידה בחוף הים בחיפה בסרם נסיעתו באחד לחדש חשון בשנת תשט"ו... לכל אחד ואחד ביחוד אמר אליו מה שנגע לנפשו, האז היתה לילה כיום יאיר, שהאירה את פניו הטהור מהשמחה והחדוה הלבבית שלוה אותנו בדרכו, ושמח את לבבו הטהור באמנו מן הקודש".

לאחר הגיעו לארה"ב מבשר רבינו, ביום טו"ב כסלו תשט"ו על הולדת נכדו בכורו שליט"א, בנה הבכור של בתו היחידה מרת פייגא תליט"א אמה של מלכות, ופמו הק' הפיקו שמחה גדולה עם הולד לו נכדו הראשון אשר בו ראה את המשכה של שרשרת המשפחה הק'.

אשכבתה דרבי

באותו חורף נפל רבינו למשכב, וחלה את חליו אשר ממנו לא קם עוד, והתבטא אז באזני מקורביו שלוקחים אותו מן העולם באמצע עבודתו הק'.

יסורים קשים ומרים היו מנת חלקו, ואמר אז שאפשר ללמוד ממנו סבלנות, היסורים שאנו סובלים יכולים לשבור אפילו ברזל! ופעם התבטא: סובלים אנו יותר מאבותינו, שאצלם היה רווח בין עידן לעידן ואילו אצלנו לא... גם הרופ־אים אשר טיפלו ברבינו זיע"א, אמרו שמקננים בו מיני־מחלות המנוגדות אחת לרעותה, ובדרך הטבע אין להבין איך חי אם לא שחיים רוחניים לגמרי.

כשלקחו את רבינו בפעם האחרונה לבית החולים, ענה ואמר: אל"ר אחד בשמים יעיד עלינו שכל מעשינו היו רק לשם שמים ולסייע ביד אחרים! ובכה ואמר: צריכים אנו לרחמים מרובים, אב הרחמן ירחמנו! ואמר: על מי משאיר את ילדי ירושלים, האיך יוכלו לעמוד בכך?!

ואמר ששלחו מכתבים לירושלים שיבקשו רחמים עליו, ואמר: "ממאשי ירושלים יכולה לבוא הישועה, כשיהודים יקרים מתפללים באמת אפשר לצפות לישועה", ואמר אז שישנו גדול אחד שיכול לפעול ישועה בשבילו, אך לא רצה לתגיד מי הוא זה.

בירושלים עיה"ק עמדו המוני החסידים בבית הכנסת והרבו בתפילות ותחנונים והרעישו עלמות באמירת תהלים, וכן בכל תפוצות ישראל. אך אראלים ומצוקים אחזו בארון הקודש, וביום השלישי כ"א בכסלו תשט"ז לפנות בוקר נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש.

בכל עיר ועיר אשר הידיעה המרה מגיעה אבל גדול ליהודים בכי ומספד על כי שר וגדול נפל בישראל, ועל השריפה אשר שרף ה'.

התחלה מערכה בארה"ב כשלאחר המיטה צועדים שבורים ורצוצים חסידי קרלין סטולין, ויהדות התורה והחסידות, ובראשם גדולי הצדיקי הדור, מורי ומאורי האומה, ברוב תוגה ויגון, על האבידה הגדולה רבינו הגדול, אשר עלה לשמי רום ועד לא מלאו לו נ"ז שנה.

רבינו נטמן בחלקת החסידים אשר יסדה רבינו זיע"א "נחלת בית אהרן וישראל", אך לא נעשה נזר בתחתונית הארון כמנהג בתקוה כי יעבירוהו לאחר זמן לארה"ק, כמריך הזכרו במעמד הקבורה שהוא על תנאי, והאם התגלה בעתיד צוואתו או רצונו הק' בנדון יעבירוהו לארץ הקודש.

ביום שושן פורים תשי"ז כ־16 חדשים לאחר הסתלקותו של רבינו, הוצא בדחילו את ארונו הק' של רבינו, לאחר בקשת מחילה, ולאחר שקשרו את הארון בחבלים שלא יתפרק הלילה כדרכו של ארון ישן, אבל אז ראו שרה התבר לקשור את הארון הזה לשוא, כי נבאה הזה כאילו רק עתה הונח שם.

עם בוקר הובא הארון לאה"י במטוס לארה"ק כשהוא מלווה בר' פייבל אויערבך ז"ל.

אחר להיור אחר נחת המטוס באה"י, עם הנחת הארון בחיפה החלו דיונים אם להוציא את רבינו מהארון ולהטמינו בלא ארון כמנהג ארה"ק, ומאחר עדיין לא ידעו מהמאורע בנמל התעופה בארה"ב, ששם ראוהו שלם בגופו, לא ידעו לשית עצות בנפשם, עד שהרה"ק רבי אברהם יעקב מסדיגורא החליט באופן ברור שאפשר לפתוח את הארון, כי לא יאונה לצדיק כל און.

כשהובא הארון אל בית הטהרה בביה"ח העתיק בטבריה עם מנין מזקני וחשובי החסידים אשר עליהם הוטל לפתוח את הארון הגיע המתח לשיאו ברזות ועיני פתחו החסידים את מכסה הארון, הרה"ר מנחם קלין שעמד אז בראש החב"ק פרו־שים מירושלים שהתבא במיוחד לטבריא לצורך זה, הכניס את ידו לארון הקודש ומיד בהתרגשות רבה הכריז שלא שלטה רימה בגופו הק' של רבינו זיע"א, וציין שלמרבה הפלא שכח לנבא־השמם את התכשירים הכימיים אותם מביא תמיד למקרה של פתיחת ארון, והנה עכשיו לא הוזקק לכך כלל השמועה התפשטה ויש בין החסידים וההתרגשות וקידוש ה' גדלה מאד.

גופו הק' של רבינו זיע"א הוצא מהארון והושם על מיטה אשר נשאוה ע"י החסידים בבית החיים העתיק בטבריא, כל המלווים ראו בחוש התגלות מופלאה של קידוש שם שמים בראותם שלא שלטה בו רימה, ושם מנו"כ בקברו אשר נכרה על יד קברו של הרה"ק הרמ"מ מויטעפסק זצוקי"ל.

באותה שנה הושיבו החסידים ישיבה על קברו בשם "מתיב־תא דרבי יוחנן" בבית הכנסת העתיק שהקים הרה"ק בעל בית אהרן זיע"א, מעל ביתו של הרה"ק רבי מנחם מנדל מויטעפסק.

מידי שנה ביומא דהילולא קדישא כ"א בכסלו עולים החו־סידים על קברו, ומתפללים בצוותא בבית כנסת קדוש זה הקרוי על שמו הק', האשר הילת קדושתו חופפת עליו עד עצם היום הזה.

בית צדיקים יעמוד

זכה רבינו זיע"א שמבתו היחידה תחי' אשר איתה עבר את מוראות המלחמה, ראה בחיים חיותו זרעו בקודש, בנה הבכור כקשיית אדמו"ר מקרלין סטולין שליט"א הממשיך בדרכו הק', דולה ומשקה מתורתו לעדרי צאן קדשים המקושרים לאילנא דחיי.

לאחרונה הוכתר נכדו הרה"צ כקשיית ר' יוחנן שליט"א לאדמו"ר לעדת חסידי לוצק, ולו בית מדרש בירושלים, ותחת הנהגתו פורחת העדה לשם ולתפארת.

תזכירו לפניו, השמיעו לפניו, תורה ומעשים טובים של שוכני עפר, יזכור אהבתם ויחיה זרעם שלא תאבד שארית יעקב, וזכותו של רבינו זיע"א תגן בעד כל ההולכים לאורו, ובעד כלל ישראל, להושע בתשועת עולמים, אכי"ר.

מעמד רב רושם

(המשך מעמוד ד')

רבנות בימי חייו, אימי השואה על כל גלגליהם ומכל מקום העמיד בית לתפארת דור ישרים ההו לך בדרכיו, תומכי תורה ובעלי מדות טובות, עד שהגיע לבחינת "כאילו קב־לם מהר סיני".

דברי מעלה השמיע הרה"ג משה שמואל שטרן, ראש ישי־בת קול יעקב סטריקוב, וחוד ב"ע כ"ק אדמו"ר שליט"א, אשר הרעיף דברי שבח למשפ־חת רבינו על נדבת לבם לכל דבר שבקדושה בחצר סטרי־קוב, והביא רמז מדברי חז"ל כי "ברא מזכה אבא" בפרט לאחר מותו כמו שמצינו במס־כת בבא בתרא בענין חלוקת הארץ שנחלה זו שונה מכל הנחלות שבכל הירושות החיים יורשים את המתים וכאן המתים יורשים את החיים.

בירושה מצינו ב' בחינות, ענינים גשמיים וענינים רו־חניים בדברים גשמיים החיים יורשים את המתים, שכן למת שוב אין צורך בעני־נים ארציים, ואילו בקנינים רוחניים הדבר הפוך כי מצינו שאדם מת "נעשה חפשי מן המצוות", ובזה נרמז הענין של "ברא מזכה אבא": כי בזה שהו־לך בדרכיו הרוחניים, וממשיך את הליכותיו, או או "המתים יורשים את החיים" כבחלוקת הארץ שלא היה בזה ענין של "לאכלה אני צריך" גרידא, אלא קנינים רוחניים גבוהים.

נמצא איפוא, סיים הגר"מ"ש שטרן, שזכותם של הנפטרים גדולה לאין שיעור, כי בשעה זו, מגדילים את זכויותיו של אביהם באופן הכי מעלה. וכפי שכיבדוהו בחייו — כך לאחר פטירתו.

כ"ק האדמו"ר מקאליב שליט"א נשא נאום חוצב להבות אש בדבריו הזכיר את שואת יהדות אירופה והשי־קום המופלא. בדבריו הזכיר את הזכות הגדולה שנפלה בחלקו שבנין קאליב לשעבר ברחוב חגי שנרכש ע"י ישיבת "קול יעקב" סטריקוב נשמעה במקום קול התורה יומם ולי־לה על ידי כמאה בחורי הישי־בה הממיתים עצמם באהלה של תורה והחסידות.

לפני ברכת המזון בה נתכבד כ"ק האדמו"ר שליט"א עבר כל הקהל והתלמידי הישיבה לאמי־רת לחיים לכ"ק אדמו"ר שלי־ט"א והנדיבים היקרים הר"ר שלום רכדינר והר"ר אליהו רכדינר.

ברוממות נפרדו מאות החסי־דים איש מאחיו לאחר שמחה מרוממת ומרגשת, לכבודה של תורה.

בימת הנשיאות

מלבד הרבנים הסופים שנשאו דברים בסעודת המצוה השתתפו ונטלו חלק בבתיבת האותיות בסעודת המצוה שנערכה לאחר חכב־סת סיום לחיכל בקשיית מרן האדמו"ר מויזניץ שליט"א נשיא מועצת גדולי התורה, חברי מועצת גדולי התורה האדמו"רים מאר לבטנוך, סדיגורה, מהוזיק, פינסק, קרלין, מאומבקה, בוהוש, וסלוי, באלאדבייב, קוידינוב, טוקולוב, קאפצ, וזידיטשוב והרבנים הנאר־מנים:

רבי אהרן לייב שטיינמן ראש ישיבת "גאון יעקב"; רבי מנחם ארנסטר ראש ישיבת ויזניץ; רבי שלמה אנגלרד רב ביהמ"ד המרכזי ראדזין ב"ב; רבי שלום הכהן בראנדר רב ביהמ"ד וראש כולל קדושת אהרן; רבי אברהם דירנפלד ראש כולל נמריץ חסידי בעלזא ת"א; רבי דוד הלפרין רב בית הכנסת פאיי חיסדא זכרון מאיר; רבי אליהו בן רב "קרית יואל" ב"ב; רבי מיכאל יהודה לפקוביץ ראש ישיבת פוניביז לצעירים; רבי משה ויספרג ראש ישיבת "אבני נזר"; רבי אפרים זקס ראש ישיבת סלבודקה; רבי דוב לנדאו ראש ישיבת סלבודקה; רבי נפתלי בנבנשול ראש ישיבה בישיבת פוניביז לצעי־רים; רבי ברוך מינס ר"ים ב"ב; רבי נפתלי ראובן קורנרייך רב ביהמ"ד סערט ויזניץ ב"ב; רבי יצחק יהודה שטרן רב ביהמ"ד ומאב"ד בילין; רבי יעקב דן שטרן רב ביהמ"ד סטריקוב ירושלים; רבי מרדכי שלמה שטייגמן רב דהר"כ קרית ויזניץ הר טף רם; ראשי ישיבת קול יעקב לצעירים מצטיינים הרה"צ הרב"צ רבי ישעיהו פרנקל המשמים; הרה"צ הרב"צ רבי דוד הכהן בראנדר, ומגידי השיעורים רבי ישעיהו המשחר; רבי אברהם יצחק הכהן פרידמן; רבי יונה שייבר; המשגיח הרוחני רבי אהרן מנחם ארלנגר.

המודיע

תוצאות הבחירות לא משקפות עמדת הצרפתים

רק זמן קצר חלף מאז נבחר ז'אק שיראק לנשיא הרפובליקה החמישית של צרפת, לא לפני שהולל בארצו מהפך פוליטי. הנשיא הקודם, פרנסואה מיטראן סיים קדנציה שניה, ויורשו, איש מפלגתו, כשל מול שיראק. לא היה זה אמנם נצחון מוחץ, אבל, בדמוקרטיות נוהגים לומר: כל קול קובע, וגם מכריע.

השבוע, כאשר שביתות האיגודים המקצועיים מחריפה והולכת וצרפת כמעט משותקת, פורסם סקר דעת קהל, שנערך מאלפים. הסקר התקיים כתום היום ה־12 לשביתה והנתון המרכזי העולה ממנו הינו: שניים מתוך שלושה צרפתים מתנגדים למדיניות שיראק וראש ממשלתו אלן ז'ופה.

84 אחוז מהנשאלים אמרו כי להערכתם "המצב במדינה הולך ומידרדר". הסקר שנערך בקרב מידגם מייצג של 1,002 בוגרים, הוא הראשון שנערך מאז פתחו עובדי המיגזר הציבורי בשביתה לפני 12 ימים. מימצאי הסקר מצביעים על כך ש־66 אחוז מהצרפתים השיבו כי "הנשיא ז'אק שיראק מתפקד 'רע' כנשיא הרפובליקה הצרפתית", לעומת 28 אחוז שאמרו כי תיפקודו של נשיא צרפת "משביע רצון".

כמו כן אמרו 68 אחוז מהנשאלים כי הם אינם "שבעי רצון" מתיפקודו של ראש הממשלה אלן ז'ופה לעומת 27 אחוז שאמרו כי הם "שבעי רצון". עוד עולה מהסקר כי "הפסימיות", עקב האווירה הכלכלית והחברתית הקשה בצרפת "הולכת וגוברת".

84 אחוז מהצרפתים השיבו כי קיננה בהם "ההרגשה" בחודש האחרון ש"המצב בצרפת הולך ומידרדר". 12 אחוז אמרו בנושא זה כי להערכתם "המצב נותר בלא שינוי", ו־3 אחוז אמרו כי "המצב משתפר". עוד אמרו 78 אחוז מהנשאלים כי הם חוששים מאבטלה שלהם עצמם או של הקרובים אליהם.

ולבסוף, אם 57 אחוז מהנשאלים העריכו כי "הממשלה עשתה ככל שביכולתה כדי להבטיח את ביטחונם", הרי שרוב הנשאלים הביעו "עמדה שלילית" בנושא תיפקודה של הממשלה בכל התחומים האחרים והם המאבק באבטלה (73 אחוז), עידוד הצמיחה הכלכלית (69 אחוז), הביטוח הלאומי (65 אחוז), הרפורמות בתחום המיסוי (65 אחוז) וצמצום הגרעונות הציבוריים (63 אחוז).

צרפת, כמו גם פולין, אינן קרובות במיוחד לארץ. אבל ניתן להסיק מן הקורה בהן גם משהו בהקשר הישראלי. האחד, שנצחון ביום הבחירות, אינו מעניק לנבחרים אשראי לאורך כל הקדנציה, אלא בהתאם למעשיהם. שנית, שלא לעולם חוסן וכי תמורות פוליטיות, לא בהכרח תשארנה כך לאורך זמן.

הפגנת המקצועיים בצרפת

רוכב אופנוע נהרג מפגיעת משאית בת"א

רוכב אופנוע בן 25 מראשון לציון נהרג אתמול בתאונת דרכים בנתיבי איילון בתל־אביב.

משאית פגעה בו בעת שרכב על האופנוע, כ־200 מטרים מדרום למחלף לה־גרדיה.

לצוות נט"ן של מד"א שהגיע למקום לא נותר אלא לקבוע את מותו.

נהג המשאית נעצר לחקירה.

ענף התנועה של משטרת תל־אביב חוקר את נסיבות התאונה הקטלנית. (עתיים)

● מהראן, — הצוללת השלישית שרכשה איראן מרוסיה תסופק לה ב־1996, הודיע עבאס מוהטג', סגן מפקד חיל הים האיראני.

● תל־אביב, — בעלי הרפתות פנו למשרד החקלאות בבקשה להעלות את מחיר החלב בשיעור של 5.5%. הרפתנים נימקו את בקשתם בגידול בהוצאות הייצור בעקבות התייקרות המספוא וגורמים אחרים בייצור החלב.

מנכ"ל משרד החקלאות, יונתן בשיא, הודיע, שמשרד החקלאות יתנגד להעלאת מחיר החלב במועד זה.

4 הרוגים, 9 פצועים, 97 נעדרים בסדרה של תאונות מטוסים ברוסיה

סדרה של תאונות מטוסים שארעו בלילה שבין יום רביעי ליום חמישי ברוסיה הסתכמו ב־4 הרוגים, 9 פצועים ו־97 נעדרים, על פי דווחים ראשונים, כך מסרו אתמול סוכנויות הידיעות הזרות.

"4 בני אדם נהרגו ו־4 נוספים נפצעו בעת ששני מסוקים, מדגם MI־24 ו־MI־8, של משרד ההגנה הרוסי התרסקו בשעות הלילה באיזור אינגוצ'י, בהרי הקווקאז בצפון רוסיה, 20 ק"מ בצפון מזרח העיר גרוזני בצ'צ'ניה", מסרה סוכנות הידיעות הרוסית איטר־טאס.

"4 ההרוגים היו צוות מסוק MI־24, ו־4 הפצועים הנוספים היו צוות המסוק MI־8".

"הפצועים הועברו לטיפול בבית החולים" מסרה סוכנות הידיעות הרוסית, מבלי לציין את הנסיבות להתרסקות המסוקים.

המשרד הרוסי למצבי חירום מסר ביום חמישי כי "5 בני אדם נפצעו במהלך נחיתת אונס של מטוס נוסעים קטן, מסוג טופולוב־26 במזרח הרחוק של רוסיה".

"המטוס שיצא את העיר מגראדאן בדרכו לעיר אנאדיר, במזרח הרחוק של רוסיה, נאלץ לבצע נחיתת אונס 4 ק"מ בלבד ממסלול הנחיתה בשדה התעופה של אנאדיר", מסרה סוכנות הידיעות איטר־טאס.

בד בבד מסרה סוכנות הידיעות הצרפתית כי "מטוס מדגם טופולוב 154, ובו 97 נוסעים שהיה בטיסה פנים־ארצית במזרח הרחוק של רוסיה, 'נעלם' ממסכי המכ"ם סמוך לשעה 17:20 לפי שעון מקומי ביום רביעי (05:20 של יום חמישי לפי שעון ישראל)".

מקור תעופתי אמר לכתב סוכנות הידיעות הצרפתית כי "המטוס 'נעלם' ממסכי המכ"ם 40 דקות לאחר המראתו מיוז'נו סחאלין במזרח הרחוק של רוסיה".

"הקשר האחרון עם מטוס הנוסעים היה 5 דקות לפני 'היעלמו' והטייס המטוס לא דיווח על כל ארוע חריג", אמר מקור במשרד למצבי חירום.

המטוס היה אמור לנחות 25 דקות לאחר יציאתו בחבארובסק, במזרח רוסיה.

צוותי הצלה הפסיקו אתמול את חיפושיהם אחר המטוס הנעדר.

המטוס היה בדרכו מהאי סחאלין לחבארובסק, כשעל סיפונו כ־100 נוסעים ואנשי צוות, שעה שנעלם. בכיר בנמל התעופה בחבארובסק אמר כי עבודת צוותי ההצלה היתה קשה ביותר עקב סופת השלגים העזה, ההראות הגרועה.

בהמשך אמר הבכיר כי החיפושים יחודשו עם עלות השחר באיזור, הנמצא כ־9,000 ק"מ מזרחית למוסקווה.

בכיר במודיעין האמריקני:

התוכנית העיראקית לנשק השמדה המונית — היתה מזעזעת

עיראק תיכננה להציב 150 פצצות ו־50 ראשי קרב חבדשים בחומרים ביולוגיים וכימיים באתרים קדמיים, במהלך מלחמת המפרץ — גילה בכיר רב דרג בקהילת המודיעין האמריקאית.

הבכיר הדגיש, כי עיראק עסקה בתוכנית פיתוח כימי וביולוגי, שהוגדרה על ידו "מזעזעת". היקף תוכנית הנשק להשמדה המונית של עיראק היה מדהים, לדבריו.

הבכיר, גורדון אוהלר, מנהל המרכז לבקרת נשק של קהילת המודיעין, הסתמך על דיווח של ראש הסי.אי.איי. ג'ון דויטש, בעדותו לפני ועדת הסנאט לעניינים ממשלתיים.

תוכנית הנשק הכימי העיראקית כללה: — פיתוח שוטף של גז העצבים "צפ" החל במאי 1985 ועד דצמבר 1990. עיראק טענה כי תוכניתה התנהלה רק בין אפריל 1987 עד ספטמבר 1988.

— "ייצור 65 טונות של כלורין, לצורך שימוש בייצור ה"צפ", ויותר מ־200 טונות של חומרי מוצא כימיקלים — PENTASULFIDE AND DIISOPPOPYLAMINE ÚPHOSPHOROUS משלושת חומרי המוצא הללו היו מייצרים 500 טונות של "צפ".

אוהלר ציין, כי 10 מיליגרמים של "צפ" הינם קטלניים.

— ייצור של פגזי ארטילריה, טילים בקוטר 122 מ"מ ופצצות אוויריות המכילות "בינארי סרין".

— ניסויים בשיגור טיל חוסיין עם ראש קרב כימי באפריל 1990.

אוהלר פירט גם גילויים עיראקיים נוספים אודות תוכנית הנשק הביולוגי: — בשנת 1990 יוצרו באלחכם 6,000 ליטרים של "להצטע קפלחךקיצמא" ו־8,245 ליטרים של "אנתרקס".

5,400 ליטרים נוספים של "להצטע קפלחךקיצמא" מרוכז יוצרו במכון למחלת הפה והטלפיים בדורה, בין נובמבר 1990 ו־15 בינואר 91. 400 ליטרים של קפלחךקיעמא "להצטע מרוכז יוצרו בתאג'י ו־150 ליטרים של "אנתרקס" מרוכז יוצרו בסלמאן־בק.

— 340 ליטרים של "CLOSTRIDIUM PERFRINGENS" מרוכז, חומר ביולוגי הגורם לנמק גז (במקור דלדלדל ן ס ן), יוצרו החל באוגוסט 1990.

— נערכו ניסויי שדה בחיות בחומר דמוי "אנתרקס" וב"להצטע קפלחךקיצמא" על־ידי פצצות אוויריות כבר בראשית מרס 1988. ניסויים נוספים נערכו בנובמבר 1989 באמצעות טילים בקוטר 122 מ"מ. ירי באש חיה של טילים בקוטר 122 מ"מ בעלי ראשי קרב ביולוגי נערכו במאי 1990.

מיכל מותאם הניתק ממטוס לצורך פיזור חומר ביולוגי פותח בדצמבר 1990.

המיכל יכול להיות מחובר למטוס קרב המונע על־ידי טייס או כלי טייס הנשלט מרחוק. המיכל מפזר עד 2000 ליטרים של "אנתרקס". העיראקים טענו, כי הניסוי נכשל, אולם שלושה מיכלים ניתקים נוספים נבנו ואוחסנו כאשר הם מוכנים לשימוש.

דברי גורדון אוהלר הובאו ב"ג'יינס דיפנס ויקלי" בכתבה מאת ברברה סטאר.

י. רובין - מרכז למכונות גילוח

רח' יסוד המעלה 6 ת"א ליד התחנה המרכזית הישנה

טל. 03-372161 טלפקס. 03-5372741

שאיפ להודיע על הוצאת האשלה לי ציפיים

מכונת תספורת גם נטענת תוצרת ארה"ב

כמו"כ מכונות מיוחדות לאף אוזן וכו'

יבואן בלעדי לתוצרת WAHL®

בברכה, יעקב רובין

הגבר המבין - פונה לרובין

מוצרי פוך טבעיים במבצע אצל האחים פריד

"היזהרו מחקויים" היא אימרה רלוונטית ביותר בכל הנוגע למוצרי פוך טבעי. לאחרונה דווח בעיתונות על הטעייה ואף רמאות מכוונת מצד מספר יבואנים ושפקי מוצרי הפוך. תופעה זו חוזרת על עצמה מידי שנה בהגיע עונת החורף. האחים פריד, החברה הותיקה והמובילה בארץ בענף מוצרי הפוך הטבעי, משקיעה מאמצים רבים כדי לחשל תופעה זו מחד גיסא ולהוביל את הציבור לצרכנות נכונה וחכמה, מאידך גיסא.

"נוצות ברווזי" אינו מילה נרדפת עבור "פוך אווזים", רוב הציבור לא מבחין ביניהם: נוצות אווזים הוא חומר המילוי הטוב ביותר, החם ביותר, והעמיד ביותר בעולם. כל חומר מילוי המורכב מנוצות מסוג אחר, לרבות ברווז ותרנגול, הוא באיכות נחותה. המומחים בחברת האחים פריד ישמחו להעניק לכם הסבר מעמיק יותר על ההבדלים בטיב.

האחים פריד יוצאים לקראת חנוכה, ביום א' הקרוב, עם שני מבצעים חדשים.

מבצע א: תמורת 48 ש"ח לחודש (ב־10 תשלומים) תקבלו שמיכת פוך אווזים אמיתי וטבעי בציפוי פרחוני יוקרתי — שמיכה שאין לה תחליף פלוס כרית מנוצות מובחרות במתנה בשווי 45 ש"ח

מבצע ב: אם כבר כשחם לכם, שמיכת פוך הנכם מוזמנים להשלים את הסט המשפחתי, שלמו 90 ש"ח מזומן ותקבלו 2 כריות נוצות מובחרות פלוס שלישית חינם.

ועדת הדיור שע"י "קדם"

דבורה הנביאה 11 ירושלים

טל. 233947 פקס: 252248 מיקוד 95104

חברי הנשיאות: הרה"צ אליהו אבא שאול שליט"א, הרה"ג אשר וייס שליט"א, הרה"ג חיים דוד שובקס שליט"א, הרה"ג יהודה סילמן שליט"א, הרה"ג יהודה עדס שליט"א, הרה"ג מאיר לוריא שליט"א, הרה"ג מרדכי שפרן שליט"א, הרה"ג משה שאול קליין שליט"א, הרה"ג נתן זכובסקי שליט"א, הרה"ג רפאל שמואלביץ שליט"א, הרה"ג שמעון משה היסקין שליט"א, גזבר: יוסף לויפר, תכנון ובניה: מהנדס יועץ ד. לב ירושלים, יועץ משפטי משרד עו"ד בצלאל — פוריס

ועדת הדיור שע"י "קדם"

ועדת הדיור שע"י "קדם" הוקמה במטרה אחת ויחידה: למצוא מזור ככל האפשר למצוקת הדיור ההולכת ומחמירה בציבור החרדי.

בנשיאות העמותה מכהנים ועדת רבנים ארצית אשר להם סמכות עליונה לפקוח ולקביעת הנהלים בעמותה. מתוך הנשיאות נבחרה ועד מנהל צמוד לכל תהליך הבניה עד לאכלוס הדירות.

פתרונות לדיור

כידוע, מורכבת בעיית יוקר הדירות ממספר גורמים: מחירי הקרקע, מחירי הפיתוח, רווחי קבלנים ויזמים, מיסוי ואגרות לרשויות ממשלתיות ועירוניות, עלות בניה בפועל, תכנון, רישוי, ועוד.

בנוסף, תרבות הדיור הריכוזית של הציבור החרדי מקשה על מציאת פתרונות, אם אינם בהיקפים גדולים דווקא.

ועדת הדיור מנסה להתמודד עם גורמים אלו, ולגרום להקלה משמעותית במחירים.

בתקופה זו גופא, מצויה הועדה במשא ומתן על הרחבת הפרוייקט בשדרות.

פרוייקט שדרות

במסגרת מאמצים אלו סיכמה ועדת הדיור עם חברות קבלניות ידועות על בניה של 400 יח"ד מרווחות בשדרות, זאת בשלב א'.

המתחמים כולם כבר נמצאים לאחר פיתוח תשתיות ופריצת דרכים ובימים אלו החלה הבניה בפועל של הדירות.

דירות אלו נבנות בסטנדרט גבוה ובתכנון מעולה ומרווח העונה לדרישות הציבור החרדי. זאת ע"י חברות ידועות ואמינות מהגדולות בענף הבניה בארץ. הפרוייקט מלווה ע"י חברות פיקוח בניה הן מטעם החברה והן מטעם העמותה הרוכשים יקבלו ערבות בנקאית על כספם עם חתימת החוזה.

המתחם כולו מיועד לאלפי יח"ד המתוכננות במקום, כאשר החלק הראשון כ־400 יח"ד נרכש עבור הציבור החרדי ואי"ה גם החלקים הנוספים במתחם.

במקום יועדו כבר שטחים נכבדים למבני ציבור.

המיקום

שדרות ממוקמת בצד הדרומי של מרכז הארץ וקשורה לרשת הכבישים העורקיים במרכז הארץ.

בנוסף, יושבת שדרות בלב המרכזים התורניים בדרום הארץ, דבר המקל על ההסתגלות החברתית לכל החוגים, חסידים וליטאים.

גם בשדרות עצמה קיימת תשתית של מבני דת מקוואות, בתי כנסת, וישיבה.

מרחקי הנסיעה הינם בין 10 דקות ל־25 דקות לאשדוד, אשקלון, נתיבות, אופקים, תפרח, קרית גת, הזון יחזקאל, קוממיות, באר שבע. מרחק הנסיעה לבני ברק כשעה, ולירושלים כשעה ועשר דקות.

לקראת תחילת האיכלוס תדאג העמותה לקשר תחבורתי רצוף.

הליך הצטרפות

משפחות חרדיות או זוגות שנרשמו לנישואין מכל החוגים יכולים להירשם ולהגיש בקשת הצטרפות במשרדי העמותה.

בעת הרישום ניתן ע"י הנרשמים תשלום חד פעמי של 100 ש"ח לכיסוי הוצאות העמותה. תשלום זה לא יוחזר.

הרישום יימשך עשרה ימים בלבד, עד כ"ח כסליו תשנ"ו (21.11.95)

בגמר הרישום, תקבע העמותה את הזכאים לקבלת טופס הפניה לרכישת דירה בפרוייקט האמור.

נרשמים שלא יאושרו ע"י העמותה לשלב א' יקבלו זכות קדימה על פני נרשמים חדשים לשלב ב'.

עם קבלת אישור העמותה בסוף תקופת הרישום, ולאחר תשלום דמי רישום כפי אשר תקבע העמותה, יוזמנו הנרשמים במשך חודש נוסף, מיום י"ח טבת תשנ"ו — 10.1.96 עד כ"א שבט תשנ"ו 11.2.96 לחתימת זכרון דברים בינם לבין החברה הבונה עם תשלום דמי קדימה בסך כ־5000 ש"ח.

העמותה משתדלת שכל חוג יקבל את המגיע לו במסגרת מבני הציבור. אי לכך, יציינו הנרשמים בטופס ההרשמה את החוג אליו הם משתייכים.

גם לאחר חתימת זכרון הדברים ניתנת אופציה לרוכשים לחזור מהסכמם ולקבל בחזרה את דמי הקדימה במלואם.

החל מכ"א שבט תשנ"ו — 11.2.96, יוזמנו הרוכשים לחתימת חוזי רכישה בינם לבין החברה, הבניה אמורה להסתיים תוך 12 חודש, עם אופציה של 6 חודשים נוספים.

ניתן לתאם סיורים בשטחי הבניה, פרטים במשרדי העמותה.

מחירי וגדלי הדירות

דירת 3 חדרים, 94 מ"ר כולל מרפסת סוכה.

ס"ה — $64.000 לאחר מענק, כולל מע"מ

$30.000 משכנתא ל־28 שנה (החזר התחלתי: 490 ש"ח לחודש)

ס"ה לתשלום: $34.000

דירת 4 חדרים, 103 מ"ר, כולל מרפסת סוכה.

ס"ה — $74.000 לאחר מענק, כולל מע"מ

$30.000 משכנתא ל־28 שנה (החזר התחלתי: 490 ש"ח לחודש)

ס"ה לתשלום: $44.000

דירת 4 חדרים, 94 מ"ר עם חצר/גינה פרטית 60 מ"ר

ס"ה $80.000 לאחר מענק, כולל מע"מ

$30.000 משכנתא ל־28 שנה (החזר התחלתי 490 ש"ח לחודש)

ס"ה לתשלום: $50.000

דירת 4 חדרים, 94 מ"ר עם חצר/גינה פרטית 120 מ"ר.

ס"ה $82.000 לאחר מענק, כולל מע"מ

$30.000 משכנתא ל־28 שנה (החזר התחלתי 490 ש"ח לחודש)

ס"ה לתשלום $52.000

דירת 4 חדרים, 94 מ"ר עם חצר/גינה פרטית 225 מ"ר

ס"ה $84.000 לאחר מענק, כולל מע"מ

30.000 משכנתא ל־28 שנה (החזר התחלתי 490 ש"ח לחודש)

ס"ה לתשלום $54.000

כל זוג צעיר או שנרשם לנישואין זכאי למשכנתא ומענקים כנ"ל

משפחות עם ילדים או עולים חדשים, זכאים למענקים נוספים

פרטים והרשמה: בירושלים — משרדי ועדת הדיור, רח' דבורה הנביאה 11

פינת סלנט כל יום מ־9.30 עד 12.30 לפנה"צ, ומ־5.30 עד 10.00 בערב (טלפון: 02-233947)

בבני ברק — יפורסם ביום א' על כתובת המשרד

מבצע חנוכה חם ושמח!

פריד

פוך טבעי לכל החיים

לקראת חנוכה הבעל"ט,

אנו יוצאים בשני מבצעים נוספים:

א' - שמיכת פוך פריד אקסקלוסיב פרחוני

ב' - כריות נוצות מובחרות 1+2

והפעם שי שיִנעים לכם את חג החנוכה:

הקלטת החדשה "ויזכו" של הזמר מוטי כהן

מבצע א'

תמורת **48** ש"ח X 10 תקבלו:

ב־40% הנחה - שמיכת פוך פריד אקסקלוסיב פרחוני TOG 12

מתנה - כרית מנוצות מובחרות (בשווי 45 ש"ח)

ב־10 תשלומים חודשיים ללא ריבית והצמדה.

שי מנוכה קלטת "ויזכו"

מבצע ב'

תמורת **90** ש"ח (במזומן) תקבלו:

2 כריות נוצות מובחרות + **שלישית חינם**

שי מנוכה קלטת "ויזכו"

המכירה תתקיים אך ורק ביום ראשון, י"ז בכסלו (10.12.95), בין השעות: 19:00 - 23.00 בלבד

בחנויות המפעל: בני־ברק: רח' כהנמן (השומר) 74, ק"ג, (מעלית), טל' 03-6746697

ירושלים: גבעת שאול, בנין שטנר 3, מאחורי אנג'ל, טל' 02-6540389 (כניסה ברכב מרח' כנפי נשרים, ליד בנק הפועלים) אוטובוסים: 1, 2, 11, 15, 16.

הסעות חינם! ביום המבצע, ממשרדי הופמן, רח' יונה 1, ירושלים לחנות המפעל, משעה - 19.00 - כל חצי שעה.

פרסום כהן

לוח המודיע

דירות ובתים

ירושלים

מכירה י"ם

• 4 בבאולה + מרפסת 100 מ"ר ק"א * 5 מושקעת בבן החזית (02)373440 (02)376174
334892

• בבאולה (בשרעבי) 1.5 ק"א למגורים / לעסק משופצת (02)422375
335520

• ברמות ב', 5, תוכניות להרחבה, מרפסת לנוף, מושקעת (02)867670
335327

• במלבאום, דירת גג, 3 + זכויות בניה. "יתוך אופק" (02)784731 (050)343065
335373

• לקבלנים !!! למשקיעים !!! הזדמנות !!! בית בהר 3 קומות 21 חדרים !!! 7 דירות בנויות + אפשרות לעוד 2 דירות !!! $1,700,000 גמיש "פרפר" (02)860492 מיידי
335448

רשת צרכניות ברכת הארץ בע"מ
רח' שלמה המלך 8 בני ברק טל. 03-5740645 פקס. 03-6740052
סמטת אדיר 6 בני ברק טל. 03-5706759
רח' אבוחצירה 20 פרדס כץ טל. 03-6180868

במוצש"ק פתוח כרגיל
בסניפי שלמה המלך - ואזר
כולל מחלקת ביגוד, צעצועים
חשמלים וכלים

בני ברקיות! חוזרים ל-3 ימים בלבד!
האופנה המובילה בארה"ב GITTIQUE FASHION
מלאי חורף מרהיב ובלעדי גם במידות גדולות
• חליפות • סריגים • חצאיות ואפשרות התאמות
במוצש"ק, א' ב' בערב 8.30-10.30, ישמח משה 11 ב"ב
בימים אלה סגור בבלוי 11 י"ם

המודיע
העיתון של
היהדות החרדית

• בבית וגן !!! חיים למטר ההקדם !!! 3 גמורה וחזויה + מרפסת סגורות + מטבח חדש "פרפר" (02)860492
335452

• בהר נוף הזדמנות פז גם למשקיעים דירה 3 חדרים משופצת !!! "פרפר" (02)860492
335453

• בהר נוף !!! דירת 8 חדרים + מרפסה 140 מ"ר נוף שווייצרי (02)860492
335454

• 4 בגבעת שאול כניסה פרטית + הול + מרפסה 100 מ"ר + דירת חדר (02)387616
335458

• ברובע משה, 2 דירות 2 חדרים, ק"ב, גג צמוד, אפשרות בניה, דירת חדר ק"ק, חצר, כרמון, למשקיעים, (07)423907
335476

• בבית וגן, וילה, אפשרי לשתי משפחות, בניה מפוארת, סלון לנוף פנורמי, אנגלו סכסון (מלי"ן) (02)251161
335487

• מי"ר! בשערי חסד, קוטג', 7 + סטודיו, סטנדרט גבוה, מואר, חצר, $ 1,100,000 בלעדי לאנגלו סכסון (מלי"ן) (02)251161
335492

• בהר נוף, 5, מרפסת גג מחסן $320,000 מיידי אודגיל נכסים 666560
335494

• ברמת אשכול 4 ק"א מסודרת $250,000 "נוף הרים" (02)382471
335496

• ברמות !! משופצת 7 חדרים גינה מטבח עץ $ 400,000 ללא תיווך (02)866177
335526

• החולה מכירת דירות בנות 3-4 חדרים בבית שמש ללא תיווך, המלאי מצומצם, כל הקודם זוכה! (02)382533 (02)385755
335538

• במושב בית מאיר משק + 2 בתים כשלושה דונם + מבנה גדול, נוף מהמם, בלעדי ל"צימוקי" (02)638221 מלי"ן
335540

• בהזדמנות בתל ארזה 4 חד' ק"ב — חדשה + כוונים חייבת להמכר!!! "צימוקי" (02)638221
335541

• בשכונת זאב (משהב) 4 + סוכה + ק"ב + כ"א, ישועה (02)6561420
335587

• בהר זכרון יעקב, 3.5, קרוב למטר יסודות, קרית בעלז, ק"ד $142,500 בערב (02)372103 (ללא תיווך)
335546

• ליד מטרסדורף 5 חדרים ק"ב + דוד"ש $205,000 (02)373444 "יתום" כהרוך
335548

• בהזדמנות!!! בעוזיאל!!! (עין מכלין) 4 כרוזים, מרפסת, ק"ב "יעפר נכסים" (02)388802 (מלי"ן)
335562

• בקטמונים עיסקה מאיה החזית קוטג' 5.5 + מחסן $285,000 מקסימה + מרפסת גדולה + מחסן + נוף, 3 כ"א $310,000 * 4 בש"ס, 3 כ"א מרפסת גדולה + נוף $210,000 נוף שיווק מלי"ן (02)375161
335567

• בהר נוף 4 גדולה + מרפסת פנורמית עגקית + מחסן, נוף מקסים $290,000 * 4 + מחסן מיקום מצוין $240,000 * 5 מושקעת ומפוארת + נוף + מרפסות גדולות + 2 מחסנים וחניה צמודה במרכז השכונה $385,000 נוף שיווק מלי"ן (02)375161
335537

• ברמות פולין 3 ק"ב (אחרונה) + כיוונים $ 128,000 (תווך) (02)866690
335588

• באזור הבירה !!! 3, מרווחת מרפסת סוכה + כניסה לחצר כיורים, נוף, $235,000 אבזריקה דנמרק נכסים בע"מ (02)9919014
335593

• 4 חדשה בבאולה אפשרות ל-5, ק"א, * 3.5 בסנהדריה קומה נוחה, מהודרת, * 4 בנווה צבי קוטג' (02)826315
335601

• ברמות ג' $ 225,000 גמיש * וילה עגקית ברמות 06 $ 750,000 תווך (02)380964
335602

• 3 במקור ברוך (אלפנדרי 15) ק"ב, (02)666180 (02)243858 $ 200,000
335603

• באבנדב, 3, + פ"א, צדדים, $185,000 גביש (02)827568 (02)245013
335607

• בבנס 80 דירה מהודרת 5-6 חדרים + 3 + כיוונים + נוף מרהיב + יחידת הורים $530,000 "יעוד לדיור" (02)373385
335616

• 6 בשועפט עקיים + חצר * 4 + חצר * 4 כ"ס מרווחים * דירת חדר + חצר (02)376312
335620

• 3 בשמואל הנביא $130,000 * 3 ליד כבר השבת $170,000 * 3 ביחזקאל $192,000 * 4 בשועפט $210,000 + מבחר הזדמנויות! "ימן" (02)385755
335635

• בשועפט 5 + גינה + נוף $250,000 * ברמות הוורדית 3.5 + 3 כיוונים $163,000 * בבאולה 3 + אפשרות לעוד * 4 חדשה + מעלית $325,000 ועוד הרבה הצעות "יעוד לדיור" (02) 373385
335641

• ברמות פולין 3.5 + 3 מרפסות כיוונים, נוף, ק"ד $145,000 (02)866193
335644

• בשועפט 5 + גינה + נוף 250,000 $ * ברמות הוורדית 3.5 + 3 כיוונים $ 163,000 * בבאולה 3 + אפשרות לעוד 4 חדשה + מעלית 325,000 $ ועוד הרבה הצעות "יעוד לדיור" (02)3733385
335618

• בהזדמנות! 3 בסנהדריה המורחבת, ק"א, מהודרת $165,000 * 4 במעלות דפנה (הוורדית) דו מפלסי (פינוי 17 חודש) $195,000 "המתווך" (02)370355
335649

• בהזדמנות! 4 בהר נוף! ק"ב + מעלית, כיוונים $205,000 * 3 גדולים בשועפט! ק"ב $178,000 * "הבכור הגדול בכנסים" "המתווך" (02)370844
335653

• בהר נוף 4 מרווחת, מעלית, סוכה, בלעדי ל"תווך יעלים" (02)259288
[333750]

• בבאולה (צפיה) 3 + הול גדול + מרפסת + יציאה לגינה * בסנהדריה 1.5, ק"א משופצת בלעדי ל"יעם גרי" (02)816833
[333940]

• בקאמרי בינה 3 חדרים ק"ב עסקה טובה "פרפר" (02)860492
[334571]

• בנוף־דמות 5 + חצר + גינה + כניסה פרטית "פרפר" (02)860492
[334572]

• ברמות 3.5 + אפשרויות + מחסן — קומה א' — דירה מהודרת — "פרפר" (02)860492
[334573]

• בתלפיות — 4 חדרים + מחסן — ק"ב — ירדו ל- $152,000 — "פרפר" (02)860492
[334574]

• ברמות — דירת חדר וחצי מושקעת + אפשרות הרחבה — $125,000 — "פרפר" (02)860492
[334576]

• בסנהדריה המורחבת — 3 גדולה + מרפסת גדולה + אפשרות הרחבה — "פרפר" (02)860492
[334578]

• מחיר מיוחד!!! בהר נוף — 5 יפה ומרווחת + יחידת הורים + נוף — "פרפר" (02)860492
[334579]

• בהר נוף — 4 עגקית + מרפסת + מחסן — הזדמנות — "פרפר" (02)860492
[334580]

• בשמואל הנביא — 4 מרווחת ומשופצת קומת קרקע — "פרפר" (02)860492
[334581]

• בנוה יעקב מזרח — 3 + מרפסת — הזדמנות — "פרפר" (02)860492
[334582]

• ברמות — 3 + פ"א גדולה מהודרת מסודרת תקיה — נוף מרהיב מכל החדרים — $155,000 "פרפר" (02)860492
[334583]

• ברמות ד' 4 גדולה + מרפסות + גינה + כניסה פרטית — "פרפר" (02)860492
[334589]

• בשועפט דירות 6-5-4-3 חדרים במחירים מבוזים "פרפר" (02)860492
[334590]

• "הביתות" (02)611222 בהר נוף, 4, מחסן, מרפסת, מעלית, $280,000
[334789]

• בנווה יעקב!!! במגורים (רסקו), 5 חדר' + חצרות + גינה + מחסן בית בעבודה (02)857184 (02)856144
[334750]

• בהר נוף, וילה, 8, סלון ענק, נוף מהמם, סוכות, גינה, חניה, אנגלו סכסון (מלי"ן) (02)251161
[334272]

• בבית וגן (מכלין) 5 חדרים + 3 חדרים + מרפסת לנוף + מחסן וחניה בלעדי "יתוך מוקד" (02)410774/5
[334090]

• בשועפט, 4, יפהפיה, + מרפסת לנוף 30 מ"ר "יתוך מוקד" (02)410774
[334292]

• בקטמון הישן, 3 + זכויות בניה, ק"ב, לשיפוץ, $245,000 בלעדי בשרון באמצעות "אנגלו סכסון" (02)251161
[334795]

• בבית וגן, 5, מחסן, חניה, נוף ומעלית (02)415643
[334802]

• במקור ברוך 3.5 ק"ק + גינה + מחסנים (02)869697 (050)395667 "אולימפיה נכסים והשקעות"
[334803]

• במעלות דפנה 4 ק"ק + גינה + מרפסת (02)869697 (050)395667 "אולימפיה נכסים והשקעות"
[334814]

• בלעדי ל"אולימפיה נכסים והשקעות" בשמואל הנביא במחיר מציאה 4 ק"א + מרפסת (02)869697 (050)395667
[334815]

• "הביתות" (02)611222, בהר נוף, 4, מרפסת, נוף, יהודית, $300,000
[334810]

• בנוס 80 דירת 9 חדרים מושקעת במחיר (02)385369
[334842]

• בסנהדריה 3 חדרים ק"א רק $165,000 "יעם גרי" (02)816833
[334878]

• בשועפט 4 — 3 כ"א + נוף $210,000 "נוף שווק מלי"ן" (02)375161
[334879]

• בשועפט 6 — 5 חדרים קוטג' / דירה (02)386348
[334881]

• בהר חוית 2 + חצר חדר ק"ב דרומית משופצת. פינוי מיידי "נוף הרים" (02)382471
[334882]

• ברמת אשכול (צלמונה) 4 חדר' — פ"א, נוף, סוכה (050)320629, (02)867786
[334885]

• במרכז הר נוף 4 חדרים, 3 כ"א, 2 מרפסות סגורות + מחסן $235,000 נוף שווק מלי"ן (02)375161
[333998]

• בפנינת רשות, 3 דירות אחרונות, למכירה, 4 — $188.500 5 — $210,000 המחירים במטמון לפי 3.05 ש"ח = 1 $ נוף שווק מלי"ן 161
[333992]

• בגבעה השלישית דירה 4, 160,000 גמיש מיידי (02)289351

• 4 חדרים למחיר החלטה! ק"א + גג צמוד. חפץ חיים 16, (02)386987
[334490]

השכרה י"ם

• דירת נופש + גינה במצב חדמת, (02)701855 (02)346486
335519

• בהר נוף 5 + מרפסת גדולה + נוף מיידית (02)6528901 $1,000
335469

• במקור ברוך 4.5 חד' + חצר גדולה מסודרת מיידי "נוף הרים" (02)382471
335497

• בבית ישראל מבנה כ-7 חדרים + אולם למוסד מיידי "נוף הרים" (02)382471
335498

• ברמות!!! 3, אפשרי לתקופה ארוכה המפתחות ביעם — "יעם גרי" (02)816833
335532

• 3 ברמות $450 * 3 בבאולה $590 * 4 חדשה בנווה יעקב (קמביץ) מרוהטת קומפלט $630 * 4 בבאולה כמו חדשה $780 * 4 בגבעת שאול חדשה $780 "מרכז הנדל"ן" (02)285322
335631

• בבית ישראל — 3 חדשה + חצר גדולה + מטבח גדול — $700 "פרפר" (02)860492
335648

• בזונק, 4, מרוהטת, מיידי, מרפסת, יפה מאוד, ק"א $1600 לחודש (02)634720 (02)633320
335575

• 3 במקור ברוך מרוהטת מלא לכבה שבועות (02)247611
335634

• 5 חדרים בגאולה שערים ליד כבר השבת "פרפר" (02)860492
335650

• בגבעת שאול — 4 חדשה — $750 !!! * בהר נוף — 4 חדשה — $800 !!! "פרפר" (02)860492
335651

• בהר אילן 3.5 חדרים למשרד — לקליניקה (02)860492
335652

• בית וגן — דירת 3 חדרים מרוהטת "פרפר" (02)860492
335665

• במעלות דפנה 4.5 חדרים דו־מפלסית "פרפר" (02)860492
335668

• 4.5 בבית וגן נוף, 3 מרפסות, ק"ב טל: (02)388966
335669

• בסנהדריה !!! 2 במחבקין מיוחדת, מרוהטת + נוף, לזוג, מיידית (02)822950
335671

• 4 בבאולה ק"א + מרפסת גדולה, לתקופה ממושכת (02)376174 (02)373440
335672

• 3 מרוהטת קומפלט, ברמות ד', לזוג, מ. — הי בשבת (02)836570, (02)382968
[334570]

• חדר חדש + מטבחון ושירותים בבית ישראל לסטור / משרד בערב (02)824358
[335264]

דמי מפתח י"ם

• במקור ברוך 2 ק"א + סוכה * ק"ק מתאים למבוגרים "ציעוקי" (02)638221
335643

• בשטראוס, בבעיה, 3.5 חדרים גדולים + תוספת $130,000 (02)384096
335545

עסקים י"ם

• עסק פעיל ותיק במרכז העיר, למכירה / להעלה (052)578482
335472

• קיתום עסקים * ייעוץ הדרכה אישי * סוד הפתרון לעסק המוצלח!!! (02)386618

• בגבעת שאול, בבניין שותים, מאות מטרים לישיבה ולמטרות אחרות (02)435959 (02)436464
335495

• בבאולה 2 ק"ק + מגן, שרותים לחנות / משרד (02)819186
335527

• במרכז גאולה !!! 2 חדרים, מרסם לחנות או משרד, בזול!!! (02)868166
[334747]

• משקיע רציני לפיתוח מפעל חדש, רווחים עצומים, (02)385741
[334782]

חנויות י"ם

• בתל ארזה (אהלי יוסף) להשכרה 73 מ"ר + מחסן משופצת (08)523302 (02)795004
335328

מחסנים י"ם

• בבאולה (חיי אדם) 20 מ"ר גישה נוחה לרכב "מרכז הנדל"ן" (02)285322
335642

בניינים י"ם

• למכירה בבוכרים מבנה בן קומה, דירות תוספת / פנוית + זכויות בניה מתאים למוסדות פרטים אצל אבבסיס (02)384414
335549

עסקים

• חברה קבלנית מציעה את שירותיה בבניית דירות, שכונות לעמותות ולמוסדות, מבנה ציבור, בטיב מעולה (02)6510196 (02)6527732 ת.ד. 43199
335499

השקעות

• למכירה מגרש בבית שמש העתידי. במחירים מוזלים (תווך) (02)826902
335568

בני ברק

מכירה ב"ב

• 3 + 1 בגג בשכבי 8 $225,000 בלילה (03)5080374
335480

• בשכונת אור החיים, פמוטה מפואר ביותר 5 + גג ענק, 2 מפלסים, מטבח מפואר ומושקע בלעדי "סן חוך" (03)5793266
335665

• 5 חדרים ק"ק חדשה, אשל אברהם 32 (03)5701664 (03)6777288 ליל
335503

• כ-3 מושקעת ויפה, בסוקולוב, גמיש $148,000 (03)5791974
335506

• חדש בבניה! דירות יוקרה! 4-3 וגג במנדין (03) 375991
335516

• בזאל 3.5 ק"ב עם אפשרות $172,000 "יהוון ארמון" (03)6187495
335536

• באזור הרצוג — ישעיהו, 3.5-4, בבניה, מפוארות ע"י קבלן אמין החל — $210,000 בלעדי!!! "סן־חוך" (03)5793266
335625

• 4 בקרית הרצוג ק"ב מושקעת "גל נכסים" (03)5783002
335626

• בהזדמנות דירת גג 3.5 + 1 ק"ב בלי (03)5791151
335632

• בבן זכאי / יהודה הנשיא!!! 2.5 ק"א + חזית + מפוארת $130,000 בלעדי "שפיצר נכסים" (03)6188685
335640

• 4.5 ק"ב + מעלית + חזית + דירת גג + $220,000 בירכה בעלי מלאכה המפתח בשפיצר נכסים (03)6188685
335643

• 6.5 ק"ב + חזית + מעלית + מיידית ברמת אלחנן $270,000 בלעדי "שפיצר נכסים" (03)6188685
335645

• בהזדמנות בירה!!! 5 יפהפיה באמרי חיים ק"א חזית + מעלית, 3 כ"א $229,000 "מרכז — הדירות" (03)6182903
335654

• ברלב"ב 2.5 עגקית + הול, ק"ב, משופצת!!! $145,000 "מרכז — הדירות" (03)6182903
335657

• בבניה בקהילות יעקב, 4, כל קומה דייר, לזכי מפואר, $203,000 "סן חוך" (03)5793266
[334728]

• 4 בעזרא בגמר בניה, חזית, $207,000 "סן חוך" (03)5793266
[334729]

• בקרית הרצוג, 3 + הול, ק"א, חזית $140,000 "סן חוך" (03)5793266
[334730]

אין תחליף לעוצמת הפרסום של המודיע

לגור במקום הטוב ביותר — ברמות 06
רק 8 דירות יוקרה מוצעות למכירה בפרויקט "רמות רובין" ברמות 06.
במיקום המבוקש והאטרקטיבי ביותר בונה חברת הבניה הוותיקה והאמינה דן רובין פנטהאוזים וקוטג'ים של 6 חדרים עם מרפסות וגינות במגוון מעולה ויוקרתי, המתאימים לציבור החרדי.
מרפסות סוכה, כיורים נפרדים, ריצוף קרמיקה, הסקה דירתית ועוד תוספות מיוחדות. דירות "רמות רובין" פותחות את הדלת לאושר.
להזדמנות מכירה עבורכם לחות משקיעה טובה באזור הטוב ביותר ובאווירה המתאימה לאורח החיים שלכם.

JARDIN DE MODE גן של אופנה
קולקציית חורף פתוח במוצש"ק
מבצע חסר תקדים חליפות לשבת
03-5780524

דימונה טקסטיל חנות המפעל
עד 70% הנחה

סט חורף פלנל יחיד	99.90 ש"ח
סט חורף יחיד	117.00 ש"ח
סט חורף יחיד + וילון	145.00 ש"ח
מגבת מטבח מודפסות החל מ-	3.50 ש"ח
חלוקי רחצה ע"י לילדים החל מ-	37.50 ש"ח
חלוקי רחצה לנשים/גברים החל מ-	74.00 ש"ח
שמיכות צמר אקרילן יחיד	74.90 ש"ח
שמיכות פוך יחיד	99.90 ש"ח
מגבת אמבט 70X130 רק	25.00 ש"ח
שטיחון אמבט	24.90 ש"ח
כיסוי מיטה יחיד+וילונים מסטן	179.90 ש"ח

רח' הקישון 10 (בית אילון) בני ברק טל: 03-5782921
(הכניסה לחניה דרך רח' הירקון)
פתוח א'-ה': 9:30-18:30. יום ו': 9:30-14:00

אל תתפתי!
טיפול פנים בידי מי שאינה קוסמטיקאית מוסמכת, מסוכן ועלול להסב נזק בלתי הפיך לעורך.
מוגש כשרות לציבור ע"י.
פסי קוסמטיקה
המכון המקצועי לבריאות וטיפוח העור
מלכי ישראל 16 י-ם 02-571225.70

בהטורים 11 ירושלים
לקראת חנוכה 10% הנחה על
• חליפות אלגנטיות
• סריגים • חצאיות
במוצש"ק 8-10.30
וכל ערב 8-10

הגיע מבחר חדש
מעילים, אלגנטיים
תוצרת ארה"ב
עזרת תורה 25 דירה 15
8 - 10 בערב ימים א ג ד 384683

מעילי צמר
גשם וז'קטים
בגדים אלגנטיים לנשים
במוצש"ק 9.00-11.00
בדבורה הנביאה 2 ב"ב

הזדמנות חד פעמית
מבחר גדול של בגדי נשים תנשים ומשומשים. מחירים לשבת ולחול
במוצש"ק וביום א' 8 — 10.30
ס"ז — י"ז כסלו
ברח' סורוצקין 47 ק"ד י"ם

לונדון בבני ברק!!!
בגדי ילדים
קבלנו משלוח חדש של
שמלות יפהפיות
המכירה במוצש"ק ובכל ערב 8-10
בפרבר בעלי מלאכה 1, בני ברק

לונדון קוט (אוידבך)
מבחר ענק!
מעילי צמר מעילי גשם ז'קטים מצמר ופוך, סריגים וחליפות
כל ערב ומוצש"ק 8-10.30
גבעת משה 12 י"ם

הסוף!
לפצעי הבגרות, הצלקות והכתמים
קוסמטיקאית בכירה, התמחות של 5 שנים בתחום האקנה (בית הרופאים ת"א) תכשירים היפואלרגניים, באישור רפואי.
תוצאות מיידיות!
הסרת שיער לצמיתות (אפילציה)
טיפולים יחודיים לכלות!
שרה ברקאי 03-5344840

כפות ישראל
צפי עלון להיטים
09-903872 ,03-9219043

דרושה אשה / בחורה
דוברת אידיש או אנגלית
ללון אצל אשה מבוגרת
פרטים 02-829638
02-375469

ברח' השומר 64
מבחר גדול של חליפות סריג
חצאיות פליסה וסודרים
עם בטנה מאנגליה

זהה ברנט 9
קולקציה החורף לנערות ולילדות
ב-50% הנחה
02-6536512

לרגל העברת התמת SALE
פתוח במוצש"ק 8.00-10.30
להתראות שרה ושרי

חד פעמית!
מאנגליה!
ז'קטים ימים באיכות מעולה!
עכשיו במחיר מציאה $100
במוצש"ק ויום א' מ-8.00 בערב
רח' שטרואס 21 02-385189

מאמי
חנות לבגדי הריון
נפתחה מחדש
ברח' ר' טרפון 4 ב"ב
5793607

מרכז רוחני
"קול שמחה"
באר שבע
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר רבי אלעזר אבוחצירא שליט"א
דרוש מנהל
לתלמוד תורה
בעל נסיון חינוכי וניהולי, עדיפות לתושב האזור
בבר פרטים נא לפנות לאברהם 07-415983
בשעות הצהרים או לפקס. 07-281082

מבצע חנוכה ב"כיסופיף"
בעקבות ירית הצרכנות החרדי שהתקיים לאחרונה בבני ברק... הביקוש הרב שגלה הציבור בתערוכות ובמבצעים השונים, יוצאת "כיסופיף" — חנות כלי הכסף המובילה בגוש דן במבצע פרסי מבטיח.
בין כל רוכשי החנוכיות בחנות "כיסופיף" שבב"ב תערך הגרלה, בה יקבל אחד הקונים את כספו בחזרה. ההגרלה תערך מיד לאחר ימי החנוכה, שיטת הגרלה זו כידוע מבטיחה זוכה אחד בטוח.
עם פרסום המודעות הראשונות ב"המודיע" דווח על תנועת קונים משמעותית והמענין הוא שהגיעו קליינטים גם מירושלים ואשדוד, מלבד כמובן קוני בני ברק והסביבה.
בעקבות הכרזת המבצע עומד להגיע ל"כיסופיף" משלוח נוסף של חנוכיות איכות ביבוא אישי מארה"ב.
בעלי "כיסופיף" קוראים לציבור לבוא ולהנות הן מההנחה המשמעותית (עד 35%) והן מהגרלת החינם, זאת בנוסף לשרות ולאדיבות שתמצאו בחנות זו כל השנה.
מבחר החנוכיות בחנות הוא מרשים יחודי ומקיף כאין כמוהו.

סטודיו לפאות
קו אחר
נמשכת ההרשמה לקורס **פאנות**
הקורס מנוהל ע"י ברכה ומלכי - המדריכות הראשיות מפאות יפה
03-6196147
ספרית מנוקה לילדות ונערות במחירים מפתיעים וקיים חדשניים
ר' עקיבא 23, ב"ב

מכירה מיוחדת !!!
נמשכת מכירת ז'קטים לגשם בהנחות גדולות !!!
השבוע הגיעו -
* סריגים חדשים וחצאיות תואמות
* אפודות וחצאיות לצעירות
רח' הישועה 4 גאולה, ירושלים
כל יום 5 עד 8
טל. 370230

מבצע חנוכה בקניון רפאלי
ר' עקיבא 115 ב"ב
שימו לב! המבצע לשבוע בלבד!
מנורה כסף יפה ומרשימה רק 365 ש"ח בלבד!
רק אצלינו: מבחר ענק של חנוכיות כסף, בכל הגדלים
רק אצלינו: המחירים הזולים ביותר.
תשלומים נוחים!
הכנסו עכשיו לקניון רפאלי, ר' עקיבא 115 ב"ב

ירושלים
4% הנחה
למשלמים ארנונה מראש עד
27.12.95
אין צורך לעמוד בתור בגזברות העירייה.
ניתן לשלם ארנונה בדרכים הבאות:
* בבנק הדואר.
* בכל סניפי הבנקים בעיר.
* בכרטיס אשראי באמצעות הטלפון, 24 שעות ביממה (פרט לשבת). מוקד טלפוני 177-022-2255 טלמסר 294444
* בהוראת קבע בבנק תשלומים חודשיים צמודים למדד בהנחה של 3% עבור כל תשלום.

שעות קבלת קהל בגזברות,
קריית העירייה, כיכר ספרא 1
בימים א'-ה' בין השעות 8:00 - 13:00
ביום ג' גם בין השעות 16.00 - 8.00

מוקד טלפוני 296333
בימים א'-ה, בין השעות 08:00 - 14:30
ביום ג', גם בין השעות 16:00 - 18:00

עיריית ירושלים-גזברות העירייה/ המחלקה להסברה וליחסי ציבור

לוח היום

בס"ד יום ה' ט"ו כסלו תשנ"ד
הדף היומי בבלי: עבודה זרה נט
ירושלמי: נדרים כו
משנה יומית: בבא קמא ג, ט"ו
הלכה יומית: שו"ע או"ח רצ"ו, ג'-ה'
רמב"ם יומי: הל' פסולי המוקדשין פ' י"ד-טז

	ים	ת"א	חיפה
סוף זמן			
קריאת שמע	8.10	8.12	8.12
[illegible]	9.17	9.19	9.18
[illegible]	4.40	4.36	4.33
זמנים למחר			
[illegible]	4.51	4.53	4.53
[illegible]	6.22	6.30	6.31

	ב"ש	אשדוד	צפת
סוף זמן			
קריאת שמע	8.12	8.13	8.10
[illegible]	9.19	9.19	9.16
[illegible]	4.40	4.37	4.33
זמנים למחר			
[illegible]	4.52	4.53	4.52
[illegible]	6.26	6.30	6.27

קול הדף
לשמיעת השעור בדף היומי — עברית (02)385842, (03)5794301, (03)5794001-2, (03)9342811, (08)491919, (04)672111, (06)933111 אידיש, (02)385843, (03)5794311-2-3, (03)9342812, (08)492999, (04)672006, (06)938230 אנגלית, (02)385844, (03)5794360, (03)9342813, (08)493030, (04)672006, (06)938228 שיעור דף היומי הירושלמי בודייס (02)385846, (03)5794370, בבניה עברית + אידיש (02)385841, (03)5744380, (08)492728, (06)938244 השיעור יתחיל בכל שעה עגולה.

קול הלשון
לשמיעת השיעור היומי בספר "חפץ חיים" — עיקרי דינים. (בעברית) גברים — (02)371333, (03)5709806, (04)677192 — נשים (02)373757, (03)5709807. לאחר הדרום: חפרה — גברים (07)926669, נשים (07)925670, (07)925671.

"ארון קשבת"
(02)813370

תורנות בתי מרקחת
ירושלים: שישי: ארמונה רח' לייב יפה 9; שבת: סטראוס א' רח' אבינדורי 3; מוצ"ש: סופר פארם הר חוצבים.
תל אביב: שישי: פארמרקט רח' יהודה הימית 61, בני רח' דיזנגוף 174; שבת ומוצ"ש גם רח' פרישמן 66, סופרפארם רמת אביב איינשטיין 40.

תורנות לילה ביחידות עד השעה 03.00 לפנות בוקר בימים א'—ה' בית מרקחת "בן יהודה", רח' בן יהודה 142. עד השעה 24.00: בימים א'—ה' ומוצ"ש סופרפארם רמת אביב, רח' איינשטיין 40, רמת אביב.
בני ברק ורמת גן: שישי: עמית רח' בן גוריון 130 ר"ג; שבת: פינצי רח' חיבת ציון 43 ר"ג.
חיפה: שישי: הגיבורים 28, שבת: בלפור מסדה 1.
הקריות: שישי שבת: הרמ"ה הרמן רח' סימ' טת מודיעין 4 ק. מוצקין;
פתח תקוה: שישי שבת: קופ"ח כללית רח' חיים עוזר 26.
נתניה: שישי: הנשיא שד' ויצמן 36; שבת באות שקד מרכז מסחרי אחורים.
חולון: שישי: ויטה שד' ירושלים כתרים; שבת מוזר רח' חביבה רייך 20 כתרים.
כתרים: שישי: ויטה שד' העצמאות 62; שבת: מוזר רח' חביבה רייך 20, קופ"ח רח' קדושי קהיר 20.
אשדוד: שישי שבת: בית מרקחת היפר פארם רובע י"א.
רחובות: שישי: לאומית רח' השופטים 8; שבת: מגל רח' הרצל 134.
שעות הפתיחה של בתי המרקחת מוגבלות בדרך כלל עד 10 בלילה.
S.O.S. DOCTORS ביקורי בית ע"י רופאים. 24 שעות ביממה. טל. 03-5033939

תורנות בתי חולים
ירושלים: שערי צדק — שישי: פנימית ילדים; שבת: עיניים; ביקור חולים — שבת: נשים ילדים; הדסה עין כרם — שישי: כירורגית אורטופדית נשים עיניים א.א.ג. שבת: פנימית כירורגית אורטופדית א.א.ג.
תושבי השכונות: רמות, רמת אשכול, גבעה צרפתית, נוה יעקב, הרובע היהודי, הר אגנו, מעלות דפנה, המעלה אדומים — רשאים לפנות לביה"ח הדסה הר הצופים בכל יום מימות השבוע. בשאר אזורי העיר... פונים לבית חולים בית... אחרים ביום התורנות.

פארם-אקס
בית מרקחת בסומר 1
פתוח רצוף
24:00 — 08:30
טל: 377667 (02)

שערים יציגים

סל המטבעות	3.5250
דולר ארה"ב	3.0940
מרק גרמני	2.1477
לירה בריטית	4.7589
פרנק צרפתי	0.6225
ין יפני (100)	3.0543
פרנק שווייצרי	2.6537
גילדר הולנדי	1.9173
דולר קנדי	2.2654
דולר אוסטרלי	2.2927

המודיע
עתון יומי — ירושלים

המו"ל: הסתדרות אגודת ישראל העולמית — הועד הפועל
העורך הראשון: ר' י' ל' לוין ז"ל
•
איזור התעשייה מקור ברוך
רח' יהודה המכבי 5
טל' 389255-8־02 • ת.ד. 1306
פקס. 389108־02
•
דפוס "הדר" בע"מ
•
הדפסה: ג'רוסלם פוסט
•
סניף ת"א: אלנבי 132, ת.ד. 1307
טל: 5609353־03
•
סניף בני ברק: ר' עקיבא 147
טל. 5792490 פקס: 5707673
בערב טל: 5784439־03
•
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות והשגגות
•
סוכנות בארצות הברית:
R. LICHTENSHTEIN
324 Ave. I
Brooklyn, N.Y. 11230 U.S.A.

המודיע — עמ' י"א
יום ה' ט"ו בכסלו תשנ"ד

משלוח חדש!!! חדש!!!
עכשיו בכל הצבעים הרצויים!
ארוך: אקספרס * אורל * יוניק
קצר: טרי * נסי * ליזה * רנה
להשיג רק אצל הפאנית שלך!!
Yaffa wigs

מטהרי מים
● מטהרי מים כל סוגי הפתרונות בנימין מוסבכר (02)322523
[201387]

פלאפונים
● סלקום 250 לחודש. 0.90 לדקה. גבבת חינם. (052)440800
335518

שונות
● מאפרת מקצועית מיוחדת + נסיון רב לכלות אפור מעודן אפשרות בבית הלקוחה או בסלון פאות. ב"ב (03)5741702 (03)5703360
335454

המבצע בעיצומו!!!
חליפות ושמלות
ב-99, 199, 299 ש"ח
הגיע מבחר חדש!!!
במוצש"ק וכל ערב 8-10
רבדי חיים 9 ר"ם

יצא לאור
הקלטת החדשה
ר' אלתר
הנובה

בעל-הכהן 12
חדש!!!
מבחר סריגים מרהיב
בקסים צמר ונוער חליפה הנר...
במוצש"ק ואו-ד' 10-8

ישיר מלונדון
הגיע מבחר ענק של:
דקסים, חליפות, סריגים
לשבת וליום יום
לנשים, כלות ונערות
במוצש"ק ובימים א'-ב' בערב 8.00-10.00
ברח' עזרא 6 ק"ב ב"ב
(הכניסה מדוון יוסף נשיא)

דקסים ומעילי צמר אלגנטיים
לנשים וכלות מארה"ב
במחירים חסרי תקדים
במוצש"ק פ' וישלח 10 — 8 סורוצקין 33 ב' כניסה ב' (מאחורה) 02-386058

● סובארו 1988 1600 + מזגן רגילה (02)6581853 ע. (02)617261
335526
● פג'ו 505 1990 סטיישן 7 מקומות אוטומטית, 57,000 ש"ח (02)737027 (03)9223346
335597
● אופל רקורד סטיישן, 1985, אחרי מס ראשונה, (02)362735 (02)292989
335605
● קורטינה סטיישן 1981 מצב מהדר + אוטורדיו עכשיו, 8000 ש"ח, מגר (03)6106666 (08)454996 מגוזים 35344
335663
● מיצובישי 300-2, 1992, ראשונה, 10 מושבים, בנזין + תוספת קי"ם, שמורה 260,000 (08)263828 (03)9674585
[334525]
● למכירה הלבר סטיישן 1977, 2100, אוטומטי, ראשונה (03)6426324
[334823]

ציתות והאזנה
● ציתות האזנה, ציוד מיוחד מניעת האזנות. (02)857808, (050)298313
[334214]
● //מושב מירון// "במושב-מירון" וילה 2 קומות + גינה + (להשכרה לתקופה ארוכה) (06)980443
[334714]

מבנים
● להשכרה בפתא 450 מ"ר לתע' שיה קלה, מלאכה / אחסנה. "מן נכסים" (052)538024
[335410]

תוכנות
● תוכנת "מוסד פלוסי התכנה שמוד' קרמת כל הזמן טל: (08)647733 (052)549963
335511

משלוח חדש של
בגדי נשים
מארה"ב מקסימים
כל ערב חזו"א 244

השקעה מעניינת בדולרים
ביטוח שוויצרי לחיים
מאפשר לך להכפיל
השקעתך
טל: במוצש"ק 02-386241

בהצלאל 17
ר' בחי' 20 ב"ב
המחירים אפסיים!!
מבחר סריגים ודקסים 148 ש"ח
בקסים 200 ש"ח, מעילים, חליפות,
כתונות לילה ועוד

סיעוד
● הבאת עובדים זרים פיליפינים/ות לנזקקים לסיעוד "מוכר-מותמר" (03)5762956
[332356]

מכירות וקניות
● חיסול סריקת ב 50% הנחה בבר' כים 5 — בר אילן 28 2:30 — 9:30
335468
● דוחרי טרופן 2 בני ברק מתנות לחנוכה בקניה מעל 30 ש"ח שי קלמר, בקניה מעל 50 ש"ח שי מימיה
335531
● סלפטר — יצרני כפלי גשם וצמר לגברים ולנשים * לינטקי 68 תל אביב (03)6394483
335575
● מיקסר קנווד באריזה 800 ואט + כל החלקים + קוצץ יוקרת (03)6192441
335583
● למכירה! (מחוץ לב"ב) סריגים תוצ"ח אפשרות לקמעות * כ"כ דרוש מקן נסרק (052)511321
335595
● חדש מאנגליה! מבחר סריגי נשים במוצש"ק ו א"ב 10 — 8 בבני ברק: סמטת אור 4 בירושלים: בכנפת משה 6
335600
● מלונדון במחירי מציאה דקסים וסריגים לנשים ונערות ובגדי ילדים, שמלות "ירידי בירלס" רק במוצש"ק 8-11 בהרצל 22 ק"ג ב"ב
335654
● מאנגליה!!! בגדי ילדים ונוער מוצש"ק, יום א, 10.00 — 8.00 ישמח משה 24 בני ברק
335636
● מעילי גשם וצמר סריגים מ- 45 כלי מיסה רחמים 15 ק"ג מוצש"ק והל' אה.
335644
● 6 כיסות התעמלות (כשיטת שטוא' פר) למכירה (02)378037
335656
● יריד החורף באולמי בנות ירושלים, ביום ראשון י"ו כסלו מ- 2.00 בצ' הריים עד 11.00 בלילה. מעילים, דקסים, מעילי רוח, סריגים, חלוקים, שמיכות, מצעים, חליפות לנשים, בגדי תינוקות, אביזרי אפיה, פינת המצי' אות, קישוטי שיער ועוד
[335402]
● בהזדמנות מעיל פרווה מינק בצבע חום לאישה (03)6411403
[335420]

רהיטים
● חדר שינה + מכשירי חשמל + מזרון יחיד חדש + ריהוט נוסף (03)5718614
335514
● בס"ד למכירה ריהוט בית כנסת במצב מצוין 200 מקומות (03)314052
335570

משכנתאות
● משכנתא לכל מטרה בריבית נמוכה הלוואה בקיצת (כלל מגבלים) בי' צוע תוך 3 ימים שרות אמין (03)5624418 (050)207985
[335282]

קייטרינג
● מבצע ביוחות 6 $ כולל אולם ומע"ם הבר"ץ הבדה החרדית "שמר' אל דוד כהן" (050)204947
[332090]

מזגנים
● פילמן מזגנים המומחים למזג מרכזי ומפוצל וב 18 תשלומים (050) 404769 (08) 543698
335622
● !!! ולמזגנים ולקרור!!! כל סוגי המזגנים!!! יעוץ חינם!!! בנימין מוסבכר (02)322523
[197874]
● רק 4500 ש"ח למזגן מפוצל "אלי פיק" + הרכבה (052)532949
[334386]
● "איציק" מכירה ושרות לכל סוגי המזגנים במחירים נוחים! חימום וקירור! שרות אמין ומהיר! (03) 5744535
[335880]

מכשירי חשמל
● באריזה מייבש כביסה "מייטאג" מ 9 קילו! *** מכירה אלקטרונית פנוטוניק (03)5793447
[334854]

שמלות חופה
● חן-כלבן, שמלות כלה מפוארות. אפשרות לתפירה אישית ותפירת בגדי ערב. (03)5796941
[334711]

מכוניות
● לבאסי 1990 אוטומט 1600 53,000 שניה (02)752454 (02)861551
335532
● טרנזיט 1991 מצב, טסט, רצוי, ממשלתי, גבעש (03)5741078
[334736]
● סובארו 80, סטיישן, 1800, אינדי' בס + מזגן (03)5799734 (052)534186
335552

● דרושה בי"ר-סיטר מנוסה ואחראית לתינק, אחה"צ בהר-נוף. (02)6512176
[335397]

שיפוצים
● שיפוצים כלליים — כל עבודות שיפוץ ובניה ברמה גבוהה — אמי' נות ומקצועית "דנן" (050)209960
[332641]

קורסים
● אנגלית ב"אולפן איתן" המשרת את הציבור החרדי. (02)860225
330288
● נותר מספר מקומות בקורסי הא' כה "בית המחשב" הה"ח 2 + 1 + חשבשבת, מעבדי תמלילים, קחל זדז (03)5799255/333
334448

שיעורים
● שיעורים פרטיים בגמרא והכנה לבר מצוה (אשכנז) (02)362661 (02)619673 (דוד)
335628
● קורס רציני ללימוד אנגלית 12 קלטות 260 ש"ח אידיש 170 ש"ח ערבית 98 (גם בתשלומים) "דנברי" (03)6598597
[333168]

נגינה
● בהזדמנות אורגן קומוחים FE-30 במצב מצוין (03)5776214, (03)6183587
335549
● לבעלי EV הגיעו הבסים הקטנים בעולם + בסיס BOSE 5000 ש"ח אודנצקן (03)5701568
[334702]

בדים
● חיסול!!! עודפי יבוא קטיפה אמריקאית, כבים! בדגמים מרהיבים רק 49 שקל. ברוקד, גיפור, משי קטיפתי, משובצים פוטר ועוד... ב"יריד הבדים" רבי עקיבא 113 ב"ב
334810

הלוואות
● הלוואות עד 500,000 ש"ח לעסקים ומפעלים קיימים או בהקמה ל-5 שנים בריבית נמוכה ובערבות מדינה (ללא ערבים) טיפול מיידי על-ידי צוות כלכלים מנוסה (03)5624418 (050)207985
335054
● הלוואות במזומן במישכון זהב, עתיקות יהלומים + קונים (03)5106769
[335281]
● משכנתאות הלוואות בריבית בנק אית (בתוך עיסקא) שירות מהיר ואמין (050)351947
[335393]
● משפחה במצוקה מעוניינת בהלואה כספית. להתקשר מאחה"צ (02)388479
[335437]

בריאות-טבעונות
● גמ"ח ספות "שום לי" (03)6744422, (02)386502 (04)642076 46 ש"ח 100 מ"ל
[332975]
● חוגים ל"טכניקה אלכסנדר" לנשים ליחידים ובקבוצות ריפוי ושיפור הר' ציבה (02)806530 תמר אשוש יכין
[334701]

הסעות והובלות
● "הסעות גאולה" לאירועים וטיולים (050)286450 מקומות 12 G.M.C.
334387
● הסעות לכל הארץ ומב"ב, חבר להר יחזקאל בני-ברק, (050)398650
[315367]
● G.M.C. מפואר, טיולים לכל הארץ ירושלים ב"ב (050)276012
[325721]
● 20 מקומות ממוגב פני להסעות במחיר מוזל (02)6524888
[335471]

● לימיסה "חסידה" דרושה מוכרת לפנה"צ / או אחה"צ (03)6190946
335482
● דרושה מוכרת לחנות אופטיקה לשעות אחה"צ. מ 20:00 — 15:00 כולל יום שישי (02)370258
335529
● דרושה תורנת לעבודה באוירה ביתית ומזמינה בשעות גמישות (02)389126 בין 9-12 לפנה"צ
335534
● דרושה אשת מכירות + הבנה בסיסית במחשב לפנות מיידית לדסי (03)5796801
335550
● דרושה מוכרת אחה"צ לחנות תכ' שיטים בבני ברק (050)312717
335584
● דרושות קופאיות רציניות לאחה"צ בצרכנית ריוזין רח' חנה 23 ירושלים לפנות במקום
335598
● דרוש מוכן לפרסום לעיתון חדש לציבור החרדי רכב יתרון גם משרה חלקית (02)372652
335639
● הצעה למכירה קבועה בביתך: * לשטעים יפהפיים מלונדון * לתכשיטים מצופים כפריה. ההוזה...!!! (08)564360
[195472]
● חברת מל"ן רצינית מחפשת איש מכירות סמולה — בעל רכב למשרה מלאה — רווחים גבוהים — (02)860492
[332642]
● לישיבה בבני-ברק דרוש עובד נקיון כללי + תיקונים קלים (03)5708289, (03)5792601
[333939]
● דרוש מלוה לטנדר למוסד רחי בבוקר ובצהריים (02)376281 יעקב
[334609]
● לאולם אירועים בב"ב דרוש מוד סאי עם נסיון, לעבודה חלקית לפר הי"צ, אפשרי פנויוני. להתקשר מ' 20.00 עד 22.00 לאליהו. 8/ (03)5792737
[334703]
● ל"יהלדבורי" דרושה מוכרת למוצרי טיפוח "יעין ביידי מינרלים ים המלח ורטשי קרפא * דרושה מנה"ח סוג 3 (02)344983
[334753]
● דרוש עובד/ת ל"יצבצמרי-חבקוק" מלכי-ישראל 14 (02)377798 יהושע
[334757]
● מלוים להסעת מיוחדות בבני ברק + נהגים רשיון לאוטובוס (03)5744505
[334783]
● דרושה פקידה למשרד הרהונות בבורסה (03)5750839 (03)5701081
[334787]
● לסבבי פרסטר מחסבאי + נסיון 5 שנים (02)374955 מיום א'
[334838]
● לבית — ספר גבוה לטכנולוגיה — מזכירה, שלימה מלאה באינטרנט / WORD הברהי (02)751102, (02)751127
[333995]
● לקנין ותאלי דרוש עובד תורן רצוי בעל נסיון במכירות לפרטים לפנות ר' עקיבא 115 ב"ב
[335389]

ביקוש עבודה
● דרושה קלדנית מיומנת, עברית, אנגלית בה"א, 8.00-14.00 6831425 (03) 6815918 (03)
335647

מטפלות
● מחפשת מטפלת א' — ה' מ 15:1 עד 17:30 בהר נוף (02)6525547
335473
● מטפל/ת לזקנים, עברית אנגלית, ל' 24 שעות (02)322422, (02)322841
335571
● דרושה בייבי סיטר רצוי דוברת אידיש לאחה"צ (03)5791666
335655

● במרכז בני ברק!! 2 בנינים צמודים + חצר משותפת !!! למוסדות, ישיבה, בית אבות, מרכזיה, למסחר + אפשרות חלוקה !!! בלעדי "שפיצר נכסים" (03)6188685
[334912]

חנויות ב"ב
● להשכרה חנות יוקרת עטורות + ציוד בהרב בוסקוביץ 13 (03)6765722
[334852]

אשדוד
● למכירה 3 חדרים בקרית חרדים באשדוד (03)6198246
335525
● המתווך באשדוד!!! מבחר דירות לקניה ולהשכרה וכן דרושות דירות להשכרה/לקניה (08)655666 מאיר לפה
[69900]
● כרך עזרה (בהסדר) 4, מרוהטת, בהזדמנות למזומן (052)455485 (02)827007
[334781]
● למכירה 3 חדרים ק"א ברחוב הנר דית (07)580782
[334924]

בית שמש
● בגולה המטוחה — 4 + 2 מרפסות + נוף — ק"ב "פרפרי" (02)860492
[334584]
● מבצע! למוכר ולמשכיר חינם * למכירה 3 + אופציה + גג לבניה * מבחר דירות להשכרה "גולה ומפר חדי" (02)9919381
[335187]

ביתר
● בביתר — 3 + מרפסת + נוף + תוספת — הזדמנות — "פרפרי" (02)860492
[334587]
● בביתר דירת 4 חדרים מציינת במחיר הזדמנות "פרפרי" (02)860492
[334588]

פתח תקוה
● למכירה בפיקא, משקעת, 4 גדולים + גג כפול + חניה (03)9243040
335504
● 5 בכפר-גנים, ק"ב, מושקעת, 3 כ"א, $220,000 "תווך אורלי" 8/ (052)596504 (03)9041507
335554
● להשכרה/למכירה בפ"ת בהאחדים 3 + חצי כ"א ק"ג + תוספת (02)416704
335599

צפת
● בהזדמנות דירות בצפת 3 חד' 40,000 $ (06)973870
335563
● חייבת להמכר! קוטג' 180 מ"ר + נוף מרהיב לכנרת $ 120,000 (06)973870
335565
● בהזדמנות בכנען! 6, 160 מ"ר + מטבח מפואר + מזגנים $ 100,000 (06)973870
335566

קרית גת
● למכירה 4 חדרים + מטבח, ק"ב, בגוב אפרופים (03)5708304
335512

קרית הרים לוין
● להשכרה דירה יפה, לפנות לפנחס: (03)5610643
335509
● למכירה ב"הרים לוין" 4, ק"ה + מעלית (08)276560 מאחה"צ הולאה
335507

קייט
● 2.5, בסקו-ברוק, פניה להוזכה, לתנים ולבין הזמנים... (02)383228
335547
● סוויטה בקלאב הטל בטבריה, ל—4 אנשים + תינוק, לשבוע חנוכה במחיר הזדמנות (02)5324770
335462
● בנוה זהר לחוף ים המלח חדרים להשכרה (07)584230
[335403]

דרושים-עבודה
● דרוש מבוגר חרדי לבקר לבית התבשיל אחה"צ (03)9606376
334658
● מפיצים בעלי יוזמה רווחים גבוהים, (02)252292 פגר 35359 יהי (02)789931
335308
● דרושות מוכרות + נסיון לחנות "סיגנון אישי" בב"ב (03)5791190
335333
● לאגודת "יעוד מציון" דרושים עו"ס להדרכה ופקח למטפלים בקשישים (03)6768173
335457
● נערה דרוה ואחראית לאחה"צ הערב לטפל בילדים ועבודות קלות (03)5796288
335464
● למטייב סניף בני ברק דרושים: מטפלים / ות לחולים, לקשישים ולמשפחות, לטיפול אישי וסיעודי. (03)5792381 (03)5797103
335481

● 3 בזמיפלד ק"א חזית $130,000 בלעדי "יסן-חן" (03)5793266
[334731]
● בפרל, 4 עקיות + אפשרות בניה, $165,000 "יסן-חן" (03)5793266
[334733]
● בבן זכאי 3.5 + א. בניה 3 כ"א "יוזוק אורטל" $185,000 (03)5793423
[334785]
● בסמוך לר' עקיבא בבניה 3-4.5 כניסה במרץ שיוק בלעדי (052)721269
[334889]
● 4.5 ק"ב + מעלית + חזית, "מרכז קהילות יעקב" $218,000 המפתח בשפיצר נכסים (03)6188685
[334905]
● בהלפרין/שפת אמת!!! 3 ק"ב + חזית + דודים... "שפיצר נכסים" $180,000 (03)6188685
[334907]

השכרה ב"ב
● 5, גדולה + מעלית + שרותים כפולים, תלפון גרשנקורן (03)6191063
335386
● דירת 2.5 חדרים, ברח' טבריה, ק"ג טל' (03)5702166
335513
● בוייזניץ, גדולה ומהודרה, 2 + 2 בגג חזית, מרוהטת (03)6196672
335516
● בהרצל, 2.5 חדרים, מרוהטת, ק"ב, חזית (03)6731027
335551
● בפרס, 3, ק"ב, מיידי, מרוהטת וחלקית ללא תיווך (02)817425
335579
● 4 בזבולון ריהוט חלקי $700 "יסן-חן" (03)5793266
[334758]
● 3, ק"ב, בזוטל + טלפון + חלקי בערב (03)5701862 (03)9362165
[334853]

ביקוש דירות ב"ב
● דרושה דירת 2.5 עורף בסביבת פוניבז' מחודש טבת — ניסן (03)6181954
335609
● דרושה דירה להשכרה 3 חדרים יפה + טלפון + מגן באיזור הרצל מר' חשבס להקופה ממושכת (03)5707879
[334831]
● דרושה להשכרה דירה 1/1.5 $250 (052)570142
[334896]

עסקים ב"ב
● בבני ברק למכירה/להשכרה 213 מ"ר משרדים מפוארים במרוף, חנויות מקורות + שרותים כפולים + מטבח כפוף תולק + כו + תאורה + ... למיחשוב ולטלפונים. לפרטים (03)5796547 לריקי
335466

● בלעדי !!! באזור הוילות בשיכון ה' דופלקס מפואר 7.5 חדרים + גג "מרכז הווילות" $290,000 (03)618296
335660
● 2.5 + מרפסת מקום טוב בקרית הרצוג אפשרות בניה + הגג (פרויקט) $115,000 (03)5795496
335670
● במימון כ"4, כ"130 מ"ר, חזית, בלעדי "יסן-חן" (03)5793266
[334721]
● בעלי המחן 3.5 ק"ב יפהפיה בלעדי "יסן-חן" $155,00 (03)5793266
[334722]
● ע"י רח' שפירא, 3 + מרפסת, עקיות, "יסן-חן" (03)5793266
[334725]
● בבניה בשיכון ה, 3, ק"ב, חזית "יסן-חן" (03)5793266 $158,000
[334726]
● באזור וילות שיכון ה' 6 עקיות בבניה, "יסן-חן" (03)5793266
[334727]
● בחזו"א 3.5 או 4 מפוארות, מרשות, כניסה מיידית, החל מ' $200,000 בלעדי "יסן-חן" (03)5793266
[334735]
● כ' 2.5 בצייטלין ק"א + אפשרות בניה מסודרת $135,000 "אפיק נכסים" 5791514
[334769]
● באליעזר 3.5 ק"ב חזית יפהפיה ומושקעת "יסן-חן" (03)5793266
[334776]

ביטים ההם בזמן הזה
נרות צפת
אינם נוטפים
כשרים למהדרין מן המהדרין
עבודת יד
עשויים ע"י אברכים יראי שמים

נרות צפת
להשיג בחנויות
לתשמישי קדושה צרכניות ובטל. 06-921093

מכירה קבועה
של מעילים בהנחות מרהיבות ובמבחר צבעים למלאי 10—2 וכן דקסים יפהפיים לבנות הכל
מוצ"ש כל ערב מ-10—8.
פולנסקי 7 (אזור שמואל הנביא) ירושלים טל. 02-812067

כי זול בעיר!

דק השבוע!!!
מבחר ענק לנשרות

לחנות פולגת
בבני ברק
דרוש מוכר
בעל נסיון
למשרה מלאה
תנאים טובים
03-5796788
למוטי

במוצש"ק ובכל ערב 10.30 — 8
ברמשק אליעזר 39 ב"ב

מעילי צמר גשם וז'קטים
בימים שישי יום א' וב' 8.30-10.30
ב"ב-אבני נזר 12/ב

כך עושים כסף נקי!
סס הפלא שכבש את אמריקה
עכשיו בישראל
תוך שניות אחדות
כל כלי הכסף שלך
כולל המושחרים, ובתוך החריצים
יבריקו ויתנוצצו מבלי הכבר

באונסדורף — סורוצקין 41
המבחר המעולה והמכובד לחורף
מארה"ב לנשים ונערות
• הגיע חדש! דקסים ומעילי גשם
• נמשך מבצע חליפות צמר
• חליפות סריג וחדישות
כל ערב 10 — 8 בערב טלפון 02-387122
לתאום זמנים אחרים: 382868

נהלת שלמה * רמת בית שמש
יוצאים לדרך
הננו להודיע לכל הנרשמים
כי משרדנו עבר
לרח' רלב"ח 8 (ליד ביהמ"ד דחסידי גור)
שעות פתיחת המשרד: 17.30-20.00
הודעה על המועד לבחירת הדירות
תשלח לנרשמים

ככר היהלום
נסיעות ותירות בע"מ
לשעבר עקיבא טורס ר"ג 1987 בע"מ
רח' ז'בוטינסקי 1 ר"ג בנין בורסת היהלומים טל. 5750033, פקס. 972-3-5751072

החנוכה בלונדון
נופש בלונדון בחופשת החנוכה
חבילת הנופש כוללת:
★ טיסה בליווי מדריכה ישראלית
★ שהייה בבית מלון גלאט כשר
★ סיולים והדרכה בעברית
וכל זה במחיר של $829 בלבד
נשארו מספר מקומות בקבוצת נשים ונערות
היציאה ביום ג' בכ"ו כסלו חוזה ביום ב' ב' טבת
לפרטים: נעמוד לרשותכם בטלפונים הנ"ל. ובערב 03-6186255

מעילים וז'קטים
המבחר הכי גדול בעיר
במוצש"ק וכל ערב 8.30-10.30
ברח' חזון איש 44 כניסה ב' ב"ב

אסף
קרן לפיתוח עסקים
משיגים עבורך
מ־100,000 ש"ח עד
2,000,000 ש"ח
הלוואות מקרנות ממשלתיות, בנקים וסיוע לפתיחה, הרחבה או רכישת עסקים
050-351947

GIL'S Import
ר' עקיבא 150 (בחצר)

מכירת חיסול פאות
במחיר הקרן מלאי אחרון
15 ש"ח בלבד
02-811491

CHIC LADY
הגיע משלוח חדש
של חצאיות וסריגים

בגדי הריון
אמריקאיים
המבחר הגדול ביותר
לשבת יום יום ולכל אירוע
וכן סריגים

עברנו מאמרי ברוך 6
לרח' השומר 43 ב"ב
מבחר לשמלות, שבת ויום יום
חליפות M 150 ש"ח
03-6185003

רוזה
ירמיהו 3, פ. ר' עקיבא 34 ב"ב
טל. 03-5796621
מכירת ענק
על כל חליפות הצמר והבינלאים

ישיר מלונדון
• סריגים יפהפיים, במבחר מרהיב
• חלוקים לשבת ויום יום
המכירה במוצש"ק וביום א'
מ־8.30 עד 10.30 בערב
רזנהיים 6 קומה ב' בני ברק

מארה"ב
לנועם אלימלך 12 ב"ב

חדש מחו"ל
מבחר גדול של סריגים אלגנטיים
דקסים יפים + דקסים סרוגים
במוצש"ק פ' וישלח ויום א' 8.30
עד 11.00 בערב

בס"ד
LONDON
PARIS
NEW-YORK
בואו לחגוג איתנו
במבצע הנחות מיוחד
את פתיחת חנותנו
בבני ברק
אופנה אקסלוסיבית
לנשים ולנערות
בגדי ילדים לשבת וחג
הלבשה תחתונה
וחלוקים
תכשיטים ואביזרי
אופנה יחודיים
הדרכים
כולן
מובילות ל
מבחר מרהיב
של:
חלוקים
כותנות
גרביים
הלבשה תחתונה
פינה לכלה.
Chantelle
Triumph
BALI
סגנון אישי
חדש בבני ברק
ר' עקיבא 34, בנין "מכבי", טל. 03-5791190
ירושלים - יפו 43 ככר ציון, טל. 02-245290

התייפינו
בסט צ'ויס יוצאת
בעוד שבוע לחופשה *
אתם מרויחים
במהלך השבוע הבא
מבצע ענק לחיסול כל המלאי
הנחות מדהימות
עד 50%
בני ברק:
רח' שטוסר 8 טל. 03-5704467
ירושלים:
רח' נחמיה 9 פינת חיים
פרחי 2 ק"ב טל. 02-820420
שעות פתיחה:
כל ערב 10-8 מוצ"ש: 11-8
* חלא כסלו עד ר' טבת
"בסט צ'ויס"
- את כל המכירה !!!

מרתף הבדים
יבואני בדים יוקרתיים מבירות העולם
לקהל לקוחותינו המכובדת!
לפני שיפוץ כללי "מרתף הבדים" מציע לכן הזדמנות יוצאת מן הכלל החל מיום ראשון י' בכסלו 3/12 (למשך זמן מוגבל) ולרגל חג החנוכה הבעל"ט
50%-30% הנחה
במרתף הבדים המבחר המדויש והגדול ביותר בארץ לבדים
חגיגיים בדי תחרה, רקמה, ברוקד ומשי
מטובי מעצבי האופנה בעולם
רח' דיזנגוף 125 (בחצר) תל אביב
פתוח בין השעות 8.30 — 19.00 16:00

נתניהו: מחנה הימין יילך מאוחד עם מועמד אחד

יו"ר הליכוד ח"כ בנימין נתניהו אמר אתמול, כי הוא מאמין, שבסופו של דבר המחנה הלאומי כולו יילך מאוחד, עם מועמד אחד לראשות הממשלה בבחירות הקרובות.

כתב עתי"ם מוסר, כי נתניהו נפגש אתמול עם מזכירות הקיבוץ הדתי בתל אביב. בתשובה לשאלות בעניין מגעיו להחזרת ח"כ דוד לוי לשורות המפלגה, נתניהו הסכים להגיד רק, כי "אנו עושים מאמצים להביא לאיחוד כל הכוחות במחנה הלאומי ועדיף שמאמצים אלה יישארו, בשלב זה, מחוץ לתקשורת. אינני מאמין, שהגיע הזמן לעשות מסיבות עתונאים".

נתניהו דחה את הפירסומים כאילו ישנה עזיבה או נשירה המונית מהתנועה. "ההיפך הוא הנכון", קבע. "אנו מתבססים על מידע מוצק וכיום הליכוד היא המפלגה הגדולה ביותר עם 200 אלף מתפקדים".

ח"כ דוד לוי יתמודד על ראשות הממשלה

ח"כ דוד לוי אמר אתמול, כי החליט באופן סופי כי יתמודד על ראשות הממשלה בבחירות הקרובות. הוא הגיב בכך על דבריו של יו"ר הליכוד, ח"כ נתניהו, שלדעתו, יהיה לימין מועמד אחד.

לוי אמר, כי הוא לא מתייחס לכך, ולו לא ידוע דבר על יוזמה שכזו.

כתב עתי"ם שלומי מועלם מוסר, כי במפד"ל ובצומת שוקדים על מסמך המציע לגבש מצע בסיסי משותף למפלגות הימין, הליכוד, צומת, המפד"ל ומולדת, ויחד עם זאת לשמור על מסגרות נפרדות של כל מפלגה ומפלגה.

בתוך כך הודיע ח"כ דוד מגן, כי החליט סופית להצטרף למפלגתו של דוד לוי וכי בשבוע הבא יכנס מסיבת עתונאים בענין זה.

השבת יומא דהילולא של כ"ק אדמו"ר ממודז'יץ זצוק"ל

השבת ט"ז כסלו, פרשת וישלח חל יום ההילולא של כ"ק האדמו"ר בעל האמרי שאול זצוק"ל ממודז'יץ.

לכבוד יום ההילולא יתכנסו חסידי ואוהדי בית מודז'יץ לשבת התאחדות בצל כ"ק האדמו"ר שליט"א ממודז'יץ, בבית מדרשו שבבני ברק, בו יערוך כ"ק האדמו"ר את שולחנותיו לכבוד היום בליל שבת, בקידושא רבה לאחר התפילה ובסעודה שלישית.

רוכב אופנוע נהרג בנתיבי איילון

אבי אריאלי, רוכב אופנוע בן 25 מראשון לציון, נהרג ביום ה' לפני הצהריים בתאונת דרכים שאירעה בנתיבי איילון.

התאונה קרתה כשאריאלי רכב על אופנוע מדרום לצפון. בקטע הכביש שבין מחלף קיבוץ גלויות למחלף להגרדיה, הוא ניסה לעקוף רכב מימין ופגע בחלקו האחורי הימני של הרכב. הוא איבד שליטה על ההגה, סטה ימינה ונפגע ממשאית "וולבו" שנסעה בנתיב הצמוד.

רוכב האופנוע נהרג במקום. נהג המשאית, תושב בת"ים בן 25, עוכב לחקירה.

על משמר היהדות וקדושת ירושלים ת"ו

קול קורא ואזהרה

מה כואב הלב לראות כי בתוככי השכונות החרדיות משכנות ישראל הנאמנים לה' ותורתו (ברחובות בר-אילן – ירמיהו) בסביבות בתי כנסיות ובתי מדרשות בעיה"ק ירושלים ת"ו פלטרין של מלך נבנה בית מלון גדול **"קונקורד"** (בית טובי העיר לשעבר) ואשר לצערינו הפך למקום שאין רוח חכמים נוחה הימנו בהיות שהציבו במרכזי החדרים את מכשיר התועבה והכפירה "הטלוויזיה" אשר יכולים ללכוד ברשתם ולהכשיל רבים רח"ל ולהורידם לבאר שחת, וכבר נשמעו דברים אשר נעשו בהם רח"ל.

בנוסף לכך נהפך למקום נוח למבקרים שונים אשר התנהגותם והופעתם נוגדת דרכי היהדות וכן מושכים אורחים מחללי שבת בפרהסיא ר"ל ועוד. בהיות שאינם מגבילים את תנאי המלון לדרישת דרך התורה והצניעות (הבריכה במקום וד"ל ועוד) כך פשוט ששהי' אפי' מועטת במקום זה מהווה סכנה רוחנית כמאמרם "הרחק משכן רע" "ואוי לשכנו" ומהווה עידוד וחיזוק לפרוץ חומת היהדות וקדושת ירושלים ת"ו.

וע"כ מודיעים אנו כי עפ"י ד"ת

"אסור לשהות במלון זה" עד לאחר שיוכשר האתר בפיקוח הרבנים שליט"א כמקום המתאים לאורחה חרדית ובני עם קדוש.

וע"ז באעה"ח י' לחודש כסלו תשנ"ו

מכון רות האגף ההכשרה וההשתלמות
רח' ראשית חכמה 13 ירושלים

בשורה לנשות אברכים ולמלמדים

הננו מודיעים בזה לציבור המחנכים והאברכים שהחלה ההרשמה לקורסים הבאים שרבים ציפו לו:
1. קורס למתקדמים בחינוך מיוחד
2. קורס לחינוך מיוחד - למתחילים
3. קורס למלמדים - לתואר מלמד בכיר

אוסף הפתיחה תחל בעז"ה אי"ה לאחר חג החנוכה.

לפרטים והרשמה:
בימים א, ב, ג, י"ז, י"ח, י"ט כסלו תשנ"ו
במזכירות המכון - בין השעות 7.00-9.00 בערב
או בטלפונים: 02-376015-7

מדליקים

נרות שבת וחנוכה מדליקים ב"מדליקים"!

"מדליקים" נרות שעוה מיוחדים להדלקת הנרות – שאינם נוספים!!!

כבאמר בעטרת זקנים או"ח רס"ג

"טוב לאשה שיהיה לה נר שעוה מיוחד להדליק נרות שבת"

ההכנסות קודש למוסד שיקום נערים/ות קשיי חינוך על טהרת הקודש

להזמנות טל. 03-5792937 יצרני פתיל צף מיוחד לפמוט ולמנורה ו"מדליקים"

בס"ד

מרכז הדרכה במחשבים
מכון בית יעקב למורות ירושלים
בשיתוף האגף לחינוך חרדי בעיריית ירושלים

ימי הדגמת לומדות

מרכז ההדרכה במחשבים שליד מכון בית יעקב למורות שמח להודיע על ימי הדגמת לומדות שיתקיימו אי"ה בחנוכה תשנ"ו

ימי ההדגמה מיועדים למנהלות בתי ספר, מחנכות, רכזות מחשוב, מנחות, צוותי הוראה המובילים את תהליך המחשוב בבתי הספר, מורות מקצועיות וגננות.

תוכנית ימי ההדגמות

יום רביעי כ"ז בכסלו תשנ"ו ג' דחנוכה (20.12.95)	יום שני ב' בטבת תשנ"ו זאת חנוכה (25.12.95)
הדגמת לומדות לגיל הרך, לגני ילדים לבתי ספר יסודיים בכיתות א-ו ולחינוך המיוחד	הדגמת לומדות לחטיבת ביניים ולחטיבה העליונה

ההדגמות יהיו בכל המקצועות בין השעות 10:00 -14:00 במכון בית יעקב למורות בבר הרב לוין ירושלים.

דמי מידע - השתלמויות תידף במרכז ההדרכה בנושאי שילוב לומדות בתחומי הדעת השונים - יתולקו במקום

לפרטים נוספים ניתן לפנות למרכז ההדרכה טל. 318641 318658

לימודי ה' - המרכז לחינוך מיוחד
מזמינכם ל-

מכירת חנוכה

באולם "מרכז תקותנו"
רח' המ"ב 5, ירושלים, (ע"י מגן דוד אדום)
יום רביעי – כ' בכסלו תשנ"ו 13 בדצמבר 95
לנשים: בין השעות 11.00-13.00, לגברים: בין השעות 16.00-22.00

מכירה של דברים חדשים - ומציאות !!!
מצרכים לכל המשפחה:
חלוקים ★ חולצות ★ סודרים ★ מעילים ★ וכו'
כלי מיטה ★ צעצועים ★ דברי אומנות
תמרוקים ★ תכשיטים ★ ועוד...
כיבוד קל במקום ★ דמי כניסה 3 ש"ח

בימים ההם... בזמן הזה

נרלייט

בקבוקות שמן זית זך עם פתילת צמר גפן רק לשבור ולהדליק

הזמנות לחנויות בלבד:
02-6519749

פוטו סטודיו
רח' פאת השולחן 6 טל. 377556

מבצעים בכסלו
על פתוח פילם תקבלו
* או פילם חדש * או סט נוסף * או 2 הגדלות

על קנית 2 פילם פוג'י
תקבלו ממריה איכותית או מחשב כיס

כבעבר כך בהווה ובעתיד
אנו נותנים מה שאנו מפרסמים

בני מילק
BABY MILK

* להרבות חלב אם
* להפחתת גזים מהתינוק

להשיג: בבתי הטבע ...

ההתקשות
באי? למה? ואיך?
כל התשובות בספר "מסירות נפש"
להשיג בחנויות הספרים

אירוח ושמחות
במלון סוויטות "רויאל"
בהכשר הבד"ץ העדה החרדית
ירושלים, טל. 818975

כספר-שב
מאפשר לך לזכות בכספך חזרה.

את הכספש חוזר

לשבוע פרשת ויצא מ 26.11.95 עד 2.12.95

לכל הזוכים!!!
נא לבוא לקבל את כספכם

לאגודת יד אליעזר דרושים
נהגי רכב מתנדבים לחלוקת סל מזון מבושל לכבוד שבת
כשעה בשבוע
בימי חמישי או שישי
02-388082
02-388429

"קונקשן" עובדים/ות פיליפיניים.

* האם יש לכם הורים מבוגרים?
* האם זקוקים לטיפול סיעודי צמוד?
* האם קשה לכם, להשיג מקום בבית "אבות"?

יש לנו פתרון עבורכם

עובדים סיעודיים זרים, אשר יהיו עם יקיריכם 24 שעות ביממה.
ובמחירים הרבה יותר זולים

Connections

כדאי שתתקשרו ל- 03-5741989

דרושה
קופאית מנוסה
לצרכניית "ניסן-שטיבל"
טל. 03-5791433 ניסן

"חנוכה-געלד" ב"נתיבות"...
לקראת חנוכה, ועם הופעת שני החלקים החדשים:

ממלתעות האינקוויזיציה אל חוף מבטחים

בסידרת:
"כל סיפורי הרב מ. להמן בעיבוד ה. פרידמן"

עד שמונה תשלומים שווים לרוכשי הסידרה

מ. פרידמן "מרכז הספרים" הרצל 2, בני ברק טל. 03-6194114

חגג'ים שנה
הנחה 20%
קריסטל
תכשיטים עם ברק אישי
KRISTAL
רח' ר' עקיבא 111 בני ברק טל. 5706373 03-6185834

הופיעה!
החוברת השלישית של
ח"כ הרב בא-גד
המועמד לראשות הממשלה
המעוניינים לקבלה
חינם
יפנו: רכנסת י-ם (במכתב).
פקס. 02-753570, 03-9328835
טל. 02-753519
בהסכמה
"נחלי בא-גד" החדש

הסתדרות אגודת ישראל העולמית
הועד הפועל

הזמנה

ביום שלישי פרשת וישב, י"ט כסלו תשנ"ו (12 בדצמבר) בשעה 11.00 לפנה"צ
תתקיים בבית אגודת ישראל העולמית ירושלים

ישיבת הנהלת אגודת ישראל העולמית

הזמנות עם סדר היום נשלחו לחברי ההנהלה דרך הדואר
חברי ההנהלה מתבקשים להשתתף בישיבה ולהופיע בשעה שנקבעה

לימי החנוכה

כמובא בספרים הקדושים, בימי החנוכה יש מקום לעורר "לבבי חיי ומזוני" וכו' כמו בר"ה ובפרט בזאת חנוכה

סגולה בדוקה
לכל המנדב שנית ירייש יתפלל בעדו 40 יום רצופים בכותל המערבי - ישלח שמו ושם אמו לת.ד. 5481 ירושלים
בצירוף התרומה בסך 50 ש"ח למקודת רשת כוללים.
התמורה מיועדת להחזקת כולל בי-ם!
רבים זכו לישועה ע"י סגולה זו!!
ח-ן בנק הדואר 4-83421-5

קייטרינג
במצלוביץ
מאכלי שבת וגו'
בהכשר אגודת ישראל
02-381584

בנסים
והחמניות המנות
מיד במוצש"ק וכל יום
מאפית הצבי

נשי אגודת ישראל המאוחדת
המרכז הארצי: ר' עקיבא 57 ב"ב טל. 5797190

ההסעות למלון שאול המלך באשקלון
תצאנה בעז"ה בשעה 8.30
מב"ב: רח' ר' טרפון ליד בנק מזרחי
(לנרשמות במשרד נשי אגודת ישראל)
מי-ם: רח' פינס ליד מלון המרכז
נא להצטייד במספריים קטנים ומכשירי כתיבה

חדש! חדש! חדש! חדש!

אמריקה בגאולה !!!
2 קומות

הכל בדולר 1$
מע"מ 3.60 ש"ח
ONE DOLLAR

אלפי פריטים: כלי בית, צעצועים
כלי עבודה, מכשירי כתיבה ועוד ...

גאולה
רח' יחזקאל 2 בכיכר השבת במרתף הענק
רח' מלכי ישראל 3

גל סטאר
החנות החדשה של גל סטאר (בב"ב)
רבי עקיבא 66 בני ברק

כדאי לכם! חדש!!!

* הקיטנה של גילי
* מזל טוב לאוניק
* גבולה-חיל הגאון
* מי הכי גדולה

סיפורים אלה ואחרים בקלטות החדשות של לאה פריד ושרה קיסנר

הבלון האדום
הבנאים הקטנים
קלטות מרנינות שתנעמנה על ילדיכם את ימי החנוכה!

חדש
לחני חזנות ושמחה
מני גורמן
שומר ישראל

חדש
הכינור היהודי 2
גרשון (גרישה) לב
יידל מיט א פידל

ארגון נשות עזר
בני ברק והמרכז

מסיבת חברות

במוצש"ק פרשת וישלח אור לי"ז בכסלו
נתאסף בעז"ה כולנו למפגש רעות
באולם "נהדר" ברח' אור החיים 19 ב"ב
בשעה 7.30 בערב בדיוק!

אורחת הכבוד הרבנית פנור

בתוכנית:
* חנוכה באור החסידות - רב אורח מירושלים
* חינוך וחיוך לקראת חנוכה
- האחיות הנכבדות פריד וקיסנר
* מזנון עשיר
* "אז אמור בשיר מזמור" - דרמה בליווי מוסיקלי
ספור "דמעות" (דוד זריצקי) - "הנקודה היהודית"

מגשת למשתתפות, הרכזות

דמי כניסה: 20 ש"ח
ההכנסות לטובת קרן כלה ונוי ארגון נשות עזר

ז'קטים בחצי המחיר! רוצו!
החל מ- 125 ש"ח

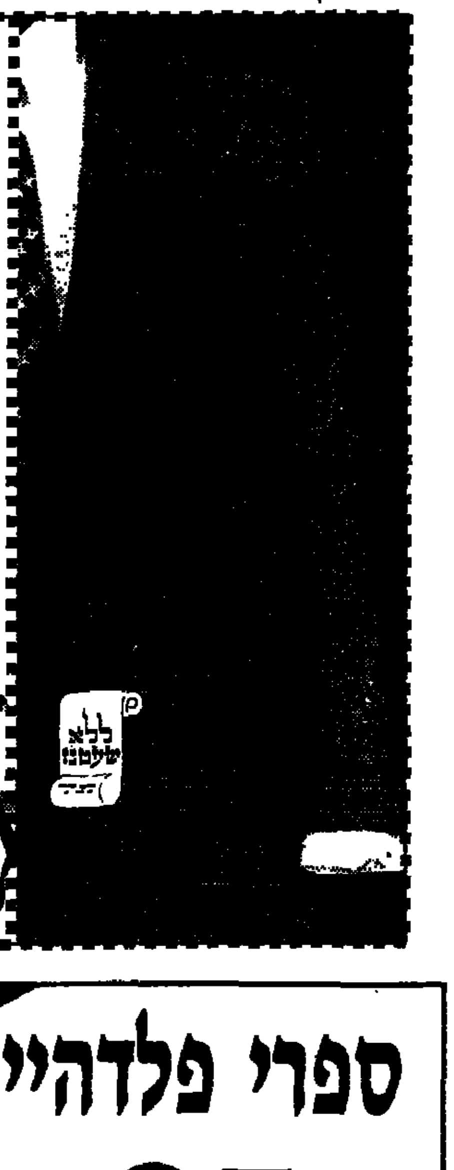

פולגת עודפים
מרכזים מחידים

תלמוד תורה חוג חתם סופר
פתח תקוה טל. 03-9317040

תזכורת

בהתקרב מועד ההגרלה אנו פונים בזה לכל ידידנו ואוהדינו שטרם שלחו בחזרה את השוברים נתמורתם; נא להזדרז ולהחזירם בהקדם
לת.ד. 906 פתח תקוה מיקוד 49109
כדי שנוכל לקיים אי"ה את
ההגרלה במועדו ביום זאת חנוכה ש.ז.
תוצאות ההגרלה יפורסמו אי"ה בעתון
התודה תישלח לזוכים
נ.ב. המעוניינים לקבל פרטי ההגרלה נא להתקשר לטלפון הנ"ל

ספרי פלדהיים

מבצע חנוכה
מיום א' י"ז בכסלו עד סוף חנוכה

25%
הנחה אמיתית

להשיג בחנויות הספרים המובחרות

פלדהיים - ספרים בראה אחרת